

Izvješće o održivosti 2025.

Sufinancira
Europska unija

Program
ZA RIBARSTVO
I AKVAKULTURU

Uvodna riječ Uprave

Uvjeti na tržištu akvakulture u 2025. nastavili su se mijenjati. Proizvodnja u najvećim europskim zemljama proizvođačima ostala je uglavnom stabilna, dok je samodostatnost u Europskoj uniji i dalje u padu. Istdobno je zabilježen rast uvoza bijele mediteranske ribe iz sjevernoafričkih zemalja, ponajprije Tunisa i Maroka, što je dodatno povećalo konkurenciju na ključnim tržištima. Hrvatska je ostvarila ciljeve Nacionalnog plana razvoja akvakulture za razdoblje 2021.–2027., čime je potvrđen potencijal domaćeg sektora. Ipak, rast proizvodnje odvija se na znatno manjoj osnovi u odnosu na vodeće europske proizvođače, zbog čega diferencijacija kvalitete, učinkovitost proizvodnje i razvoj proizvoda dodane vrijednosti ostaju ključni preduvjeti dugoročne održivosti poslovanja Cromarisa. Ograničenost prirodnih ribljih fondova i rast po-

tražnje za zdravstveno ispravnim izvorima proteina, dodatno naglašavaju važnost akvakulture kao stabilnog izvora hrane. U usporedbi s kopnenim uzgojem životinja, akvakultura ima niže emisije ugljičnog dioksida, bolju iskoristivost hrane i manju potrošnju pitke vode. Međutim, takav model zahtijeva stalna tehnička i organizacijska prilagođavanja kako bi ostao dugoročno održiv. Tijekom godine nastavili smo unaprjeđivati učinkovitost uzgoja, upravljanje resursima i kontrolu troškova. Posebna pažnja posvećena je povećanju udjela obnovljivih izvora energije, optimizaciji hrane za ribe te smanjenju okolišnih utjecaja, uz očuvanje kvalitete proizvoda i dobrobiti riba. Zaposlenici su temelj stabilnosti poslovanja, stoga smo i u 2025. nastavili s ulaganjima u sigurnost na radu, razvoj znanja i jačanje organizacijske kohezije i učinko-

vitosti. Odnose s kupcima gradili smo kroz unaprjeđenje pouzdanosti isporuka i otvorenu komunikaciju, a potrošačima smo osigurali sljedivost podrijetla sirovina i proizvoda te sigurnost proizvoda. Suradnja s dobavljačima, lokalnim zajednicama i akademskim institucijama bila je usmjerena na jačanje prijateljskog okruženja, povećanje otpornosti lanca vrijednosti te unaprjeđenje poslovanja i smanjenje okolišnog otiska. Izvješće o održivosti za 2025. je drugo naše izvješće sastavljeno u skladu s Europskim standardima za izvještavanje o održivosti (ESRS). Donosi pregled okolišnih i društvenih učinaka, prepoznatih rizika i prilika te poveznice na financijske rezultate poslovanja. Zahvaljujemo svim zaposlenicima, partnerima, kupcima i potrošačima na povjerenju i suradnji tijekom 2025. godine. Nastavljamo poslovati s ciljem očuvanja sta-

bilnosti, odgovornog upravljanja resursima i dugoročne održivosti Cromarisa.

Uprava Cromarisa

Ivan Leko

Dane Desnica

Ante Šarić

Tin Rukavina

Sadržaj

UVODNA RIJEČ UPRAVE	2	Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti		Ciljne vrijednosti povezane s bioraznolikošću i ekosustavima ESRS		Pogođene zajednice ESRS S3	184
Vizija	6	MDR-T	84	E4-4	135	Strategija	184
Misija	6	POSLOVANJE PREMA NAČELIMA ZAŠTITE OKOLIŠA (E)	85	Pokazatelji učinka povezani s promjenom bioraznolikosti i ekosustava		Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2	184
Ciljevi	6	Ocjena održivosti djelatnosti i aktivnosti prema EU taksonomiji	87	ESRS E4-5	136	Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3	185
Naše lokacije i kontakti za kupce i potrošače	7	Ocjena održivosti djelatnosti i aktivnosti prema kriterijima za zaštitu okoliša i minimalne zaštitne mjere	87	Korištenje resursa i kružno gospodarstvo ESRS E5	140	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	186
OPĆE OBJAVE ESRS 2	8	Klimatske promjene ESRS E1	91	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	140	Politike za pogođene zajednice ESRS S3-1	186
Osnova za sastavljanje izvješća	10	Upravljanje	91	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS 2 IRO-1	140	Postupci za suradnju s pogođenim zajednicama ESRS S3-2	186
Opća osnova za sastavljanje izvješća o održivosti ESRS 2 BP-1	10	Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja ESRS 2 GOV-3	91	Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS E5-1	140	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima pogođene zajednice mogu izraziti zabrinutost ESRS S3-3	187
Objave u posebnim okolnostima ESRS 2 BP-2	12	Strategija	91	Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS E5-2	141	Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-4	187
Definicije razdoblja izvještavanja	12	Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena ESRS E1-1	91	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	147	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	188
Procjena ulaznog i izlaznog lanca vrijednosti	12	Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3	91	Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESS E5-3	147	Ciljne vrijednosti povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-5	188
Izvori procjene i neizvjesnost ishoda	12	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	97	Priljev resursa ESRS E5-4	149	Kupci i potrošači ESRS S4	194
Promjene u sastavljanju ili iskazivanju informacija o održivosti	12	Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama ESRS E1-2	97	Odjev resursa ESRS E5-5	154	Strategija	194
Izvjestavanje o pogreškama iz prethodnih razdoblja	13	Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama ESRS E1-3	98	Proizvodi i materijali	154	Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2	194
Objave koje proizlaze iz drugih propisa ili općeprihvaćenih izjava u okviru izvještavanja o održivosti	13	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	107	Otpad	156	Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3	194
Uključivanje upućivanjem	14	Ciljne vrijednosti povezane s klimom ESRS E1-4	107	POSLOVANJE PREMA NAČELIMA DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI (S)	160	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	195
Primjena odredbi o postupnom uvođenju u skladu s Dodatkom C ESRS	15	Potrošnja energije i kombinacija izvora energije ESRS E1-5	109	Vlastita radna snaga ESRS S1	162	Politike za kupce i potrošače ESRS S4-1	195
Upravljanje	16	Energetski intenzitet na temelju neto prihoda	112	Strategija	162	Postupci za suradnju s kupcima i potrošačima ESRS S4-2	196
Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela ESRS 2 GOV-1	17	Energetski intenzitet prema proizvodnji ribe	113	Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2	162	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali za izražavanje zabrinutosti kupaca i potrošača ESRS S4-3	202
Informacije za upravljanje materijalnim temama ESRS 2 GOV-2	19	Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova ESRS E1-6	114	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3	164	Zaprimanje i rješavanje reklamacija, pritužbi, prigovora i komentara	202
Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja ESRS 2 GOV-3	20	Intenzitet stakleničkih plinova na temelju neto prihoda	119	Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1	166	Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s kupcima i potrošačima ESRS S4-4	203
Izvjestaj o dužnoj pažnji ESRS 2 GOV-4	20	Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima ESRS E1-7	120	Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća ESRS 2 IRO-2	166	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	206
Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti ESRS 2 GOV-5	22	Interno utvrđivanje cijene ugljika ESRS E1-8	120	Politike povezane s vlastitom radnom snagom ESRS S1-1	166	Ciljne vrijednosti povezane s kupcima i potrošačima ESRS S4-5	206
Strategija	23	Vodni i morski resursi ESRS E3	121	Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika ESRS S1-2	170	POSLOVNO PONAŠANJE	209
Vremeplov	23	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	121	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i komunikacija sa zaposlenicima ESRS S1-3	171	Poslovno ponašanje ESRS G 1	211
Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti ESRS 2 SBM-1	27	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS 2 IRO-1	121	Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s vlastitim zaposlenicima ESRS S1-4	172	Upravljanje	211
Strategija i poslovni model	27	Politike za vodne i morske resurse ESRS E3-1	121	Pokazatelji i ciljne vrijednosti – vlastiti zaposlenici	176	Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela ESRS 2 GOV-1	211
Prihodi u 2025. i broj zaposlenika	28	Mjere i resursi povezani s vodom i morem E3-2	122	Ciljne vrijednosti povezane s vlastitim zaposlenicima ESRS S1-5	176	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	215
Naši proizvodi i tržišta	28	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	124	Obilježja zaposlenika ESRS S1-6	176	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1	215
Sljedivost sirovina, proizvodnje i kontrola proizvoda	44	Ciljne vrijednosti povezane s vodnim i morskim resursima ESRS E3-3	124	Pokazatelji raznolikosti u strukturi zaposlenika ESRS S1-9	179	Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura ESRS G1-1	215
Značajni dijelovi lanca vrijednosti u 2025.	55	Potrošnja vode ESRS E3-4	125	Socijalna zaštita zaposlenika ESRS S1-11	180	Upravljanje odnosima s dobavljačima ESRS G1-2	215
Ciljevi održivosti u 2025.	56	Bioraznolikost i ekosustavi ESRS E4	126	Osposobljavanje i razvoj vještina ESRS S1-13	180	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	217
Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2	60	Tranzicijski plan i pitanja bioraznolikosti i ekosustava u strategiji i poslovnom modelu ESRS E4-1	126	Pokazatelji zdravlja i sigurnosti ESRS S1-14	182	Slučajevi korupcije ili podmićivanja ESRS G1-4	217
Interakcija učinaka, rizika i prilika sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3	64	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom ESRS SMB-3	126	Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života ESRS S1-15	182	Politički utjecaj i lobiranje ESRS G1-5	217
Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	65	Upravljanje učincima, rizicima i prilikama	131	Pokazatelji naknada – razlika u plaćama i ukupna naknada ESRS S1-16	182	Prakse plaćanja ESRS G1-6	217
Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1	65	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s bioraznolikošću i ekosustavima ESRS 2 IRO-1	131	Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima ESRS S1-17	183	Dobrobit riba – pokazatelji	217
Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti ESRS IRO-2	81	Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave ESRS E4-3	132			Specifično za društvo – Kibernetička sigurnost	218
Minimalni zahtjev za objavljivanje politika i mjera	81	Pokazatelji i ciljne vrijednosti	135			Politike povezane s kibernetičkom sigurnosti	218
Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivost MDR-P	81					Mjere i aktivnosti za osiguranje kibernetičke sigurnosti	218
Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti MDR-A	84					Pokazatelji i ciljne vrijednosti	219
Pokazatelji i ciljne vrijednosti	84					PRILOG I. – EU taksonomija – prihod, kapitalni troškovi (CapEx) i operativni troškovi (OpEx)	220
Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti MDR-M	84						

Tko smo
mi?

Vizija

Vodeći proizvođač organske bijele mediteranske ribe i top 3 akvakulturna kompanija u EU, prepoznata kao lider u premium kvaliteti, održivosti, inovacijama, razini usluge i komercijalnoj izvrsnosti

Misija

Razvijati i širiti kulturu zdrave i uravnotežene prehrane i konzumacije uzgojene mediteranske ribe.

Ciljevi

Samoodrživo poslovanje i važan doprinos profitabilnosti i imidžu Adris Grupe.

Naše lokacije i kontakti za kupce i potrošače

Cromaris d.d.

Adris grupa
Gaženička cesta 4b
23000 Zadar, Hrvatska
+385 23 254 960
<https://cromaris.com/hr/>
info@cromaris.hr

Cromaris Italia s.r.l.

Cromaris d.d.
Via delle Industrie n 2/1
31032 Casale sul Sile TV, Italia
+39 0422 786 948
<https://cromaris.com/it/>
info@cromaris.hr

Trgovina Zagreb

Iblerov trg 10, Zagreb
mob. 099 227 3365

Trgovina Vir

Virski put 3, Vir
mob. 099 273 9964

Ribarnica Rovinj

Giordano Paliaga 8, Rovinj
tel. 052 811859
mob 098 225226

Fish Point Zadar

Gaženička cesta 4b, Zadar
mob. 099 160 5874

Ribarnica Preko

Artić 1, Preko
tel. 023 286228
mob. 099 2602875

Opće objave ESRS 2

Prihodi: 117,7 mil. EUR (+9% 2024.)

Količina ribe (WFE): 14.880 t (+7% 2024.)

Grand Selection – premium: hama, brancin i zubatac

BIO asortiman: BIO orada, brancin i hama

Nagrade za proizvode: Superior Taste Award – brancin, hama i orada

Certifikati: Kvaliteta i održivost poslovanja

Otvoren Fish point u Zadru

Zaposlenici (31.12.2025.): 569 (-7% 2024.)

Izvešća o održivosti: 6. izvješće objavljeno na hrvatskom i engleskom

Osnova za sastavljanje izvješća

Opća osnova za sastavljanje izvješća o održivosti ESRS 2 BP-1

Adris grupa d.d. je u Godišnjem izvještaju za 2025. objavila konsolidirane podatke o poslovanju i održivosti koji uključuju podatke o Cromaris d.d. i Cromaris Italia s.r.l. Cromaris od 2020. objavljuje i zasebna izvješća na svojim internetskim stranicama na hrvatskom i engleskom jeziku.

Šesto izvješće o održivosti

Izvješća o održivosti za 2024. i 2025. godinu sastavljena su prema zahtjevima EU Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD) koja je prenesena u hrvatski Zakon o računovodstvu te Europske standarde za izvješćivanje o održivosti (ESRS). Od 2020. do 2023. izvješća su sastavljena prema standardu Globalne inicijative za izvješćivanje (GRI Standard) i sektorskom standardu GRI 13: Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Objave u izvješću za 2025. odnose se na razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine, a sadrže podatke propisane Zakonom o trgovačkim društvima te Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

Izvješće o poslovanju i održivosti odnosi se na Cromaris d.d. i Cromaris Italia s.r.l.

Izvješće se, kao i prethodnih izvještajnih godina, odnosi na Cromaris d.d. i Cromaris Italia s.r.l. Informacije su sastavljene na istoj konsolidiranoj osnovi kao financijsko izvješće, čime se osigurava dosljednost i cjelovitost. Izvješće uključuje sve relevantne podatke, ne izostavlja niti jednu informaciju vezanu za intelektualno vlasništvo, znanja, iskustva ili rezultate inovacija, kao niti informacije o predstojećim događajima ili pitanjima o kojima se pregovara.

Izvešće se temelji na procesu ocjene dvostruke značajnosti vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti

Izvešće za 2025. se, kao i prethodne izvještajne godine, temelji na rezultatima ocjene dvostruke značajnosti u skladu sa zahtjevima CSRD i ESRS. Rezultati ocjene dvostruke značajnosti okolišnih, društvenih i upravljačkih učinaka, rizika i prilika poslovanja Cromarisa i značajnih dijelova lanca vrijednosti opisani su u poglavlju **Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom SBM-3.** Za 2025., kao i 2024. godinu, teme navedene u ESRS E2 - Onečišćenja

i ESRS S2 - Radnici u lancu vrijednosti nisu bile značajne. U izvješće su uključeni interesi vlastitih zaposlenika, kupaca i potrošača, ulazni dijelovi lanca vrijednosti – dobavljači riblje hrane i ambalaže, zatim aktivnosti povezane s gorivom i energijom (koje nisu uključene u opseg 1 ili opseg 2) te gospodarenje otpadom. Iz izlaznog lanca vrijednosti u izvješće je uključen prijevoz i distribucija proizvoda do kupaca i potrošača. Uz lanac vrijednosti, značajan dionici su također lokalne zajednice te akademska zajednica.

Objave u posebnim okolnostima ESRS 2 BP-2

Definicije razdoblja izvještavanja

Definicije vremenskog razdoblja u izvješću jednake su definicijama navedenim u ESRS-u. Kratkoročno razdoblje je razdoblje izvještajne godine, srednjoročno razdoblje od jedne do pet godina, a sve iznad pet godina se smatra dugoročnim razdobljem.

Procjena ulaznog i izlaznog lanca vrijednosti

Značajni dijelovi lanca vrijednosti uključeni su u analizu dvostruke značajnosti za 2025. godinu na temelju rezultata audita dobavljača, ispitivanja zadovoljstva kupaca proizvodima i uslugama, rješavanja reklamacija kupaca, ispitivanja zadovoljstva zaposlenika uvjetima rada i uspješnosti provedbe akcijskih planova, ispu-

njavanja upitnika za procjenu dobavljača u sustavu elektroničke nabave Ensolva Adris Grupe, prikupljanja podataka za izračun ugljikovog otiska, potrošnje vode i vođenja evidencija o opasnom i neopasnom otpadu te suradnje s lokalnim zajednicama i akademskom zajednicom. Osim izravno prikupljenih podataka koristili su se podaci iz javno dostupnih izvora – financijska izvješća, izvješća o održivosti, medijske objave, internetske stranice te društvene mreže.

Izvori procjene i neizvjesnost ishoda

Značajni izvori procjene u 2025. bili su podaci za izračun ugljikovog otiska lanca vrijednosti u opsegu 3, uz izuzetak izravno prikupljenih podataka od dobavljača riblje hrane, ambalaže i

prijevoza sirovina do Cromarisa te proizvoda do kupaca i potrošača. Izračun emisija stakleničkih plinova iz ostalih kategorija lanca vrijednosti temelji se na emisijskim faktorima navedenim u nacionalnoj bazi, emisijskim faktorima iz IPCC 2006. (eng. IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories) te sektorskim faktorima.

Promjene u sastavljanju ili iskazivanju informacija o održivosti

U prethodnoj izvještajnoj godini objavljen je cilj smanjenja intenziteta emisija stakleničkih plinova do 2025., 2030. i 2050. godine prema zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda. U 2025. je određen i apsolutni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova uključenih u opseg

1 i 2 do 2030. godine od 16,7 posto u odnosu na 2024. godinu, u skladu sa zahtjevima ESRS E1. Ovaj cilj temelji se na smanjenju emisija stakleničkih plinova za sektore izvan ETS -a (eng. Emission Trading System) prema Revidiranom Integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP).

Izvještavanje o pogreškama iz prethodnih razdoblja

U Izvješću o održivosti za 2024. nisu objavljene značajne pogreške koje bi utjecale na točnost informacija namijenjenih pogođenim zajednicama i korisnicima izvješća o održivosti.

Objave koje proizlaze iz drugih propisa ili općeprihvaćenih izjava u okviru izvještavanja o održivosti

Uz objave koje proizlaze iz ESRS-a, Cromaris u izvješću o održivosti objavljuje podatke prema zahtjevima Uredbe o EU taksonomiji i provedbenim uredbama te zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda.

Propis/ standard	Zahtjev prema propisu/ standardu
Uredba o taksonomiji (EU) 2020/852 i provedbenim uredbama	<ul style="list-style-type: none"> - Ocjena održivosti djelatnosti i aktivnosti prema šest okolišnih ciljeva i minimalnim zaštitnim mjerama - Izračun ključnih pokazatelja uspješnosti – prihodi, CapEx i OpEx - Intenzitet potrošnje energije prema izlovljenoj ribi WFE (GJ/ t WFE)
ASC Brancin, orada i hama standard (eng. Aquaculture Stewardship Council –Seabass, Seabream and Meagre Standard)	<ul style="list-style-type: none"> - Intenzitet emisija stakleničkih plinova prema izlovljenoj ribi WFE (t CO₂/ t WFE) - Podaci o bjegovima riba - Politika protiv svih oblika diskriminacije - Politike za usmjeravanje dobavljača roba i usluga na poslovanje prema načelima društvene odgovornosti

Uključivanje upućivanjem

Popis zahtjeva koji se ne prikazuju izravno u izvješću o održivosti za 2025. već se upućuje na drugi izvor podataka nalazi se u tablici u nastavku.

Točka na koju se upućuje

Neto prihod korišten za izračun energetske intenziteta i intenziteta emisija stakleničkih plinova iz Financijskog izvješća Cromaris d.d.

Ukupan broj zaposlenika iz Financijskog izvješća Cromaris d.d.

Etički kodeks

Kodeks ponašanja dobavljača

Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti

Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama

Politika korištenja resursa i gospodarenje otpadom

Bilješka u financijskom izvješću/ javna objava

Stranica 26., bilješka 5.:

- Prihodi od prodaje u inozemstvu,
- Prihodi od prodaje u zemlji
- Prihodi od prodaje trgovačke robe,
- Isključeni ostali prihodi

Stranica 27., bilješka 8.

[Internetske stranice - Cromaris - poveznica](#)

[Internetske stranice - Cromaris - poveznica](#)

[Internetske stranice - Cromaris - poveznica](#)

[Internetske stranice - Cromaris - poveznica](#)

[Internetske stranice - Cromaris - poveznica](#)

Primjena odredbi o postupnom uvođenju u skladu s Dodatkom C ESRS 1

Cromaris za 2025. primjenjuje odredbe o postupnom objavljivanju informacija u izvješću o održivosti u skladu s Dodatkom C ESRS 1 – Opći zahtjevi.

ESRS	Pokazatelj
Klimatske promjene E1	E1-9 Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom
Vodni i morski resursi E3	E3-5 Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s vodnim i morskim resursima
Bioraznolikost i ekosustavi E4	E4-1 – Tranzicijski plan za bioraznolikost i ekosustave
Bioraznolikost i ekosustavi E4	E4-6 Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s vodnim i morskim resursima
Korištenje resursa i kružno gospodarstvo E5	E5-6 Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s iskorištavanjem resursa i kružnim gospodarstvom
Vlastita radna snaga S1	S1-7 Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu
Vlastita radna snaga S1	S1-10 Odgovarajuće plaće
Vlastita radna snaga S1	S1-12 Osobe s invaliditetom

Upravljanje

Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela ESRS 2 GOV-1

U postupke upravljanja materijalnim temama određenim na temelju ocjene dvostruke značajnosti, uključena su administrativna, upravljačka i nadzorna tijela. Upravljanje podrazumijeva sudjelovanje u određivanju i odobravanju ciljeva, mjera i pokazatelja uspješnosti provedbe ciljeva održivosti te osiguranje ljudskih, prirodnih i financijskih resursa za njihovu provedbu. Korporativno upravljanje u Cromarisu temelji se na dualističkom sustavu i sastoji se od Nadzornog odbora i Uprave. Članove Nadzornog odbora imenuje Glavna skupština, a Nadzorni odbor članove Uprave. Rad Glavne skupštine, Nadzornog odbora i Uprave uređen je

Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima. Upravljačke ovlasti i odgovornosti uređene su hrvatskim zakonskim propisima, Statutom i internim dokumentima. Članovi Nadzornog odbora i Uprave biraju se na temelju obrazovanja, profesionalnog i praktičnog iskustva kojima se osigurava provedba strateških ciljeva te nadzor nad provedbom, bez ograničenja na temelju spola, dobi, rase ili etničke pripadnosti. Etičkim kodeksom određeni su standardi profesionalnog i etičkog ponašanja koji uključuju politike o sukobu interesa te borbi protiv korupcije i zaštiti zviždača. Zastupljenost zaposlenika u upravljačkim tijelima temelji se na uključivanju predstavnika zaposlenika u Nadzorni odbor. U odnosu na informacije objavljene u Izvješću o održivosti za 2024., nije bilo promjena u sastavu i ulogama članova Nadzornog odbora, Uprave te Radničkog vijeća u

izvještavanju o održivosti prema zahtjevima CSRD i ESRS za 2025. godinu.

Nadzorni odbor 31.12.2025.

U 2025. godini Nadzorni odbor Cromarisa imao je pet članova od kojih su dvije žene . Udjel neovisnih članova Nadzornog odbora u 2025. bio je 20 posto .

- mr. sc. Hrvoje Patajac, predsjednik Nadzornog odbora
- Vitomir Palinec, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- dr. sc. Marica Šorak-Pokrajac, članica Nadzornog odbora
- Gordana Berović Baketić, članica Nadzornog odbora (predstavnica zaposlenika)
- Vjekoslav Prenner, član Nadzornog odbora

Radničko vijeće

Članica Radničkog vijeća sudjeluje u donošenju odluka povezanih s pravima i interesima zaposlenika, a ujedno je i članica Nadzornog odbora.

Uloga Nadzornog odbora

Nadzorni odbor je uključen u nadzor nad upravljanjem materijalnim temama kroz proces donošenja i usvajanja strateških planova poslovanja. Strateški planovi poslovanja Cromarisa donose se za trogodišnje razdoblje i ažuriraju svake izvještajne godine.

Uprava 31.12.2025.

Uprava se u 2025. sastojala od četiri člana, a udjel izvršnih članova u Upravi bio je sto posto. Dva člana Uprave imenovana su 1. travnja 2025. godine. Iako je trenutni sastav uprave homogen u pogledu spola, Cromaris ostaje posvećen načelima jednakih mogućnosti pri budućim imenovanjima.

- Ivan Leko, predsjednik Uprave
- Dane Desnica, član Uprave.
- Ante Šarić, član Uprave, od 1. travnja 2025.
- Tin Rukavina, član Uprave, od 1. travnja 2025.

IVAN LEKO

ANTE ŠARIĆ

DANE DESNICA

TIN RUKAVINA

Uloga Uprave

O pitanjima održivosti odlučuje Uprava kao najviše upravljačko tijelo. Uprava u suradnji s timom direktora, rukovoditelja i voditelja, izravno i aktivno sudjeluje u procesu ocjene dvostruke značajnosti, a Uprava prihvaća materijalne teme za izvještajnu godinu. Uprava također u suradnji s direktorima, rukovoditeljima i voditeljima organizacijskih jedinica, donosi ciljeve održivosti s kojima se usklađuje strateški plan poslovanja. Predsjednik Uprave odgovoran je za donošenje i provedbu Politike kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti, Politike bioraznolikosti, Krovne politike sigurnosti, Etičkog kodeksa, Kolektivnog ugovora te Općih uvjeta nabave roba i usluga. Tijekom 2025., Cromaris je donio Politiku ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, Politiku korištenja resursa za gospodarenje otpadom prema zahtjevima ESRS-a te Kodeks ponašanja dobavljača. Politike je odobrio član Uprave i direktor

Financija, a za ostvarenje ciljeva i provedbu mjera odgovoran je predsjednik Uprave. Potpisnik Kodeksa ponašanja dobavljača je također predsjednik Uprave. Rukovoditeljica Istraživanja i razvoja odgovorna je za provedbu Politike kvalitete riblje hrane.

Uloga direktora, rukovoditelja i voditelja u ostvarenju ciljeva održivosti

Direktori, rukovoditelji i voditelji u suradnji s Upravom i zaposlenicima sudjeluju u ocjeni dvostruke značajnosti, predlažu ciljeve, mjere i pokazatelje za praćenje uspješnosti ispunjavanja ciljeva održivosti, sudjeluju u provedbi mjera te ocjeni učinkovitosti provedenih mjera. Informacije o uspješnosti postizanja ciljeva

održivosti razmjenjuju se na sastancima uživo ili na daljinu, a o svim aktivnostima tijekom proteklog i planovima za sljedeći radni tjedan sastavljaju se izvješća i dostavljaju Upravi.

ESG odjel Cromarisa surađuje s ESG odjelima Adris grupe

Organizacijska jedinica ESG u sastavu Financija, surađuje s organizacijskim jedinicama nadležnim za održivost poslovanja u Adris grupi. Uz postavljanje internog procesa i ESG organizacije, Cromaris aktivno sudjeluje u razvoju i unaprjeđenju ESG okvira Adris grupe.

Vještine i stručna znanja iz područja održivosti

Uprava, direktori, rukovoditelji i voditelji u Cromarisu posjeduju znanja o pitanjima održivosti stečena na edukacijama koje organiziraju FEAP (*eng.* Federation of European Aquaculture), EFRAG (*eng.* European Financial Reporting Advisory Group), Europska komisija, Hrvatska gospodarska komora i niz drugih strukovnih i sektorskih udruženja te sudjelovanjem na konferencijama, stručnim skupovima, okruglim stolovima i sajmovima u Hrvatskoj i inozemstvu. Stečena stručna znanja i značajne informacije iz područja održivosti razmjenjuju se na internim sastancima i kroz angažman vanjskih stručnjaka iz područja održivosti, ukoliko je potrebno. Informacije o prosječnom broju sati zaposlenika provedenim na edukacijama i osposobljavanjima u 2025., koje su između ostalog imale za cilj unaprjeđenje stručnih znanja i vještina u području održivosti, navedene su u poglavlju [Osposobljavanje i razvoj vještina ESRS S1-13.](#)

Informacije za upravljanje materijalnim temama ESRS 2 GOV-2

Materijalne teme utvrđene u 2024. na temelju terenskih obilazaka svih lokacija poslovanja i poslovnih procesa te provedbe ocjene dvostruke značajnosti prema zahtjevima ESRS-a, bile su podloga za ocjenu materijalnih tema za 2025. godinu. Ocjena dvostruke značajnosti za 2025. uključivala je vlastito poslovanje i značajne dijelove lanca vrijednosti. Rezultati ocjene dvostruke značajnosti objedinjeni su u Financijama u ESG odjelu u suradnji s organizacijskim jedinicama Istraživanje i razvoj te Komercijalna izvrsnost. Nakon završenog procesa, Uprava je prihvatila materijalne teme za 2025. godinu. Materijalne teme Cromarisa konsolidirane su na razini Adris grupe. Budući da Cromaris objavljuje izvješća o održivosti od 2020. godine, a izvješće za 2025. je drugo izvješće prema CSRD i ESRS, Uprava, direktori, rukovoditelji i voditelji su znanja i iskustva

stečena prethodnih godina primijenili i u ocjeni dvostruke značajnosti za 2025. U odnosu na 2024., nije bilo značajnih promjena u materijalnim temama za 2025. godinu, a opisane su u poglavlju [Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom SBM-3.](#)

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, ciljevi održivosti određuju se i revidiraju, uzimajući u obzir donošenje novih strategija, akcijskih planova i zakonskih propisa na globalnoj, EU i nacionalnoj razini, u zadnjem kvartalu izvještajne godine. Promjena prakse učestalosti ocjenjivanja uspješnosti provedbe ciljeva održivosti, u odnosu na prethodno razdoblje, trebala bi rezultirati objektivnim podlogama za donošenje odluka o daljnjim mjerama i aktivnostima, uz istodobno učinkovitiji angažman vlastitih zaposlenika. Na temelju ocjene uspješnosti provedbe ciljeva održivosti, usklađuje se strateški plan poslovanja te se nastavlja s provedbom mjera i aktivnosti, ukidaju se ili korigiraju neučinkovite mjere i donose nove. Ciljevi održivosti i napredak u ostvarenju ciljeva

va za 2025. opisan je u poglavlju [Ciljevi održivosti za 2025.](#) te u poglavljima koja se odnose na pojedinu materijalnu temu.

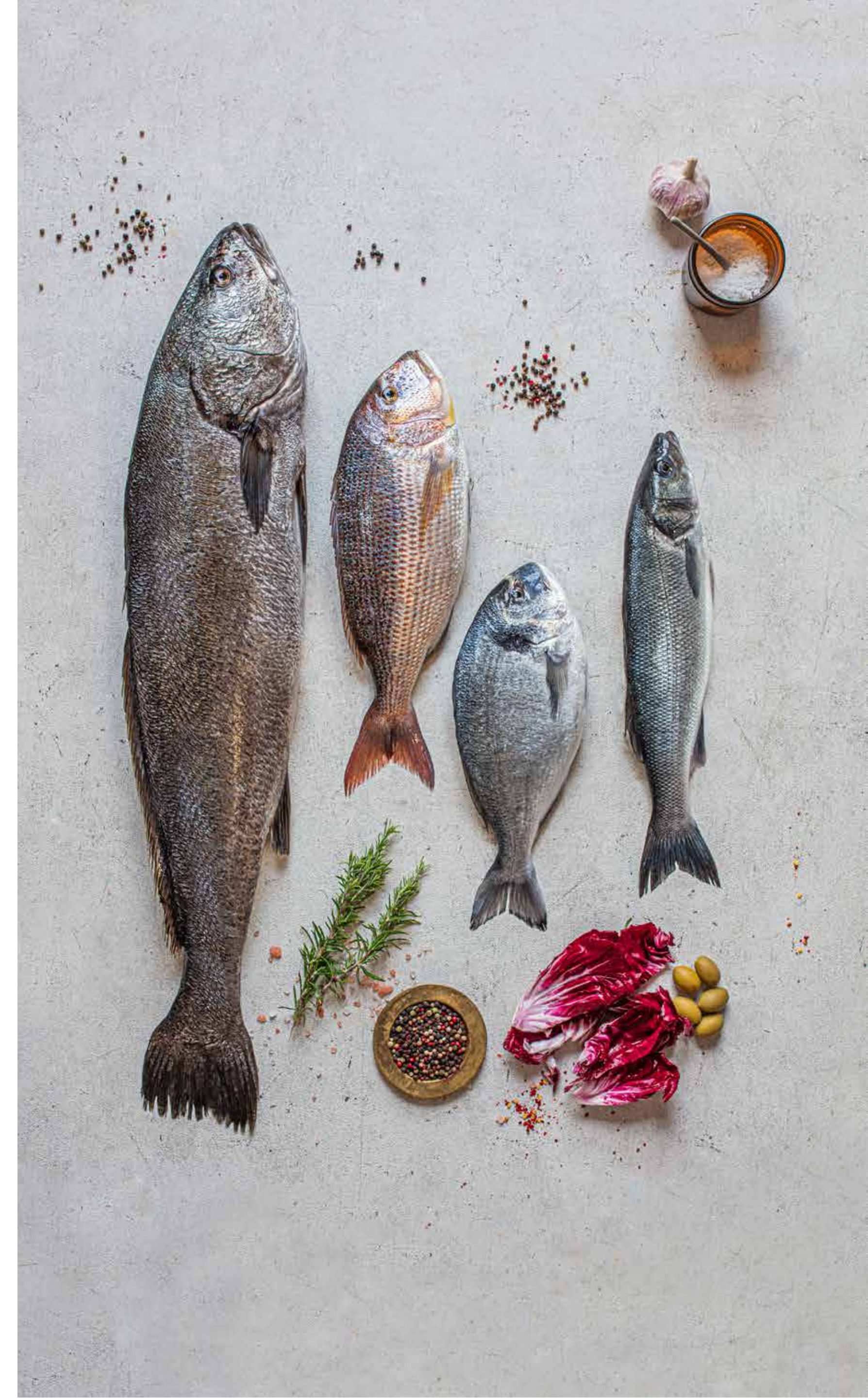
Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja ESRS 2 GOV-3

Adris grupa je 2023. u programe poticaja uključila i rezultate vezane za održivost poslovanja. Programom poticaja nagrađuju se uprave operativnih kompanija i menadžment Adrisa. Model se temelji na nagrađivanju postizanja ravnoteže između kratkoročne učinkovitosti i dugoročnog rasta vrijednosti Adris Grupe te određivanju ciljeva koje je potrebno ostvariti

u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Nadzorni odbor odobrava kratkoročne ciljeve, a dugoročni ciljevi se revidiraju i utvrđuju svake tri godine. Cilj za 2025. bio je kreiranje i razvoj infrastrukture za učinkovito izvješćivanje o održivosti.

Izveštaj o dužnoj pažnji ESRS 2 GOV-4

Cromaris je u proces dužne pažnje uključio vlastito poslovanje i aktivnosti u lancu vrijednosti na temelju upitnika i izravne komunikacije sa zaposlenicima, kupcima i potrošačima, dobavljačima, lokalnim zajednicama, nadležnim tijelima te javno dostupnih podataka.

Ključni elementi postupka dužne pažnje

Poglavlje u izvješću o održivosti

a) Integracija dužne pažnje u upravljanje, strategiju i poslovni model

- GOV-2 Informacije koje treba dostaviti upravnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenicima održivosti kojima se ta tijela bave
- GOV-3 Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja
- SBM-3 Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

b) Suradnja s pogođenim dionicima u svim ključnim koracima postupka dužne pažnje

- GOV-2 Informacije koje treba dostaviti upravnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenicima održivosti kojima se ta tijela bave
- SBM-2 Interesi i stajališta dionika
- IRO-1 Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika

c) Utvrđivanje i procjena štetnih učinaka

- IRO-1 Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika
- SBM-3 Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

d) Poduzimanje mjera za uklanjanje tih negativnih učinaka

- Podaci o mjerama navedeni u tematskim standardima

e) Praćenje učinkovitosti tih nastojanja i priopćavanje

- Podaci o ciljnim vrijednostima i pokazateljima navedeni u tematskim standardima

Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti ESRS 2 GOV-5

Izradom izvješća o održivosti na razini Cromarisa upravlja odjel ESG u okviru Financija u suradnji s organizacijskim jedinicama Istraživanje i razvoj te Komercijalna izvrsnost. Procesom izvještavanja o održivosti upravlja se provedbom kontrolnih aktivnosti i mjera. Kontrolne aktivnosti i mjere za ocjenu uspješnosti ostvarenja ciljeva provedene 2025. godine su: ocjena dvostruke značajnosti vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti, revizija postojećih i donošenje novih politika održivosti, auditi

dobavljača, rezultati ispitivanja zadovoljstva kupaca proizvodima i uslugama, rezultati ispitivanja zadovoljstva zaposlenika uvjetima rada i uspješnost provedbe akcijskih planova, zadržavanje certifikata za uvedene standarde poslovanja prema načelima održivosti, rezultati inspekcijskih nadzora, rezultati mjerenja emisija onečišćujućih tvari u okoliš i usklađenost s propisanim graničnim vrijednostima, suradnja s lokalnim zajednicama i akademskom zajednicom te niz drugih. O rezultatima svakog od navedenih kontrolnih procesa te značajnim odstupanjima, ukoliko ih je bilo, Upravu izvještavaju direktori i rukovoditelji u tjednim izvje-

šćima. Budući da je naše izvješće sastavni dio konsolidiranog izvješća Adris grupe, zahtjevi za objavama prema CSRD i ESRS analizirali su se i usklađivali na sastancima ESG koordinatora svakog od segmenta poslovanja i na razini Adris grupe. Svako od poglavlja u izvješću dostavljeno je na pregled Upravi Cromarisa te direktorima i rukovoditeljima na uvid i mišljenje. U skladu s primjedbama i prijedlozima, usklađivali su se kvantitativni i kvalitativni podaci u izvješću prije objave.

Strategija

Vremeplov

1979.

- Osnovana tvrtka Cenmar, prva u svijetu s kavezom za uzgoj brancina u moru

1981.

- Otvaranje prvog Cenmarovog mrjestilišta brancina i orade u Ninu

1984.

- Osnovana tvrtka Marimirna Rovinj, početak razvoja marikulture u Istri

1995.

- Početak uzgoja novih vrsta - zubatac i pic

2009.

- Osnivanje Cromaris d.d. u sklopu Adris grupe
- Inovacija u pakiranju svježe ribe – prvo MAP pakiranje ribe

2011.

- Cromaris predstavlja novu autohtonu vrstu – hamu
- Početak certificiranja tehnoloških procesa (ISO standardi)
- Osnovani odjeli R&D i Marketing – strateški iskorak u marikulturi

2012.

- Pokrenut proizvodno-logistički centar Gaženica
- Certificirana ekološka proizvodnja ribe (EU regulativa, Naturland)

2014.

- Prvi put prodano 5.000 t WFE ribe
- Početak prodaje Cromaris BIO asortimana (brancin i orada)

2015.

- Otvoreno novo mrjestilište u Ninu – jedan od najsuvremenijih pogona u Europi
- Razvijen i implementiran SAP modul za upravljanje u akvakulturi

2016.

- Osnovan Nutritivni centar, razvijene prve formulacije Cromaris riblje hrane
- Uzgajalište Kudica počelo s radom

2017.

- Otvoreno uzgajalište Žman – povećan uzgojni kapacitet

2018.

- Pokrenut projekt “Budućnost u Cromarisu” – primljena prva generacija pripravnika

2019.

- Sva uzgajališta certificirana prema ASC standardu
- Lansirani novi proizvodi – svježi fileti u SKIN reciklabilnom pakiranju

2020.

- Rekordna godina – prodano 10.000 t WFE ribe
- Početak praćenja emisija stakleničkih plinova
- Lansiran novi MAP asortiman u reciklabilnoj PET ambalaži
- Cromaris certificiran prema BIO Suisse standardu

2021.

- Lansirane nove vrste: gof i zubatac
- Prvi u industriji objavljuje izvještaj o održivosti
- Otvoreno uzgajalište Lavdara

2022.

- Novo skladište i trafostanica u Gaženici s održivim sustavima
- Instalirana fotonaponska elektrana na mrjestilištu u Ninu

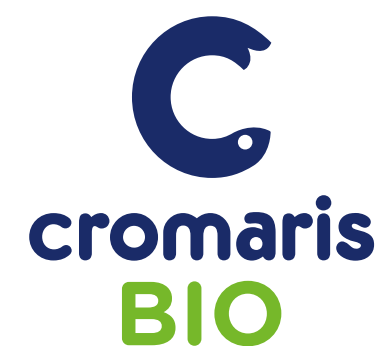
2023.

- Lansiran asortiman BIO hame i SKIN BIO fileti orade, brancina i hame
- Otvorene trgovine u Zagrebu, Puli i Tkonu
- 8,7 % ukupne potrošnje električne energije iz vlastitih FN elektrana

2024.

- Osnovan ESG odjel
- 15 godina Cromarisa
- Lider u uzgoju organske bijele mediteranske ribe

MOJ KOMADIĆ MORA

2025.

- Cromaris Grand selection
- Tvornička trgovina Fish Point

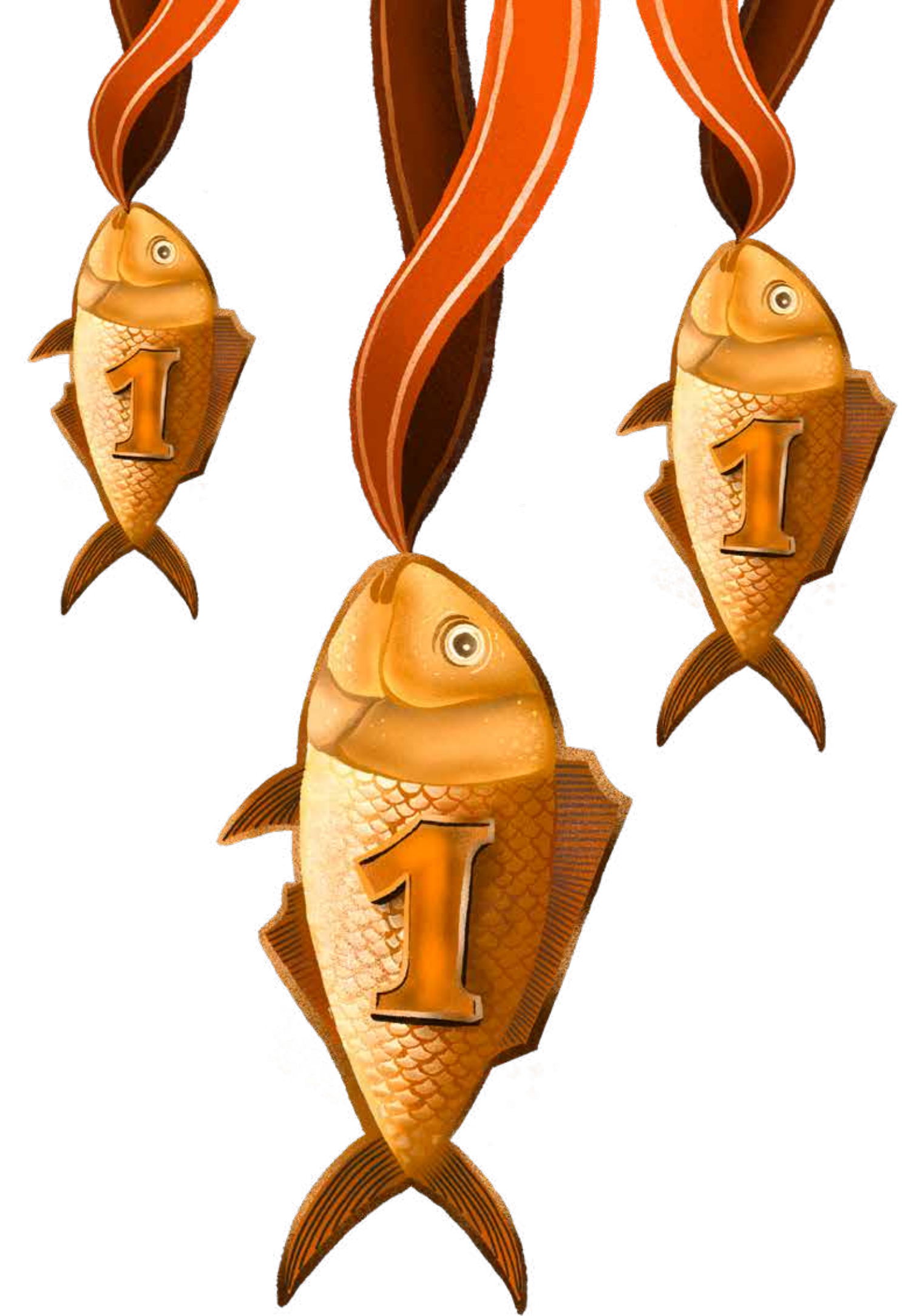
Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti ESRS 2 SBM-1

Strategija i poslovni model

Cromaris d.d. sa sjedištem u Zadru u Hrvatskoj, nastao je 2009. godine spajanjem Cenmara, rovinjske Marimirne, Marikulture Istra i Bisage-Nit. Tradicija uzgoja mediteranske bijele ribe traje više od 40 godina. Cromaris posluje u sastavu Adris grupe. Adris grupa d.d. za upravljanje i ulaganja je jedini dioničar Cromarisa. Cromaris d.d. je osnivač i 100-postotni vlasnik tvrtke Cromaris Italia s.r.l. sa sjedištem u Casale sul Sile, u pokrajini Treviso.

Poslovanje Cromarisa se temelji na trogodišnjim strateškim planovima poslovanja koji se ažuriraju svake godine. Za 2025. bio je važeći Strateški plan 2025. – 2027., a u vrijeme objave izvješća o održivosti Strateški plan 2026. – 2028. Polazne točke su misija, vizija i ciljevi na temelju kojih se određuju strateški stupovi, smjerovi i ambicije te se analiziraju rizici i pri-

like povezani s vlastitim poslovanjem i lancem vrijednosti. Pri godišnjem ažuriranju strateških planova poslovanja analizira se: globalno tržište mediteranske ribe s naglaskom na vrste u asortimanu Cromaris proizvoda, uspješnost prodaje proizvoda na tržištima na kojima smo prisutni, trendovi u konzumaciji ribe, kupovne navike i ponašanje potrošača, zadovoljstvo kupaca i potrošača Cromaris proizvodima, zadovoljstvo zaposlenika radom u Cromarisu, cijene, kvaliteta, sljedivost i dostupnost sirovina, roba i usluga potrebnih za proizvodnju, učinci poslovanja na okoliš, rizici klimatskih promjena i promjena u okolišu na poslovanje, mogućnosti financiranja projekata i aktivnosti iz EU fondova, zahtjevi za transformacijom poslovnih procesa u cilju povećanja učinkovitosti poslovanja i kibernetičke sigurnosti te uspješnost i pravednost marketinških praksi.

Prihodi u 2025. i broj zaposlenika

Izvještajna godina završila je sa 117,7 milijuna € prihoda od prodaje ribe, a to je za 9 posto više u odnosu na prihod u 2024. Na inozemnim tržištima u 2025. ostvareno je 85 posto prihoda od prodaje i rezultat je na razini 2024. godine. Cromaris ne ostvaruje prihode u sektoru fosilnih goriva, proizvodnje kemikalija, kontroverznog oružja niti uzgoja i proizvodnje duhana. Cromaris je 31. prosinca 2025. zapošljavao 569 zaposlenika što je za 7 posto manje u odnosu na 2024. Smanjenje broja zaposlenika u 2025. rezultat je planskog prilagođavanja organizacijske strukture poslovnim potrebama uz istovremeno osiguranje neometanog kontinuiteta poslovanja. Cilj je bio povećanje učinkovitosti i optimizacija poslovnih procesa u skladu s ciljevima Strateškog plana poslovanja 2025. – 2027. Tijekom reorganizacije provedena je preraspodjela zaposlenika unutar interne organizacijske strukture, a nastavilo se s razvoj-

nim programima, edukacijama i inicijativama za unaprjeđenje uvjeta rada i učinkovitosti zaposlenika. U 2025. preko 98 posto zaposlenika Cromarisa radilo je u Hrvatskoj, kao i prethodne 2024. godine. Podaci povezani s vlastitim zaposlenicima navedeni su i opisani u poglavlju **Vlastiti zaposlenici ESRS S1.**

Naši proizvodi i tržišta

Cromaris je lider u proizvodnji i preradi premium mediteranske bijele ribe vrhunske kvalitete i sedma kompanija za uzgoj brancina i orade u svijetu prema količini proizvodnje. Uz oradu i brancina uzgaja se hama i gof, a jedini u svijetu uzgojili smo zubaca. U 2025. godini na uzgajalištima je, u odnosu na 2024., izlovljeno 7 posto više ribe tj. 14.880 tona WFE (eng. Whole Fish Equivalent). U skladu sa strateškim planom, poslovanje Cromarisa usmjereno je na razvoj i širenje kulture zdrave i uravnotežene prehrane te konzumaciju ribe i ribljih proizvoda. Uz kon-

vencionalni uzgoj, u Cromaris ponudi je riba iz organskog uzgoja – BIO orada, brancin i hama. U 2025. lansiran je sub-brand Cromaris Grand Selection – premium linija ribe velikih pecatura koju čine hama, brancin i zubatac.

Cromaris od početka poslovanja ima vlastiti odjel Istraživanja i razvoja čiji je zadatak kontinuirano unaprjeđene proizvodnog procesa, razvoj proizvoda te ispunjavanje zahtjeva zakonskih propisa i standarda za kvalitetu i sljedivost sirovina za proizvodnju riblje hrane te sigurnost, kvalitetu i zdravstvenu ispravnost proizvoda. Kvaliteta proizvoda potvrđuje se nagradama koje Cromaris redovito dobiva za svoje proizvode i certifikatima za poslovanje prema načelima okolišne i društvene odgovornosti te dobrobiti životinja.

Cerifikati 2025. – vlastito poslovanje i dobavljači hrane

Cromaris je u 2025. zadržao sve certifikate uvedenih standarda kojima se potvrđuje sljedivost proizvoda, organski uzgoj, proizvodnja bez antibiotika te poslovanje prema načelima zaštite okoliša i društvene odgovornosti. Vanjski auditori za IFS Food ocjenjuju Cromaris od 2017. godine s ocjenom više razine temeljem najavljenih audita. Od 2021. do 2025. godine IFS Food certifikacija se provodi na temelju nenajavljenih audita, a Cromaris je zadržao ocjene više razine, čime se potvrđuje stabilnost i učinkovitost sustava upravljanja sigurnošću i kvalitetom hrane. Naši dobavljači sirovina, mlađi i riblje hrane, također moraju zadovoljiti zahtjeve ASC Feed standarda (eng. Aquaculture Stewardship Council – Feed) i GLOBALG.A.P. Compound Feed manufacturing certifikat.

Naziv standarda i područje primjene	Poslovni proces na koji se standard odnosi	Oznaka
Sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015	Mrjestilište, uzgajališta, proizvodno-logistički centar Gaženica	
Sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2015	Mrjestilište, uzgajališta, proizvodno-logistički centar Gaženica	
GlobalG.A.P. , nova verzija – potvrda sljedivosti proizvodnje od mrjestilišta, mlađi i dobavljača hrane do uzgoja, izlova i prerade brancina, orade, hame i zubatca	Mrjestilište, uzgajališta, proizvodno-logistički centar Gaženica	
GLOBALG.A.P. Risk Assessment on Social Practice (GRASP) – potvrda provedbe odgovornih praksi prema zaposlenicima	Mrjestilište, uzgajališta, proizvodno-logistički centar Gaženica	
GLOBALG.A.P. Compound Feed manufacturing	Proizvođači riblje hrane	
ASC Feed Aquaculture Stewardship Council – Feed)	Proizvođači riblje hrane	
Antibiotic-Free Supply Chain prema DNV STP-80 – proizvodnja bez antibiotika u zadnjoj godini uzgoja ribe	Uzgajališta	
IFS Food ver. 8 – standard kvalitete i sigurnosti proizvoda za proizvođače privatnih i vlastitih marki na globalnoj razini	Proizvodno-logistički centar Gaženica	
ASC Farming (Aquaculture Stewardship Council – Farm Standard Seabass, Seabream and Meagre) – procesi uzgoja i prerade ribe te upotrebe sirovina prema načelima održivosti brancina, orade i hame	Uzgajališta	
ASC Chain of Custody – potvrda sljedivosti od certificiranog uzgoja do proizvoda s ASC oznakom	Proizvodno-logistički centar Gaženica, Cromaris Italia	
EU Organic Farming prema Uredbi 2018/848/EU – potvrda organskog uzgoja	Mrjestilište, uzgajalište Kudica i Velo Žalo, proizvodno-logistički centar Gaženica, Cromaris Italia	
Bio Suisse – potvrda organskog uzgoja za švicarsko tržište	Uzgajalište Velo Žalo, proizvodno-logistički centar Gaženica	
Naturland – potvrda organskog uzgoja za njemačko tržište	Uzgajalište Velo Žalo, proizvodno-logistički centar Gaženica	
Kosher – potvrda proizvodnje u skladu sa židovskim zakonima	Proizvodno – logistički centar Gaženica	
Halal – potvrda proizvodnje u skladu sa Halal kvalitetom	Proizvodno – logistički centar Gaženica	

Cromaris asortiman proizvoda

U 2025. asortiman Cromaris proizvoda sastojao se od svježe ribe iz konvencionalnog uzgoja pakirane u EPS kašete od 3, 6 i 10 kg (brancin, orada, hama, zubatac i gof), zatim svježe očišćene ribe u MAP pakiranju (monopak i duopak orade i brancina), svježih fileta bez kostiju u SKIN pakiranju (orada, brancin i hama) te delikatesnih dimljenih fileta (brancin, orada i hama). Organski BIO asortiman proizvoda u 2025. i 2024. sastojao se od svježe ribe pakirane u EPS kašete od 3, 6 i 10 kg (brancin, orada i hama), svježe očišćene ribe u MAP pakiranju (monopak i duopak brancina i orade) te svježih fileta bez kostiju u SKIN pakiranju (brancin, orada i hama). U ožujku 2025. započeli smo s pakiranjem dijela asortimana u kašete s dvostrukim dnom i ledom za jednostavniji i uredniji prijevoz proizvoda. Aktivnosti usmjerene na pronalazak rješenja za smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagališta te ispitivanja tržišta o mogućnostima ponovne upotrebe ambalaže koja dolazi u izravni kontakt s hranom, udjelu reciklata i reciklabilnosti dostupne ambalaže, opisane su u poglavlju [Korištenje resursa i kružno gospodarstvo ESRS E-5.](#)

**Svježa riba iz konvencionalnog
uzgoja pakirana u kašete**

Cromaris orada

Cromaris brancin

Cromaris hama

Cromaris zubatac

Cromaris gof

Riba je pakirana u EPS kašete od 3, 6 i 10 kg.

Svježa riba u MAP pakiranju

Svježa očišćena riba iz konvencionalnog uzgoja u MAP pakiranju

Cromaris orada

Cromaris brancin

Svježa riba u SKIN pakiranju

Svježi fileti iz konvencionalnog uzgoja bez kostiju u SKIN pakiranju

Cromaris brancin

Cromaris orada

Cromaris hama

Delikatesni dimljeni fileti iz konvencionalnog uzgoja

Cromaris brancin

Cromaris orada

Cromaris hama

Svježa riba iz organskog BIO uzgoja pakirana u kašete

Cromaris BIO orada

Cromaris BIO brancin

Cromaris BIO hama

Riba je pakirana u EPS kašete od 3, 6 i 10 kg.

Svježi BIO fileti u SKIN pakiranju

Cromaris brancin

Cromaris orada

Cromaris hama

Svježa očišćena riba iz organskog BIO uzgoja u MAP pakiranju

Cromaris BIO orada

Cromaris BIO brancin

Svježa riba iz organskog BIO uzgoja

Cromaris BIO asortiman proizvo-
da čine cijela riba, očišćena riba,
fileti i odresci te pakirani MAP,
SKIN i dimljeni proizvodi.

Brancin na 100g

Energija: 158,30 kcal

Proteini: 19,90 g

Masti: 8,50 g

Omega-3: 1,16 g (EPA 0,23 g; DHA 0,52 g)

Vitamin D: 6,38 µg

Fosfor: 0,22 g

Natrij: 0,09 g

Kalcij: 0,07 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Potrebno je 1 645 g brancina za zadovoljenje tjednih potreba za vitaminom D.

Hama na 100g

Energija: 126,64 kcal

Proteini: 19,02 g

Masti: 5,37 g - manje masna riba.

Omega-3: 0,63 g (EPA 0,14 g; DHA 0,29 g)

Vitamin D: 2,16 µg

Vitamin A: 17,92 µg - izvor vitamina A

Fosfor: 0,18 g

Natrij: 0,08 g

Kalcij: 0,03 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Proteini čine više od polovice energetske vrijednosti hame. Potrebno je 4 858 g hame za zadovoljenje tjednih potreba za vitaminom D i fosforom.

Orada na 100g

Energija: 198,96 kcal - najkaloričnija od naših vrsta

Proteini: 18,84 g

Masti: 13,51 g - najviše masti od svih naših uzgajanih vrsta

Omega-3: 1,84 g (EPA 0,29 g; DHA 0,72 g) - najviše omega-3

Vitamin D: 15,17 µg - najviše vitamina D od naših uzgajanih vrsta

Fosfor: 0,24 g

Natrij: 0,08 g

Kalcij: 0,04 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Orada kao nutritivno najbogatija Cromaris vrsta. Potrebno je 693 g orade za zadovoljenje tjednih potreba za vitaminom D.

Zubatac

Uzgoj zubaca provodi se kontinuirano od 2019. godine. Vrsta i dalje zahtijeva dodatna istraživanja i optimizaciju tehnoloških procesa s ciljem povećanja biološke učinkovitosti, stabilnosti proizvodnje i smanjenja operativnih rizika. Stoga je Cromaris, kao jedini uzgajivač zubaca, u 2025. bio usmjeren na unapređenje hranidbene strategije, upravljanje zdravstvenim statusom ribe te prilagodbu uzgojnih uvjeta. Zubatac je visokovrijedna mediteranska vrsta prepoznata na hrvatskom i talijanskom tržištu, dok na ostalim europskim tržištima potrošači tek trebaju prepoznati vrijednost ove vrste.

Zubatac na 100g

Energija: 156,71 kcal

Proteini: **20,50 g** - najviše proteina od svih riba iz našeg uzgoja

Masti: 8,06 g

Omega-3: **1,48 g** (EPA 0,37 g; DHA 0,74 g)

Vitamin D: 4,41 µg

Vitamin E: **2,90 mg** - najviše vitamina E

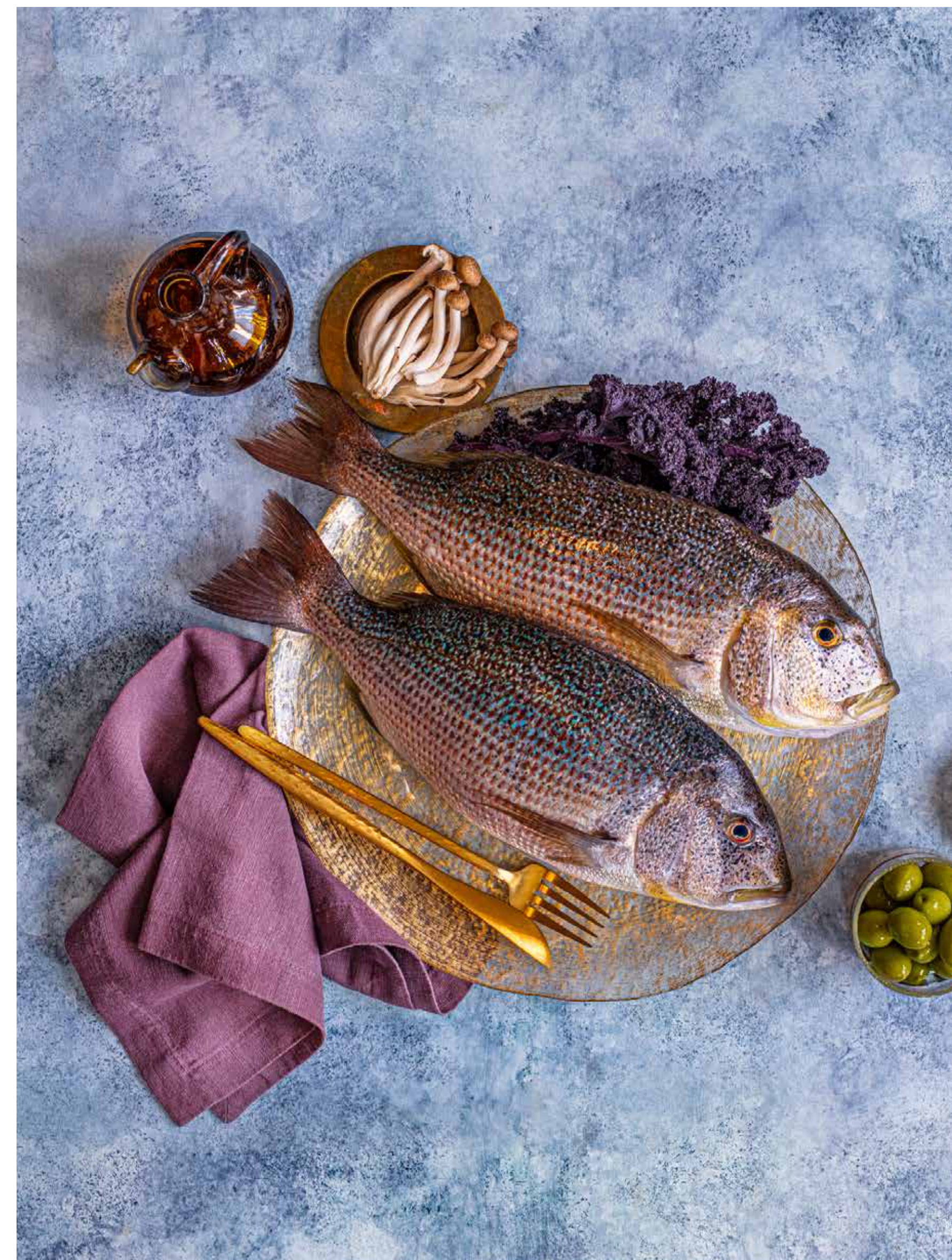
Fosfor: 0,24 g

Natrij: 0,08 g

Kalcij: 0,05 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Potrebno je 2380 g zubaca za zadovoljenje tjednih potreba za vitaminom D. Proteini čine više od polovice energetske vrijednosti zubaca, a također je prirodni izvor vitamina E.

Tržišta i dostupnost naših proizvoda

Cromaris proizvodi dostupni su u veleprodaji, velikim trgovačkim lancima te u maloprodaji u trgovinama i ribarnicama u Zagrebu, Rovinju, Viru i Preku na otoku Ugljanu. U 2025. za prodaju viškova svježe ribe otvoren je „Fish-point“ u blizini Prerađivačko-logističkog centra u Gaženici u Zadru. Uz domaće i najznačajnije talijansko tržište Cromaris je 2025. prodavao proizvode na tržištima Njemačke, Austrije, Francuske, Poljske, Španjolske, Litve, Švicarske, Slovenije, Češke, Slovačke, Luksemburga, Srbije, Crne Gore i UAE. Suradnja s kupcima i potrošačima, marketinške prakse i rezultati ispitivanja zadovoljstva kupaca Cromaris proizvodima, opisani su u poglavlju [Kupci i potrošači ESRS S4](#).

Nagrađeni proizvodi u 2025.

Cromaris redovito osvaja nagrade za kvalitetu, uključujući Superior Taste Award, a ove je godine priznanje osvojio za sve prijavljene proizvode. Brancin je osmi put nagrađen s tri zlatne zvjezdice za vrhunsku kvalitetu, bogat okus i izvrsnu teksturu, dok je hama nagradu osvojila peti put zaredom. Orada je također nagrađena, čime je još jednom potvrđena njezina izvrsnost i prepoznatljiv okus.

MasterChef Italia – Cromaris premium proizvodi iz BIO asortimana

Tijekom 2025. Cromaris je bio sponzor najgledanijeg talijanskog kulinarskog televizijskog showa MasterChef Italia. Jela su pripremana s Cromaris premium proizvodima iz BIO asortimana i zubacem. U žiriju MasterChef Italia je i poznati talijanski chef Giorgio Locatelli, naš dugogodišnji brand ambasador. Nakon završetka kulinarskog show-a, trajala je dvotjedna televizijska kampanja sa chefom Locatellijem, usmjerena na promociju BIO i konvencionalne ribe. Kampanja je emitirana u najgledanijim terminima kulinarskih i zabavnih programa, na privatnim i javnim televizijskim kanalima. Cilj kampanje bio je informirati kupce i potrošače na talijanskom tržištu o kvaliteti Cromaris proizvoda i sljedivosti proizvodnje prema načelima okolišne i društvene odgovornosti.

Orada BIO na 100g

Energija: 181,67 kcal

Proteini: 19,11 g

Masti: 11,51 g

Omega-3: 1,48 g (EPA 0,28 g; DHA 0,67 g)

Vitamin D: 10,90 µg

Fosfor: 0,23 g

Natrij: 0,06 g

Kalcij: 0,02 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Potrebno je 966 g **orade BIO** za zadovoljenje **tjednih** potreba za vitaminom D.

Brancin BIO na 100g

Energija: 157,00 kcal

Proteini: 19,39 g

Masti: 8,61 g

Omega-3: 0,99 g (EPA 0,25 g; DHA 0,50 g)

Vitamin D: 2,68 µg

Fosfor: 0,22 g

Natrij: 0,06 g

Kalcij: 0,03 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Potrebno je 3 920 g **brancina BIO** za zadovoljenje **tjednih** potreba za vitaminom D i fosforom.

Hama BIO na 100g

Energija: 114,33 kcal - najniža kalorijska vrijednost u odnosu na ostale naše vrste

Proteini: 18,90 g

Masti: 4,09 g - najmanje masti od svih naših vrsta

Omega-3: 0,33 g (EPA 0,13 g; DHA 0,18 g)

Vitamin D: 0,78 µg

Fosfor: 0,20 g

Natrij: 0,07 g

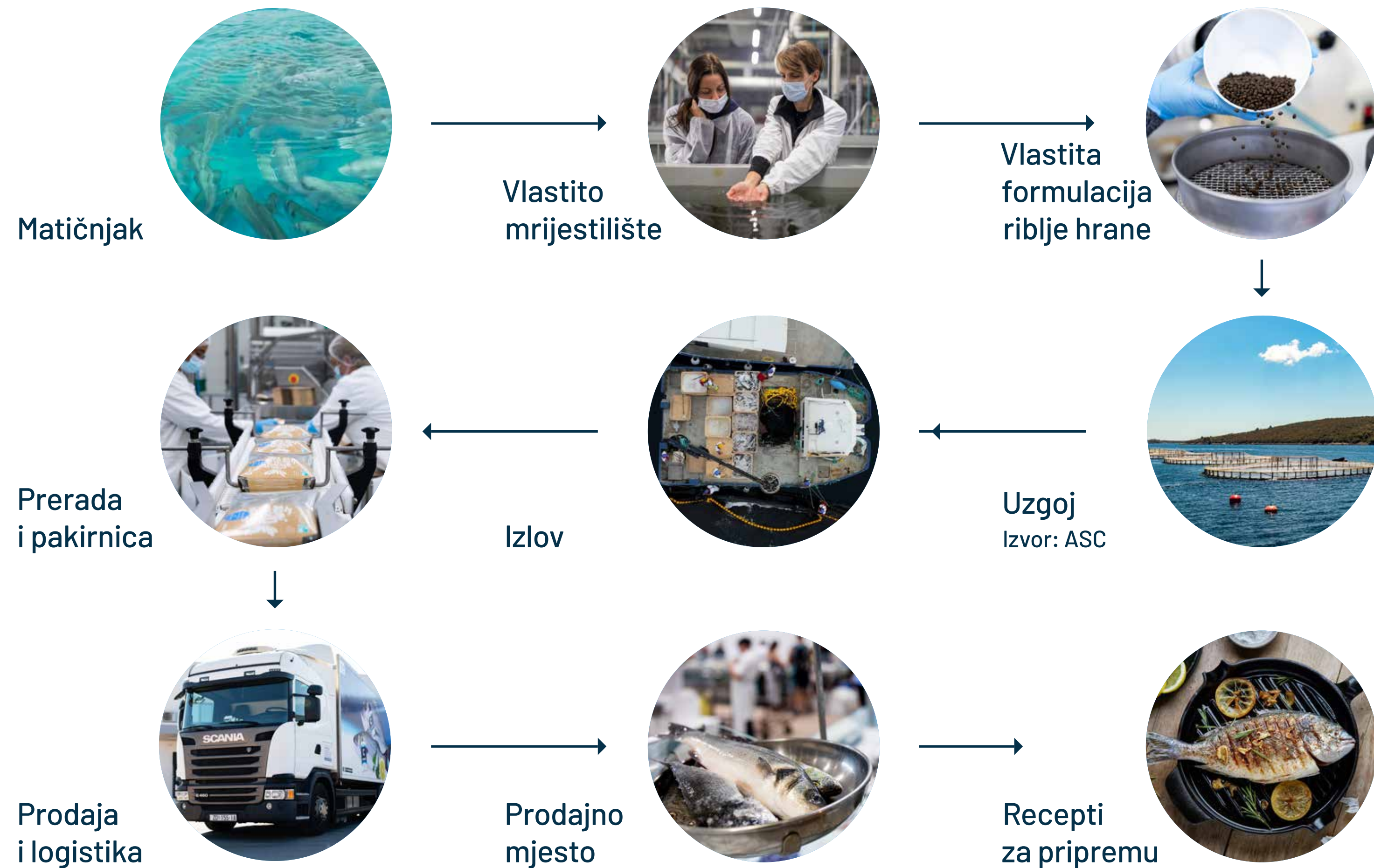
Kalcij: 0,08 g

TJEDNI UNOS RIBE - MALA NAVIKA, VELIKA VRIJEDNOST

Potrebno je 13 461 g **hame BIO** za zadovoljenje **tjednih** potreba za vitaminom D i fosforom.

Sljedivost sirovina, proizvodnje i kontrola proizvoda

U Hrvatskoj nema tvornica za proizvodnju riblje hrane pa se hrana proizvodi prema Cromaris recepturi u tvornicama u Italiji i Grčkoj s kojima imamo dugogodišnju suradnju. Uzgoj započinje u mrijestilištu u Ninu, a nastavlja se u Jadranskom moru na šest uzgajališta u Zadarskoj i jednom u Istarskoj županiji. Imamo vlastitu veterinarsku službu koja brine o dobrobiti riba. Izlov se u 2025. odvijao šest dana u tjednu, a izlovljena riba se odmah nakon izlova brodovima Cromarisove flote prevozi do pogona za sortiranje, preradu i pakiranje. Uz pogon prerađe smješteno je skladište za čuvanje proizvoda u uvjetima hladnog lanca. Uz vanjske ovlaštene laboratorije za nadzor riblje hrane i proizvoda, radimo dodatne analize u vlastitim laboratorijima: kemijskom, mikrobiološkom i laboratoriju za riblju hranu. U našem kemijskom laboratoriju redovito se ispituju prehrambene vrijednosti proizvoda: ukupna količina masti u ribljem mesu te sastav i količina masnih kiselina (omega-3, omega-6, EPA i DHA).

Riblja hrana

Proizvođači riblje hrane redovito se kontroliraju i auditiraju te moraju biti certificirani prema zahtjevima standarda za sljedivost i održivost porijekla sirovina i organski uzgoj. Sastav riblje hrane i zahtjevi koje mora ispunjavati, navedeni su u poglavlju **Korištenje resursa i kružno gospodarstvo ESRS E5**. Kontrola kvalitete riblje hrane prema Cromaris recepturi analizira se u našem laboratoriju za riblju hranu. Ispituje se kemijski sastav i prehrambena vrijednost svakog lota: proteini, masti, vlakna, pepeo i vlaga. Također se ispituje niz fizikalnih parametara: izdvajanje masti, plovnost, duljina i promjer peleta, čvrstoća, miris i boja riblje hrane. Na temelju rezultata ispitivanja u analizatoru, podaci se prenose u specijalizirani program

koji balansira prehrambene potrebe riba sa sirovinama iz hrane. U kemijskom laboratoriju ispituje se udjel masti i masnih kiselina u ribama uzimajući u obzir vrstu riba, lokaciju uzgoja, vrstu hrane kojom je hranjena te stupanj uhranjenosti. Na temelju tih rezultata izrađuju se smjernice za unaprjeđenje i prilagodbu recepture u cilju održavanja prehrambene vrijednosti proizvoda. Proizvođači riblje hrane važan su dio našeg lanca vrijednosti jer o njima ovisi kvaliteta, zdravlje i prehrambena vrijednost proizvoda. Od 2022. godine uključujemo ih i u izračun ugljikovog otiska u opsegu 3 prema GHG protokolu u skladu sa zahtjevima Cromaris Politike kvalitete riblje hrane.

Mrjestilište Nin

U Ninu je 2015. rekonstruirano i obnovljeno mrjestilište otvoreno 1981. godine. Mrjestilište je moderan pogon za mrijest brancina i orade koji koristi najbolje raspoložive tehnike te dugogodišnje znanje i iskustvo zaposlenika Cromarisa. Proizvodnja mlađi prati prirodni foto-period ribe u skladu sa zahtjevima za dobrobit životinja. Mlađ se, kada dosegne masu od 3-5 grama, prevozi u bazenima do uzgajališta. U cilju smanjenja potrošnje fosilnih goriva i ugljikovog otiska dio električne energije proizvodi se iz integriranih sunčanih fotonaponskih elektrana. Proizvodnja iz vlastitih obnovljivih izvora i ugljikov otisak opisani su u poglavlju [Klimatske promjene ESRS E1](#).

Uzgajališta

Svih sedam uzgajališta nalazi se u Jadranskom moru u blizini europske ekološke mreže NATURA 2000. Uzgoj je kavezni, a odvija se na temelju Koncesija u svrhu gospodarskog korištenja pomorskog dobra radi obavljanja djelatnosti uzgoja bijele ribe. Uzgajališta su smještena na lokacijama na kojima je rizik od onečišćenja mora drugih korisnika sveden na najmanju moguću mjeru. Ciljevi, mjere i pokazatelji očuvanja zaštite mora i bioraznolikosti opisani su u poglavlju **Bioraznolikost i ekosustavi ESRS E4**. Sva uzgajališta certificirana su

prema GlobalG.A.P. i ASC Orada, brancin i hama standardu. Vlastita veterinarska služba omogućuje nam svakodnevne preglede riba, praćenje ponašanja i njihovog zdravstvenog stanja. Najčešći uzročnici bolesti su virusi, bakterije i paraziti. Bakterijske bolesti suzbijaju se dobrim zoohigijenskim uvjetima i cijepljenjem kojim se postiže otpornost riba i podiže imunitet. Redovita izmjena mreža ključna je preventivna mjera koju provode naši zaposlenici na uzgajalištima.

Uzgajalište Lamjana

Uzgajalište se nalazi u blizini uvale Lamjana na otoku Ugljanu.

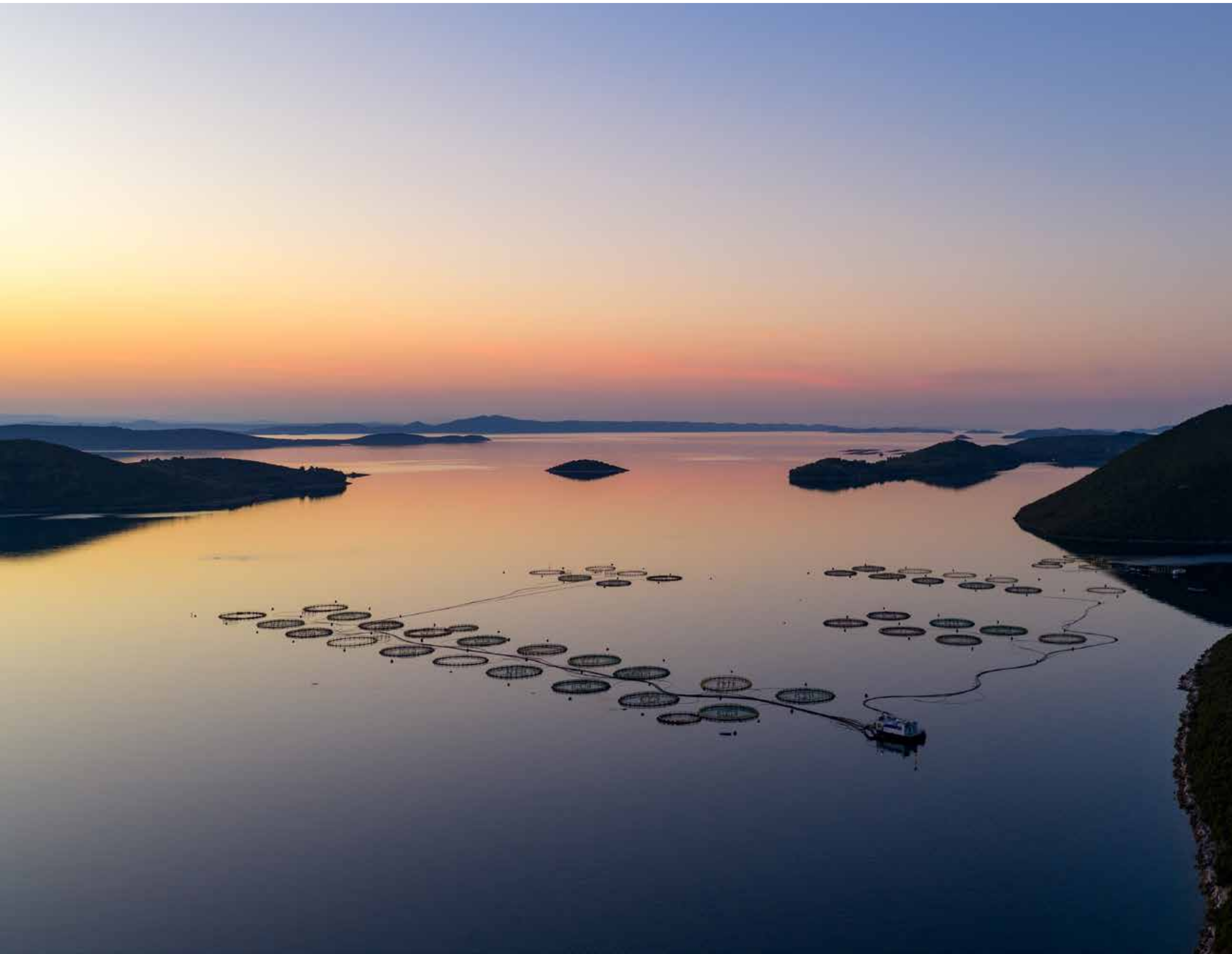
Uzgajalište Košara

Najveće Cromarisovo uzgajalište smješteno je na otočiću Košara, jugozapadno od otoka Pašmana. U blizini uzgajališta je Nacionalni park „Kornati“.

Uzgajalište Velo žalo

Uz Dugi otok, također u blizini Nacionalnog parka „Kornati“, smješteno je uzgajalište Velo žalo za organski uzgoj.

Uzgajalište Žman

Uz nenaseljenu obalu Dugog otoka smjestilo se uzgajalište Žman.

Uzgajalište Kudica

Uzgajalište Kudica nalazi se uz jedan od deset otočića koji okružuju otok Iž.

Uzgajalište Lavdara

Uzgajalište je između otoka Lavdare vele i Pašmana uz sjeveroistočnu obalu otoka Lavdara. Hranidba ribe na ovom uzgajalištu je u potpunosti automatizirana.

Uzgajalište Budava

Jedino uzgajalište koje se nalazi u Istri je uzgajalište Budava, a smješteno je na istočnoj obali u istoimenoj uvali.

Prerađivačko-logistički centar Gaženica u Zadru

Prerađivačko-logistički centar nalazi se uz glavne državne prometnice u blizini luke Gaženica u Zadru, a to je ujedno i sjedište Cromaris d.d. Pogon prerade započeo je s radom 2012. godine. Riba dopremljena s uzgajališta sortira se na automatiziranim linijama. Ovisno o narudžbama kupaca, sortirana svježa riba pakirana u kašete šalje se na tržište, a dio se prerađuje. Za sortiranje, preradu i pakiranje primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike i standardi za osiguranje kvalitete i zdravstvene ispravnosti proizvoda, uz znanje i iskustvo naših zaposlenika. Otežani uvjeti rada u skladištu olakšani su nabavom robota za manipulaciju proizvodima. U našem mikrobiološkom laboratoriju redovito se kontroliraju higijenski uvjeti u pogonu i na opremi te zdravstvena ispravnost proizvoda. U cilju povećanja udjela potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora u Gaženici su postavljene integrirane sunčane fotonaponske elektrane. Gospodarenje nusproizvodima i otpadom iz prerade te sudjelovanje u EU projektima, čiji je cilj usklađivanje poslovanja s načelima održivosti, opisano je u poglavlju [Korištenje resursa i kružno gospodarstvo ESRS E-5](#).

Logistika

Prijevoz proizvoda do kupaca i potrošača odvija se vlastitim vozilima, a dio Cromaris proizvoda do kupaca prevoze vanjski pružatelji usluga. Prijevoznici su značajan dio našeg lanca vrijednosti jer o njima ovisi točnost isporuke proizvoda kupcima, očuvanje hladnog lanca i zdravstvena ispravnost proizvoda. U 2025. uključili smo ih u naš izračun ugljikovog otiska.

Maloprodaja

Potrošačima i HORECA sektoru osiguravamo svakodnevnu dostupnost svih naših proizvoda u trgovinama, ribarnicama i „Fish-pointu“.

Cromaris Italia

Cromaris Italia je ekskluzivni uvoznik proizvoda za sve talijanske kupce, osigurava prisutnost na najvažnijem talijanskom tržištu i svakodnevnu suradnju s kupcima.

Značajni dijelovi lanca vrijednosti u 2025.

Značajni dijelovi lanca vrijednosti u 2025. godini, bili su kao i prethodne izvještajne godine, vlastiti zaposlenici, dobavljači riblje hrane i ambalaže, prijevoznici proizvoda do kupaca i potrošača, gospodarenje otpadom, lokalne zajednice i akademska zajednica. Budući da su ocijenjeni značajnim, uključeni su u ocjenu dvostruke značajnosti za 2025. godinu.

Ciljevi održivosti u 2025.

Ciljevi za 2025. određeni su na temelju ocjene dvostruke značajnosti vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti te analize i ocjene ostvarenja ciljeva održivosti za 2024. S ciljevima održivosti usklađuju se Strateški planovi poslovanja te osiguravaju ljudski, financijski i prirodni resursi za njihovo ostvarenje. Ostvarenje naših ciljeva održivosti doprinosi ispunjavanju UN-ovih ciljeva, ciljeva Europskog zelenog plana, Strateških smjernica za održiviju i konkuren-

tniju akvakulturu u EU od 2021. do 2030., zatim ciljeva Nacionalnog plana razvoja akvakulture za razdoblje do 2027., Akcijskog plana za kružno gospodarstvo do 2030., Strategije prilagodbe klimatskim promjenama RH do 2040. s pogledom na 2070. te Revidiranog Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana RH za razdoblje od 2021. do 2030. (NECP). Odgovornim poslovanjem prema zaposlenicima, kupcima i potrošačima te lokalnim zajednica-

ma doprinosimo ostvarenju ciljeva iz Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu (ILO) te Smjernica OECD-a za multinacionalne organizacije. U 2025. nije bilo značajnih odstupanja od ciljeva održivosti.

Ciljevi održivosti u 2025.

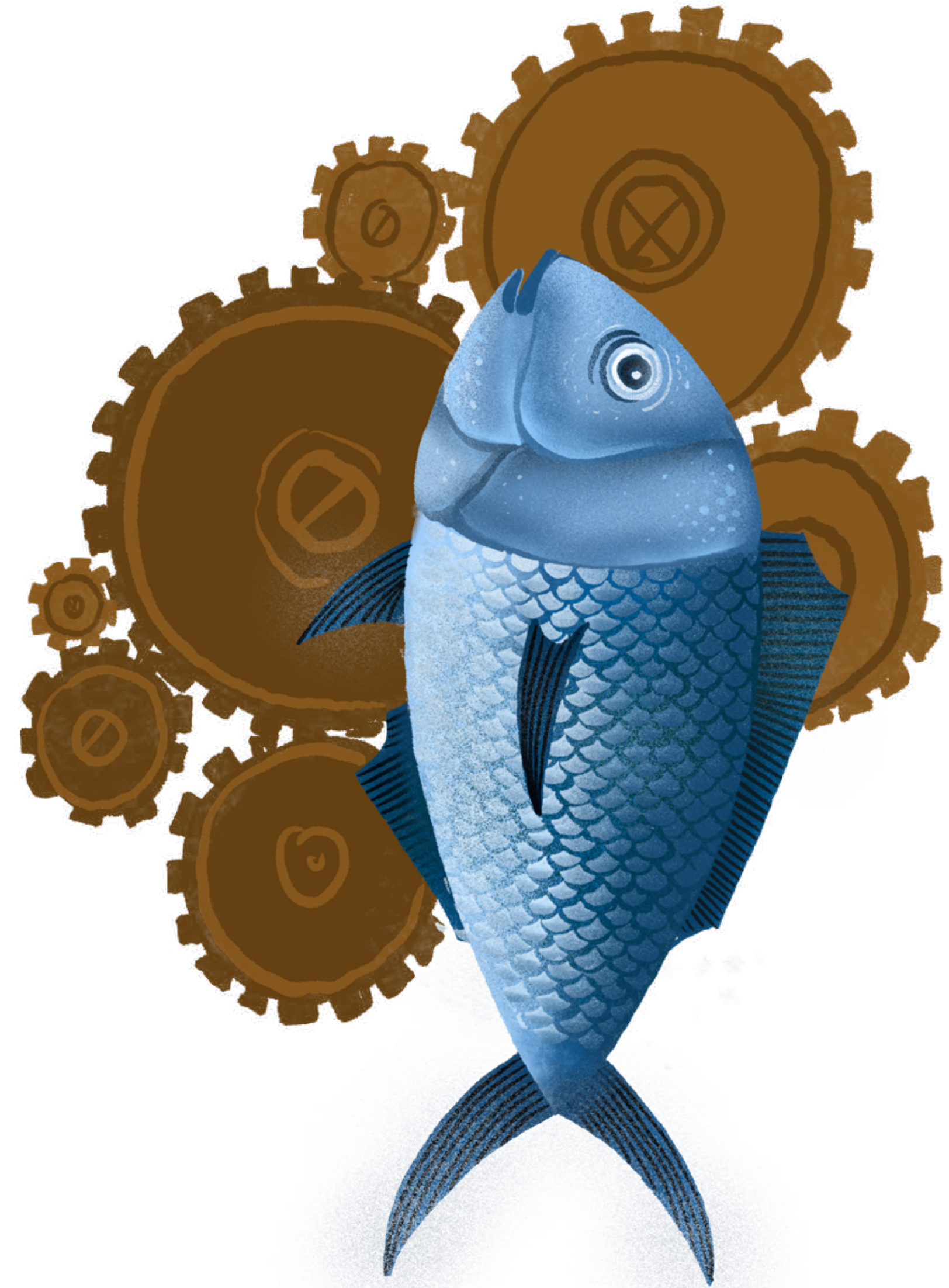
ESRS / čimbenik održivosti	Cilj	Ostvarenje cilja u 2025.
ESRS E1 – Klimatske promjene, ublažavanje klimatskih promjena	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjiti intenzitet emisija CO₂(e) prema toni izlovljene ribe u opsegu 1 i 2 do 2025. za 25% te do 2030. za 40 do 50% u odnosu na 2020. – Smanjiti ugljikov otisak u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu za 16,7% do 20230. u odnosu na 2024. godinu te za 3,34 posto 2025. u odnosu na 2024. 	<p>Ciljevi su ostvareni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Intenzitet emisija stakleničkih plinova smanjen je za 35,28% – Ugljikov otisak je smanjen za 6,8%
ESRS E5 – Korištenje resursa i kružno gospodarstvo, Odljev resursa	<ul style="list-style-type: none"> – ≥ 90 % nusproizvoda iz prerade umjesto proglašavanja otpadom, predati ovlaštenim tvrtkama za proizvodnju hrane za životinje 	<p>Cilj je ostvaren:</p> <ul style="list-style-type: none"> – U 2025. za proizvodnju hrane za životinje iskorišteno je 1.365 tona nusproizvoda iz prerade
ESRS E5 – Korištenje resursa i kružno gospodarstvo, Odljev resursa	<ul style="list-style-type: none"> – Unaprijediti sustav razdvajanja miješanog komunalnog otpada 	<p>Cilj je djelomično ispunjen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komunalni otpad se odvaja na mjestu nastanka, a u gospodarenju posebnim kategorijama otpada nailazili smo na izazove prema uspostavljenim sustavom na nacionalnoj razini
ESRS E5 – Korištenje resursa i kružno gospodarstvo, Odljev resursa	<ul style="list-style-type: none"> – Unaprijediti sustav upravljanja ambalažom u skladu s ponudom ambalaže na tržištu koja dolazi u izravan kontakt s hranom te sekundarne ambalaže prema kriteriju reciklabilnosti i udjelu reciklata 	<p>Cilj je ispunjen u skladu s dostupnosti ambalaže na tržištu koja dolazi u kontakt s hranom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sudjelovali smo u istraživanju mogućnosti ponovne upotrebe ambalaže za pakiranje ribe, a rezultati su pokazali da za sada EPS kašete nemaju odgovarajuću zamjenu za pakiranje ribe – U 2025. fokus je bio na suradnji s proizvođačima EPS kašeta u cilju pronalaženja rješenja za smanjenje lomljivosti ujednačavanja mase kako bi se smanjila količina otpada te povećala učinkovitost pakiranja

ESRS / čimbenik održivosti	Cilj	Ostvarenje cilja u 2025.
ESRS S1 – Vlastiti zaposlenici, Zdravlje i sigurnost zaposlenika	– Zadržati broj nultu stopu težih ozljeda	Cilj nije ostvaren – U 2025. dogodila se jedna teža ozljeda
ESRS S1 – Vlastiti zaposlenici	– Redovito provoditi ispitivanja zadovoljstva zaposlenika i usklađivati akcijske planove za provedbu mjera	Cilj je ostvaren: – U 2025. su se provodile aktivnosti iz akcijskih planova za povećanje zadovoljstva zaposlenika radom u Cromarisu na temelju ispitivanja provedenog 2024. – Od ukupno 54 akcijska plana, tijekom 2025. godine realizirano je ukupno 45 planova (83%), a dodatnih 7% nalazi se u završnoj fazi provedbe.
ESRS S1 – Vlastiti zaposlenici	– Poticati timsku koheziju zaposlenika – najmanje dvije aktivnosti tijekom 2025.	Cilj je ostvaren: – Tijekom 2025. provedeno je niz aktivnosti usmjerenih na jačanje timske kohezije i suradničke kulture te su se kombinirali različiti pristupi kako bi se odgovorilo na specifične potrebe timova - Leadership Team Transformation program, radionice, božićna proslava, božićna predstava za djecu zaposlenika.
ESRS S3 – Pogođene zajednice	– Poticati dobrovoljno sudjelovanje zaposlenika u društveno odgovornim aktivnostima - najmanje dvije dobrovoljne aktivnosti (zaštita okoliša ili humanitarne akcije ili unaprjeđenje odnosa s lokalnom zajednicom)	Cilj je ostvaren: – Zaposlenici su sudjelovali u utrci Wind-for-life, akciji Bike-to-work, Dani Krese Čošića –edukativna radionica o konzumaciji ribe

ESRS / čimbenik održivosti	Cilj	Ostvarenje cilja u 2025.
ESRS S3 – Pogođene zajednice	– Suradnja s odgojno-obrazovnim ustanovama >50 posjeta učenika/studenata	Cilj je ostvaren: – U 2025. Cromaris je posjetilo 128 učenika i studenata.
ESRS S3 – Pogođene zajednice	– Najmanje 70.000 eura donirati lokalnoj zajednici (u novcu i/ili ribi)	Cilj je ostvaren: - Cromaris je 2025. donirao 74.000 € - Donacije i sponzorstva za lokalne manifestacije (kultura i baština) - Donacije za edukativne programe/materijale - Donacije i sponzorstva sportskih aktivnosti i klubova - Humanitarne donacije
ESRS G1 – Poslovno ponašanje	– Zadržati ASC orada, brancin, hama certifikat za sva Cromarisova uzgajališta	Cilj je ostvaren: – Svi certifikati su zadržani u 2025., za dio njih je provedena recertifikacija, a ishodili smo i nove – poglavlje Cerifikati 2025.

Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2

Interesi i stajališta dionika uzimaju se u obzir pri usklađivanju strateškog plana poslovanja s ciljevima održivosti. Direktori, rukovoditelji i voditelji organizacijskih jedinica u suradnji s Upravom donose odluke o uključivanju interesa i stajališta značajnih dijelova lanca vrijednosti i dionika na temelju zakonskih obveza, poslovne suradnje te iskustava iz prethodnih godina. Direktori, rukovoditelji i voditelji o rezultatima izvještavaju Upravu na sastancima i tjednim izvješćima o provedenim aktivnostima.

Uključivanje interesa i stajališta lanca vrijednosti i ostalih dionika

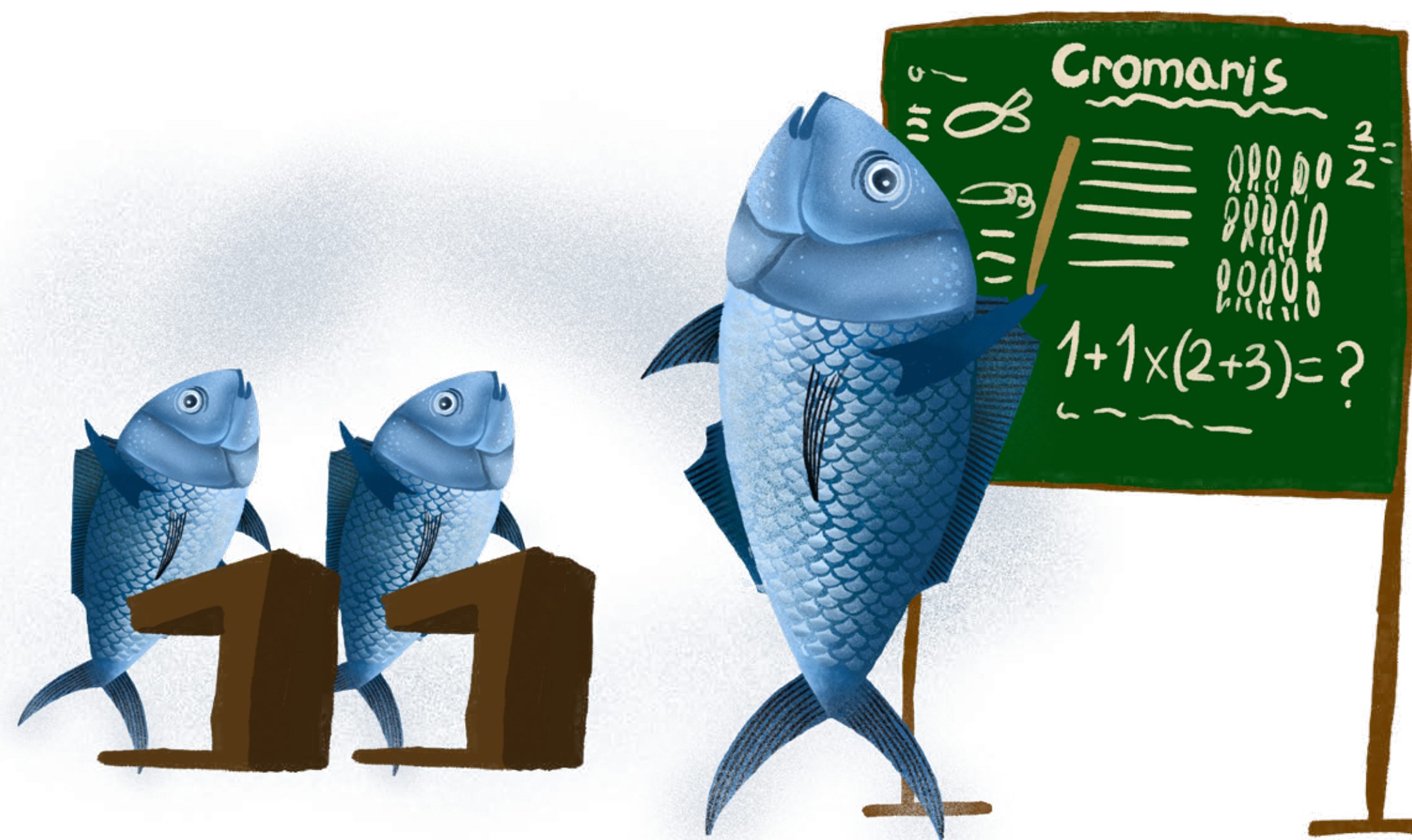
Lanac vrijednosti i ostali dionici	Cilj uključivanja interesa i stajališta dionika	Način uključivanja interesa i stajališta dionika
Zaposlenici i predstavnici zaposlenika	<ul style="list-style-type: none"> – Osigurati zdravo, sigurno radno mjesto te pozitivno radno okruženje – Motivirati zaposlenike za ispunjavanje ciljeva iz strateškog plana – Razviti osjećaja pripadnosti i svrhe – Pružiti prilike za profesionalni rast i pravednu naknadu 	<ul style="list-style-type: none"> – Istraživanja zadovoljstva zaposlenika radom u Cromarisu – Redovito informiranje zaposlenika o poslovanju, načinima davanja primjedbi i prijedloga za unaprjeđenje poslovanja, pogodnostima te zaštitu dostojanstva - interne vijesti elektronička pošta, dani otvorenih vrata ljudskih resursa, informativni materijali na oglasnim pločama i uz dostavu platnih listi – Ocjenjivanje zaposlenika, rukovoditelja i direktora (učinkovitost, komunikacija, timski rad) – Uključivanje zaposlenika u proces nabave zaštitne opreme kroz testiranja udobnost i funkcionalnosti prije donošenja odluke o nabavi – Pregovaranje s predstavnicima sindikata o uvjetima kolektivnog ugovora – Anonimni kanali za prijedloge i pritužbe (fizički i digitalni) – Redoviti razgovori nadređenih sa zaposlenicima u cilju dobivanja povratnih informacija
Vlasnik	<ul style="list-style-type: none"> – Predstavljanje i odobrenje strateškog plana poslovanja – Stvaranje dodane vrijednosti za vlasnika – Doprinos ugledu vlasnika 	<ul style="list-style-type: none"> – Sjednice uprave i nadzornog odbora vlasnika – Redoviti sastanci, koordinacije i konzultacije uprave Cromarisa s upravom i nadzornim odborom vlasnika
Kupci i potrošači	<ul style="list-style-type: none"> – Prilagodba portfelja proizvoda tržišnim trendovima i potrošačkim navikama – Osiguranje povjerenja i lojalnost pravednim marketinškim praksama i dvosmjernom komunikacijom – Dostupnost proizvoda kupcima i potrošačima 	<ul style="list-style-type: none"> – Istraživanja zadovoljstva kupaca i potrošača proizvodima Cromarisa – Sustav za prikupljanje, analizu i rješavanje pritužbi i prigovora kupaca i potrošača – Jasna pravila u Općim uvjetima prodaje i isporuke – Anketa o prepoznatljivosti Cromaris brenda – Komunikacija s kupcima i objave za kupce i potrošače na društvenim mrežama (LinkedIn, Instagram, FB) – Komunikacija s kupcima i potrošačima putem elektroničke pošte – Razmjena informacija s kupcima na sajmovima, kongresima, stručnim skupovima, eventima, sastancima – Analize javno dostupnih podataka o poslovanju kupaca

Lanac vrijednosti i ostali dionici	Cilj uključivanja interesa i stajališta dionika	Način uključivanja interesa i stajališta dionika
Dobavljači	<ul style="list-style-type: none"> – Sigurnost dobavljačkog lanca – Pozitivni utjecaj na dobavljače zahtjevima o zaštiti okoliša, društveno odgovornom poslovanju, antikorupciji, zabrani prisilnog i dječjeg rada 	<ul style="list-style-type: none"> – Ocjena novih i postojećih dobavljača kroz sustav elektroničke nabave Ensolva – Postupci nabave i usklađenost s Općim uvjetima nabave roba i usluga – Jasna pravila u Kodeksu ponašanja dobavljača – Auditi dobavljača i usklađenost sa zahtjevima zakonskih propisa i standarda – Redoviti sastanci za pronalaženje održivijih rješenja za poslovanje (riblja hrana i ambalaža) – Analize javno dostupnih podataka o poslovanju dobavljača
Nadležna tijela za ishodaenje dozvola i koncesija za marikulturu te nadležna tijela za donošenje zakonskih propisa	<ul style="list-style-type: none"> – Pravovremeno praćenje izmjena i dopuna u postupcima za ishodaenje te izmjene i dopune dozvola i koncesija u cilju analize utjecaja na poslovanje – Praćenje donošenja novih te izmjena i dopuna zakonskih propisa – Suradnja s nadležnim tijelima 	<ul style="list-style-type: none"> – Sudjelovanje u javnim raspravama, e-savjetovanju, postupcima ishodaenja koncesija i dozvola
Lokalna zajednica	<ul style="list-style-type: none"> – Izgradnja i održavanje dobrih odnosa s lokalnim zajednicama – Poticanje pozitivnih promjena provedbom projekata s ciljem zaštite okoliša, podrške sportskim aktivnostima i edukacije mladih te humanitarne akcije – Obnavljanje i sudjelovanje u obnovih infrastrukture u lokalnim zajednicama 	<ul style="list-style-type: none"> – Dobrovoljno sudjelovanje zaposlenika u akcijama čišćenja okoliša – Edukacije djece i mladih o važnosti zaštite okoliša, bioraznolikosti te važnosti uključivanja ribe u prehranu – Podrška lokalnim sportskim klubovima i manifestacijama – Podrška manjim sportskim klubovima i događanjima – Sudjelovanje i podrška tradicionalnim manifestacijama u Zadarskoj županiji – Izgradnja i obnova lokalne infrastrukture

Lanac vrijednosti i ostali dionici	Cilj uključivanja interesa i stajališta dionika	Način uključivanja interesa i stajališta dionika
Znanstvena zajednica i obrazovne ustanove	<ul style="list-style-type: none"> – Obrazovanje srednjoškolaca i studenata u području marikulture za razvoj potencijalnih novih zaposlenika Cromarisa – Praćenje novih trendova i istraživanja u marikulturi – Suradnja u provedbi projekata financiranih i sufinanciranih iz EU fondova 	<ul style="list-style-type: none"> – Terenski obilasci studenata i srednjoškolaca u cilju upoznavanja s poslovnim procesima u Cromarisu – Mentorstva za izradu seminarskih, završnih i diplomskih radova – Razmjena iskustava i znanja te suradnja na projektima za unaprjeđenje poslovanja i smanjenje troškova
Auditori i vlasnici standarda	<ul style="list-style-type: none"> – Neovisna potvrda sljedivosti i kvalitete proizvoda, organskog uzgoja, uzgoja bez antibiotika te poslovanja prema načelima zaštite okoliša i društveno odgovornog poslovanja – Unaprjeđenje proizvodnje i poslovnih procesa prema zahtjevima standarda na temelju preporuka auditora – Pravovremena informacija o izmjenama i dopunama standarda u cilju analize utjecaja na poslovanje 	<ul style="list-style-type: none"> – Suradnja tijekom priprema i dostave podloga za dokazivanje ispunjavanja zahtjeva iz standarda – Razmjena stručnih znanja i iskustava tijekom audita i završnog mišljenja – Sudjelovanje u radnim skupinama za izmjene i dopune standarda
Udruženja za zastupanje interesa gospodarstva i sektora marikulture	<ul style="list-style-type: none"> – Udruživanje s drugim tvrtkama u cilju snažnije vidljivosti i zastupanja sektorskih interesa te interesa poduzetnika 	<ul style="list-style-type: none"> – Članstvo u udruženjima za zastupanje interesa poduzetnika – Razmjena znanja i iskustava sa stručnjacima u sektoru marikulture i gospodarstvu
Mediji	<ul style="list-style-type: none"> – Vidljivost brenda Cromaris – Transparentnost poslovanja 	<ul style="list-style-type: none"> – Objave u medijima, intervjui, reportaže

Interakcija učinaka, rizika i prilika sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3

U Strateški plan poslovanja 2025.-2027. te aktualni ažurirani Strateški plan 2026.-2028. uključeni su značajni učinci, rizici i prilike na temelju kojeg se planiraju mjere i resursi za ostvarenje ciljeva održivosti i povećanje otpornosti poslovnog modela. Ciljevi, mjere i pokazatelji uspješnosti provedbe opisani su u poglavljima koja se odnose na pojedinu materijalnu temu. U nastavku je dan pregled značajnih učinaka, rizika i prilika vezanih za okoliš, društvo i upravljanje koji potječu iz vlastitog poslovanja te ulaznog i izlaznog lanca vrijednosti u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju za 2025. godinu. Nakon pregleda, dan je opis pozitivnih i negativnih učinaka te rizika i prilika povezanih sa svakom materijalnom temom i utjecajem na dionike.

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1

Ocjena učinaka rizika i prilika za 2025. napravljena je kao i prethodne izvještajne godine prema zahtjevima CSRD i ESRS. U ocjeni dvostruke značajnosti za 2025. godinu sudjelovali su članovi Uprave, direktori, rukovoditelji i voditelji svih organizacijskih jedinica uključenih u provedbu mjera i aktivnosti te praćenje pokazatelja za ostvarenje ciljeva održivosti.

Učinci su se ocjenjivani prema ozbiljnosti koja je uključivala razmjer, opseg i nepopravljivost stvarnih negativnih učinaka te vjerojatnost za potencijalne učinke. Za ocjenjivanje financijskih rizika i prilika koristila se vjerojatnost i razmjer financijskih posljedica na financijski položaj, rezultate poslovanja, novčane tokove te pristup financiranju.

Pri ocjenjivanju ozbiljnosti učinaka koristila se skala od 1 do 5. Za potencijalne učinke, uz skalu za ozbiljnost, primjenjivala se skala za

vjerojatnost od 1 do 4. Prag značajnosti stvarnog učinka bio je 3,0, a potencijalnog 3,5. Različiti pragovi značajnosti za procjenu stvarnih i potencijalnih učinaka omogućuju usklađeni pristup u ocjenjivanju. Financijski rizici i prilike ocjenjivali su se ocjenama od 1 do 5. Prag značajnosti financijskih rizika i prilika u 2025. i 2024. godini bio je 3 posto udjela u godišnjim prihodima.

Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Cromarisa – okoliš (E)

Tema - okoliš	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	U/R/P	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
E1 Klimatske promjene	Ublažavanje klimatskih promjena							
	Emisije stakleničkih plinova - opseg 1 i 2	Stvarni negativan učinak		•			•	
	Emisije stakleničkih plinova opsega 3	Stvarni negativan učinak	•		•	•		
	Energetika							
	Proizvodnja i potrošnja energije iz obnovljivih izvora	Stvarni pozitivan učinak		•	•			•
	Potrošnja energije z fosilnih goriva	Stvarni negativni učinak		•				•
	Prilagodba klimatskim promjenama							
	Ekstremni vremenski uvjeti – oštećenja na infrastrukturi za uzgoj, bijeg riba	Rizik		•			•	
Klimatski rizici - jaki vjetrovi – otežani uvjeti rada za zaposlenike, zaustavljanje poslovnih aktivnosti	Rizik		•				•	

Tema - okoliš	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	U/R/P	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
E3 Voda i morski resursi	Voda i morski resursi							
	Zahvat morske vode	Potencijalni negativan učinak		•			•	
<hr/>								
	Učinci na stanje vrsta							
	Bijeg riba	Potencijalni negativan učinak		•			•	
E4 Bioraznolikost i ekosustavi	Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti							
	Povećano organsko opterećenje u moru - hrana za ribe	Potencijalni negativan učinak		•			•	
	Kontrola hranjenja	Prilika		•			•	
<hr/>								

Tema - okoliš	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	U/R/P	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
E5 Kružno gospodarstvo	Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama							
	Oporaba uginule ribe (mortalitet)	Stvarni pozitivni učinak		•		•		
	Upotreba ribljih nusproizvoda za proizvodnju hrane za kućne ljubimce	Stvarni pozitivni učinak		•		•		
	Otpad							
	Plastična ambalaža – izlazni lanac	Potencijalni negativni učinak			•	•		
	Proizvodnja otpada	Stvarni negativni učinak		•		•		
	Mogućnost otvaranja jedinice predrasta	Prilika		•			•	•
	Prodaja viška ribe iz prerade u tvorničkom Fish-point-u	Prilika		•			•	•

Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Cromarisa – društvo (S)

Tema – društvo	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	U/R/P	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
S1 Vlastita Radna Snaga	Radni uvjeti	Srednjoročni	Dugoročni					
	Sigurno zaposlenje	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Sloboda udruživanja	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Dobrobit zaposlenika	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Radno vrijeme – prekovremeni	Potencijalni negativni učinak		•			•	
	Visoke koncentracije soli u zraku	Potencijalni negativni učinak		•			•	
	Zdravlje i sigurnost – ozljede na radu	Stvarni negativni učinak		•			•	
	Gubitak ključnih zaposlenika	Rizik		•			•	
	Fluktuacija radne snage	Rizik		•			•	
	Manjak radnika sa specifičnim stručnim znanjima i vještinama	Rizik		•			•	
	Jednako postupanje i mogućnosti za sve							
	Edukacija zaposlenika	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Jednake mogućnosti za sve zaposlenike	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
	Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa							
	Odgovarajući smještaj za strane radnike	Stvarni pozitivan učinak		•			•	
Specifično za društvo								
Manjak zaposlenika sa stručnim znanjima i vještinama	Rizik		•		•		•	

Tema – društvo	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	U/R/P	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
S3 Pogođene zajednice	Specifično za društvo							
	Radna mjesta za zaposlenike iz lokalne zajednice	Stvarni pozitivan učinak		•	•	•		
	Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom	Stvarni pozitivan učinak		•	•	•		
<hr/>								
S4 Kupci i potrošači	Učinci povezani s informacijama za krajnje potrošače i/ili krajnje korisnike							
	Certifikati – potvrda poslovanja prema načelima održivosti	Stvarni pozitivan učinak		•		•		
	Pristup informacijama o proizvodima	Stvarni pozitivan učinak		•	•	•		
	Osobna sigurnost potrošača i/ili krajnjih korisnika							
	Pritužbe kupaca i krajnjih korisnika	Stvarni negativni učinak		•	•	•		
	Uzgoj ribe bez antibiotika	Stvarni pozitivan učinak		•	•	•		
	Socijalna uključenost potrošača i/ili krajnjih korisnika							
	Organska proizvodnja ribe	Stvarni pozitivni učinak		•	•	•		
Specifično za društvo								
Promjena potrošačkih navika – kupuje se u trgovačkim centrima koji utječu na formiranje cijene	Potencijalni negativni učinak		•				•	

Pregled značajnih učinaka, rizika i prilika Cromarisa – upravljanje (G)

Tema - upravljanje	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	I/R/O	Lanac vrijednosti			Razdoblje		
			Ulazni	Vlastito poslovanje	Izlazni	Kratkoročni	Srednjoročni	Dugoročni
G1 Poslovno ponašanje	Dobrobit životinja							
	Postupak izlova ribe	Potencijalni negativan učinak		•		•		
	Dobrobit životinja-promjena načina usmrćivanja ribe	Prilika		•			•	•
	Prijenos bolesti između vrsta	Rizik		•		•		
	Bolesti u kavezima za ribe	Rizik		•		•		
	Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje							
	Sirovine za proizvodnju hrane za ribe	Rizik	•	•		•		
	ESG upitnik za dobavljače	Prilika		•				•
	Specifično za društvo							
Kibernetička sigurnost	Rizik		•			•		

Opis značajnih učinaka – okoliš (E)

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/ pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
E1 Klimatske promjene	Ublažavanje klimatskih promjena			
	Emisije stakleničkih plinova - opseg 1 i 2	Stvarni negativan učinak	U 2025. godini električna energija se proizvodila iz vlastitih integriranih sunčanih fotonaponskih elektrana u Mrjestilištu Nin i Prerađivačko-logističkom centru Gaženica. Dio električne energije kupljene od opskrbljivača bio je iz obnovljivih izvora sa sustavom jamstva podrijetla. Toplinska energija se proizvodi iz dizalica topline te uređaja za loženje koji koriste fosilna goriva. Za pokretanje vozila, plovila i radnih strojeva koriste se fosilna goriva. Hibridna službena vozila koriste kombinaciju fosilnih goriva i električne energije. U rashladnim i klimatizacijskim uređajima koriste se kontrolirane radne tvari s različitim stakleničkim potencijalima (GWP). Izgaranje fosilnih goriva iz izvora u vlasništvu i pod operativnom kontrolom izvori su emisija stakleničkih plinova u opsegu 1.	Priroda
	Emisije stakleničkih plinova - opseg 3	Stvarni negativan učinak	U 2025. su u izračun emisija stakleničkih plinova bile uključene emisije od dobavljača hrane i ambalaže, otpad nastao u poslovanju, izlazni prijevoz i distribucija proizvoda te unajmljena imovina.	Priroda
	Energija			
	Potrošnja energije	Stvarni negativan učinak	U 2025. nije bilo promjena u proizvodnji toplinske energije, fosilnim gorivima za pokretanje cestovnih motornih vozila i plovila te kontroliranih tvari. Nastavljena je proizvodnja električne energije iz vlastitih izvora, u zadnjem kvartalu 2025., dio električne energije potjecao je iz obnovljivih izvora sa sustavom jamstva porijekla.	Priroda

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/ pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
E3 Voda i morski resursi	Voda i morski resursi			
	Zahvat morske vode	Potencijalni negativan učinak	Za uzgoj riblje mladi koristi se morska voda koja se prije ulaska u mrjestilište pročišćava te se nakon upotrebe ispušta u Miljušić jarugu. Zahvat vode je u Ninskom zaljevu na 5-6 m dubine i potencijalno može utjecati na stanište i vrste	Priroda
Učinci na stanje vrsta				
	Bijeg riba	Potencijalni negativan učinak	Negativan učinak je zapravo potencijalni i vrlo malo vjerojatan. Ribe iz uzgoja nemaju divlje instinkte i teže se snalaze u prirodnom okruženju, lakše se hvataju u mreže i druge alate. Teže pronalaze prirodnu hranu. Apsolutno su inferiorne u odnosu na divlje primjerke, stoga gotovo da i ne mogu ugroziti divlju ribu u pronalasku hrane	Priroda
E4 Bioraznolikost i ekosustavi	Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti			
	Povećano organsko opterećenje u moru – riblja hrana	Potencijalni negativan učinak	Eutrofikacija može imati kratkoročni učinak u toplije doba godine kad je hranidba pojačana. Najmanje 5 mjeseci godišnje hranjenje i rast riba su nižeg intenziteta. Proizvođači u toplijim morima s duljim razdobljem visokih temperatura mogu imati snažniji učinak. Temperaturni godišnji prosjek ima učinak na metaboličke procese riba. Također topivost nutrijenata koji utječu na eutrofikaciju je manja na nižim temperaturama mora, alge ne rastu i ne troše kisik, a topivost kisika raste. Na temelju dugogodišnjeg iskustva, primijećeno je da kavezni sustavi sami po sebi privlače divlje ribe i pružaju im utočište i zaštitu od prirodnih predatora. Povećanje stupnja eutrofikacije mora i neravnoteže u ekosustavima zbog organskog opterećenja mora može biti uzrokovana viškovima riblje hrane u moru i metaboličkim procesima većeg broja riba na ograničenom prostoru	Priroda

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/ pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
Odljev resursa povezani s proizvodima i uslugama				
	Oporaba uginulih riba (mortaliteta)	Stvarni pozitivni učinak	Mortalitet prikupljen iz uzgajališta se oporabljuje i sirovina je za proizvodnju bioplina.	Priroda
	Upotreba ribljih nusproizvoda za proizvodnju hrane za kućne ljubimce	Stvarni pozitivni učinak	Nusproizvodi iz sortiranja i prerade prodaju se kao sirovina za proizvodnju hrane za kućne ljubimce. Nutritivna vrijednost nusproizvoda čini ih prikladnom sirovinom u industriji hrane za pse i mačke.	Priroda
Otpad				
E5 Kružno gospodarstvo	Plastična ambalaža- izlazni lanac	Potencijalni negativan učinak	Plastična ambalaža nakon upotrebe proizvoda postaje otpad i može onečistiti okoliš ukoliko se ne predaje ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom. Plitice (od MAP i SKIN pakiranja) imaju 80% udjela reciklata, a mogu se u potpunosti reciklirati nakon uklanjanja upijača koji se ne može reciklirati. EPS kašete s reciklatom nisu dostupne na tržištu, ali se mogu u potpunosti reciklirati. Čisti reciklirani stiropor se može koristiti kao građevinski materijal, no samo onaj koji nije onečišćen. Pranje EPS kašeta nije ekonomski isplativo pa se oporabljuju u energanama na gorivo iz otpada i koriste za proizvodnju energije jer imaju visoku kalorijsku vrijednost	Priroda
	Proizvodnja otpada	Stvarni negativni učinak	Tijekom proizvodnje, prerade te pakiranja i prodaje Cromarisovih proizvoda nastaju različite vrste otpada. Većinom se radi o neopasnom otpadu (mulj od pročišćavanja otpadnih voda, plastika, plastična i kartonska ambalaža te glomazni otpad). Opasni otpad u Cromarisu uglavnom se sastoji od otpadnih ulja i maziva te olovnih baterija koje nastaju pri servisiranju strojeva i uređaja, a to su posebne kategorije otpada koje preuzimaju ovlaštene tvrtke.	Priroda

Opis značajnih učinaka – društvo (S)

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
S1 vlastita radna snaga	Radni uvjeti			
	Sigurno zaposlenje	Stvarni pozitivan učinak	Svi radnici su prilikom zapošljavanja upoznati s uvjetima rada i pravima iz socijalne zaštite.	Vlastita radna snaga
	Sloboda udruživanja	Stvarni pozitivan učinak	Svi zaposlenici Cromarisa mogu se slobodno pridružiti udrugama kao što su Radničko vijeće i/ili Sindikat.	Vlastita radna snaga
	Dobrobit zaposlenika	Stvarni pozitivan učinak	Kolektivnim ugovorom koji se primjenjuje na sve zaposlenike, omogućene su razne pogodnosti (npr. povoljniji krediti, popusti na osiguranje za zaposlenike, popusti za Cromaris ribu, božićnice, uskrsnice, dar za dijete, novčane pomoći + plaćeni dopust za smrt/rođenje, dodatni slobodni dani za prilagodbu djeteta u vrtiću, pri polasku u prvi razred itd.).	Vlastita radna snaga
	Ravnoteža između privatnog i poslovnog života	Stvarni pozitivan učinak	Tvrtka zaposlenicima omogućuje različite mogućnosti ravnoteže između poslovnog i privatnog života, uključujući dopust vezan uz obitelj, fleksibilno radno vrijeme i rad na izdvojenom mjestu rada kada je to primjenjivo itd.	Vlastita radna snaga
	Radno vrijeme - prekovremeni	Potencijalni negativni učinak	Radnici u proizvodnji i preradi često rade prekovremeno zbog prirode svojih radnih mjesta koja su orijentirana na rok isporuke proizvoda. Dulji rad s prekovremenim satima može uzrokovati umor, stres i nezadovoljstvo zaposlenika.	Vlastita radna snaga
	Visoke koncentracije soli u zraku	Potencijalni negativni učinak	Visoka koncentracija soli u zraku u mrjestilištu može utjecati na radnike i uvjete rada. Tijekom 2024. poduzimane su mjere za ublažavanje negativnog učinka.	Vlastita radna snaga
	Zdravlje i sigurnost - ozljede	Stvarni negativni učinak	Većina zaposlenika u Cromarisu izložena je promijenjenim mikroklimatskim uvjetima i radu na poslovima s posebnim uvjetima rada koji mogu povećati rizik od ozljeda.	Vlastita radna snaga
	Jednako postupanje i mogućnosti za sve			
	Edukacija za zaposlenike	Stvarni pozitivan učinak	Edukacijama i usavršavanjima zaposlenika omogućava se stjecanje specijaliziranih znanja i vještina kojima se povećava učinkovitost poslovnih procesa i razina izvrsnost u obavljanju poslovnih zadataka	Vlastita radna snaga
Jednaki tretmani	Stvarni pozitivan učinak	Poslovanje prema načelima kojima se promiče ravnopravnost spolova i jednake plaće za rad jednake vrijednosti omogućava jednake uvjete za zaposlenike. U Cromarisu se sistematizacija platnih razreda koristi za utvrđivanje konkurentnih raspona plaća za različite pozicije unutar organizacije.	Vlastita radna snaga	
Ostala prava koja proizlaze iz radnog odnosa				
Adekvatan smještaj za radnike iz trećih zemalja	Stvarni pozitivan učinak	Zbog fluktuacije zaposlenih i nedostatka radne snage na hrvatskom tržištu, tvrtka zapošljava radnike iz trećih zemalja. Radnicima se osigurava odgovarajući smještaj.	Vlastita radna snaga	

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
S3 Pogođene zajednice	Specifično za društvo			
	Radna mjesta za zaposlenike iz lokalne zajednice	Stvarni pozitivan učinak	U Cromarisovim uzgajalištima oko 50 posto zaposlenika čini lokalno otočko stanovništvo. Lokalni zaposlenici imaju znanja i vještine za upravljanja plovilima. Cromaris zapošljavanjem lokalnog stanovništva podupire gospodarstvo na otocima.	Pogođene zajednice
	Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom	Stvarni pozitivan učinak	Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom omogućuje razvoj potencijalnih budućih zaposlenika u sektoru marikulture te razmjenu praktičnih i teorijskih znanja i provedbu zajedničkih projekata za unaprjeđenje proizvodnih procesa.	Pogođene zajednice
Učinci povezani s informacijama za klijente				
S4 Kupci i potrošači	Certifikati kvalitete	Stvarni pozitivan učinak	Uvedeni i certificirani standardi su neovisna potvrda sljedivosti proizvoda, uzgoja bez antibiotika, organskog uzgoja te uzgoja prema načelima zaštite okoliša i društveno odgovornog poslovanja. Certificirani standardi doprinose povjerenju kupaca i potrošača.	Potrošači
	Pristup informacijama o proizvodima	Stvarni pozitivan učinak	Pristup informacijama o proizvodima, kupcima i potrošačima omogućen je: deklaracijama na svim proizvodima, izravnim kontaktom s kupcima i potrošačima preko prodajnih predstavnika, društvenim mrežama, izvješćima itd.	Potrošači
	Osobna sigurnost klijenata			
	Pritužbe kupaca i krajnjih korisnika	Stvarni negativan učinak	Najveći udjel u reklamacijama kupaca imaju usluge prijevoza. Kvaliteta prijevoza i distribucije proizvoda utječe na stabilnost hladnog lanca i zdravstvenu ispravnost proizvoda .	Potrošači
	Uzgoj ribe bez antibiotika	Stvarni pozitivni učinak	Proizvodnja bez antibiotika doprinosi sprječavanju otpornosti živih organizama na antibiotike.	Potrošači
Socijalna uključenost potrošača i/ili krajnjih korisnika				
	Organska proizvodnja ribe	Stvarni pozitivni učinak	Organski uzgoj omogućava diverzifikaciju asortimana proizvoda i doprinosi zadovoljstvu kupaca i potrošača.	Potrošači

Opis značajnih učinaka – upravljanje (G)

Tema	Pitanja održivosti i povezani učinci	Negativan/pozitivan učinak	Opis	Pogođeni dionik
	Dobrobit životinja			
	Postupak izlova ribe	Stvarni negativan učinak	Kupka vode i leda primjenjuje se nakon ulova u ribarstvu i marikulturi. U cilju dobrobiti životinja, daje prednost metodama koje bi skratile vrijeme od ulova riba do sortiranja i prerade.	Priroda

Opis značajnih rizika i prilika – okoliš (E)

Tema	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	Rizik/prilika	Opis
E1 Klimatske promjene	Prilagodba klimatskim promjenama		
	Ekstremne vremenske prilike -bijeg riba	Rizik	Ekstremne vremenske prilike (oluje i jaki vjetrovi) mogu oštetiti infrastrukturu za uzgoj, uzrokovati bijega riba te uzrokovati financijske gubitke
	Ugovor o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora	Prilika	U 2025. započela je potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora s jamstvom porijekla na temelju sedmogodišnjeg ugovora Adris grupe d.d. i Encro, čime je se poslovanje Adrisa proširilo na sektor energetike.
E4 Bioraznolikost i ekosustavi	Izravni pokretači gubitka bioraznolikosti		
	Kontrola hranjenja	Prilika	Postavljanje kamera na uzgajalištima omogućuje učinkovitije praćenje procesa hranjenja riba te optimizaciju potrošnje riblje hrane. Na taj način se osigurava dobrobit životinja, smanjuje se količina hrane koja ostaje u morskome okolišu te rizik od organskog onečišćenja i eutrofikacije. Također se smanjuju troškovi za nabavu riblje hrane.
E5 Kružno gospodarstvo	Otpad		
	Otvaranje jedinice predrasta	Prilika	Uvođenjem predrasta u mrijestilište omogućio bi se transport veće i otpornije ribe do uzgajališta. Zbog većih riba smanjila bi se potreba za mrežama s malim otvorima (oka) koje brže obraštaju i češće se čiste i brže postaju otpad.
	Viškovi izlova ribe	Prilika	U 2025. otvorena je tvornička trgovina Fish-point u Gaženici u Zadru. Otvaranjem Fish pointa smanjuje se količina nusproizvoda životinjskog porijekla i otpada i ostvaruju prihodi.

Opis značajnih rizika i prilika – društvo (S)

Tema	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	Rizik/prilika	Opis
S1 Vlastita radna Snaga	Radni uvjeti		
	Gubitak ključnih zaposlenika	Rizik	Gubitak ključnih zaposlenika na strateškim pozicijama može usporiti poslovne procese i utjecati na proizvodnju, preradu te isporuku proizvoda kupcima.
	Fluktuacija radne snage	Rizik	Velika fluktuacija zaposlenika može imati negativne posljedice na kontinuitet poslovanja i produktivnost. Specifičan geografski položaj tvrtke također utječe na mogućnost zapošljavanja novih djelatnika.
	Specifično za društvo		
	Manjak radnika sa specifičnim stručnim kvalifikacijama	Rizik	Rizik se odnosi na ograničenu dostupnost zaposlenika na tržištu rada sa stručnim znanjima, certifikatima i relevantnim iskustvom za ključna radna mjesta, što može uzrokovati produljene rokove zapošljavanja, rast troškova akvizicije talenta i privremenog angažmana, odgode u realizaciji projekata te pad operativne učinkovitosti i kvalitete. Dugoročno povećava izloženost ovisnosti o malom broju stručnjaka, smanjuje inovacijski kapacitet i konkurentnost
Učinci povezani sa informacijama za potrošače i krajnje korisnike			
S4 Kupci i krajnji potrošači	Promjena potrošačkih navika – kupuje se u trgovačkim centrima koji utječu na formiranje cijene	Rizik	Uslijed promjene potrošačkih navika, većina krajnjih potrošača više ne kupuje ribu u ribarnicama već u trgovačkim centrima. Politika trgovaca je dogovoriti najnižu cijenu na tržištu što utječe na cjenovnu politiku Cromaris.

Opis značajnih rizika i prilika – upravljanje (G)

Tema	Pitanja održivosti i povezani IRO-i	Rizik/prilika	Opis
Dobrobit životinja			
G1 Poslovno ponašanje	Dobrobit životinja–promjena načina usmrćivanja ribe	Prilika	Omamljivanje ribe ima veliki utjecaj na postmortalne procese, kao što su nastanak i nestanak ukočenosti leša, omekšavanje mišića. Manje stresne metode omamljivanja minimiziraju odgovor na stres, a time i postmortalne promjene. Kupci i krajnji korisnici, kao i svjetska organizacija za akvakulturu, sugeriraju da je električno omamljivanje manje invazivna metoda usmrćivanja ribe.
	Prijenos bolesti među vrstama	Rizik	Prijenos bakterijskih bolesti s divlje ribe na uzgojnu je svakako moguć ali nije uzrok uginuća u Cromarisu. Na razvoj bolesti kod uzgojne ribe puno jači učinak imaju drugi faktori u uzgoju. Dolazak novih bolesti je povezan s divljom ribom i morskim strujama i temperaturama, a na to Cromaris nema utjecaja. Rizik se ublažava prevencijom cijepljenjem i razvojem otpornijih generacija ribe promišljenim genetskim selekcijama.
	Bolesti u kavezima za ribe	Rizik	Različite bolesti (bakterije, virusi, paraziti) mogu napasti riblji fond u ribnjacima i dovesti do uginuća ako se ne liječe na vrijeme i adekvatno.
Upravljanje odnosima s dobavljačima, uključujući plaćanje			
	Sirovina za proizvodnju hrane za ribe	Rizik	Nestabilni tržišni uvjeti i geopolitičke situacije koje utječu na sirovine za riblju hranu mogu utjecati na dostupnost sirovina, kao i na povećanje cijene. Sve to može dovesti do nestašice sirovina i povećanja konačne cijene riblje hrane.
	ESG upitnik za dobavljače	Prilika	Tvrtka je u procesu razvoja ESG upitnika za dobavljače kako bi provjerila ESG zrelost dobavljača i prikupila specifične podatke (npr. za emisije Opseg 3). Bolje razumijevanje ESG zrelosti dobavljača može dovesti do informiranijih odluka o odabiru dobavljača koji imaju slične ESG ciljeve i stoga može doprinijeti tvrtki da postigne svoje ESG ciljeve, kao što je smanjenje emisija stakleničkih plinova.
Specifično za društvo			
	Kibernetska sigurnost	Rizik	Rizik od kibernetičkih prijetnji i napada kontinuirano raste pa je potrebno poduzimati mjere za zaštitu podataka i imovine kako bi se očuvao kontinuitet proizvodnje i izbjegli financijski gubici.

Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti ESRS IRO-2

Popis zahtjeva objavljenih u izvješću o održivosti u skladu sa zahtjevima ESRS-a, nalazi se u [Sadržaju](#) izvješća.

Minimalni zahtjev za objavljivanje politika i mjera

Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti MDR-P

Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti opisane su u tematski poglavljima okoliš, društvo i poslovno ponašanje, a poveznice na javno objavljene dokumente nalaze se u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Politike u 2025.

Naziv	Predmet	Primjena	Potpisnici politika
Etički kodeks	– Etički kodeks propisuje načela i standarde u poslovnim i radnim odnosima, povjerljive i odgovorne odnose sa svim dionicima, pravila tržišnog natjecanja, zabranu primanja mita i korupciju, društveno odgovorno poslovanje prema načelima zaštite okoliša	– Vlastiti zaposlenici – Dobavljači – Kupci i potrošači – Lokalne zajednice – Priroda	Predsjednik Uprave
Kolektivni ugovor	– Uređuje uvjete rada, slobodu udruživanja, dobrobit zaposlenika, ravnotežu poslovnog i privatnog života, edukacije, jednaki tretman i mogućnosti za sve, utjecaj na zdravlje i sigurnosti zaposlenika, radno vrijeme, otpremnine, nagrade i povlastice	– Vlastiti zaposlenici	Član Uprave i sindikalni povjerenik
Kodeks ponašanja dobavljača	– Definira standarde poslovnog ponašanja za sve dobavljače roba i usluga, uključujući njihove poddobavljače i podizvoditelje	– Dobavljači i njihovi ugovorni partneri	Sastavni dio ugovornih odnosa dobavljača koji potpisuju ovlaštene sobe s obje strane
Opći uvjeti nabave roba i usluga	– Definira postupak nabave, formiranje cijene, rokove i mjesto isporuke, pravila za angažman podizvoditelja i poddobavljača, kvalitetu isporučenih roba i usluga, intelektualno vlasništvo i autorska prava, odgovornosti dobavljača, povjerljivost i zaštitu osobnih podataka i informacija, društveno odgovorno ponašanje, antikorupciju, zabranu maloljetničkog rada, obvezu primjene mjera sigurnosti, raskid i otkaz ugovora, rješavanje sporova	– Dobavljači i njihovi ugovorni partneri	Sastavni dio ugovornih odnosa dobavljača koji potpisuju ovlaštene sobe s obje strane
Opći uvjeti isporuke proizvoda	– Suradnja s kupcima, pravila o narudžbama, kvaliteti, i isporukama proizvoda, cijeni i plaćanju, reklamacijama te povjerljivosti informacija	– Kupci	Sastavni dio svih ugovora o prodaji i isporuci proizvoda koji potpisuju ovlaštene sobe s obje strane

Naziv	Predmet	Primjena	Potpisnici politika
Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti	– Definira načela poslovanja usmjerena na kvalitetu, sigurnost hrane, društveno odgovorno poslovanje i zaštitu okoliša	– Proizvođači hrane, lokalne zajednice, vlastiti zaposlenici, priroda	Predsjednik Uprave
Politika kvalitete hrane	– Sljedivost i održivost sirovina za proizvodnju riblje hrane u cilju osiguranja prehrambene vrijednosti proizvoda i očuvanja prirodnih resursa	– Lanac vrijednosti – proizvođači riblje hrane	Rukovoditeljica Istraživanja i razvoja
Politika bioraznolikosti	– Obveza zaštite bioraznolikosti i ekosustava tijekom izgradnje, rada i zatvaranja proizvodnih pogona, postavljanja mreža i kaveza te uzgoja – Obveza sprječavanja negativnih učinaka na ptice i zaštićene vrste s Crvenog popisa IUCN-a u blizini i na području uzgajališta – Sljedivosti proizvodnje riblje hrane te upotreba sirovina ih održivih izvora	– Vlastito poslovanje – Dobavljači riblje hrane – Priroda	Predsjednik Uprave
Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama	– Smanjenje ugljikovog otiska vlastitog poslovanja – Poticaj dobavljačima ambalaže i riblje hrane na uspostavu ciljeva za smanjenje utjecaja na klimu – Prilagodba vlastitog poslovanja na klimatske promjene – Poticaj na povećanje otpornosti lanca vrijednosti na klimatske promjene – prijevoznici sirovina i proizvoda	– Vlastito poslovanje – Lanac vrijednosti – dobavljači riblje hrane i ambalaže, gospodarenje otpadom te prijevoz i distribucija sirovina i proizvoda	Predsjednik Uprave
Politika korištenja resursa i gospodarenje otpadom	– Poslovanje prema načelima kružnog gospodarstva i hijerarhije gospodarenja otpadom – Zahtjev dobavljačima riblje hrane i ambalaže za održivo korištenje resursa	– Dobavljači riblje hrane i proizvođači ambalaže, – Tvrtke za gospodarenje otpadom – Kupci i potrošači	Predsjednik Uprave

Mjere i resursi povezani sa značajnim čimbenicima održivosti MDR-A

Mjere i resursi za postizanje ciljeva održivosti navedene su i opisane u tematskim poglavljima okoliš, društvo i poslovno ponašanje. Mjere su podijeljene na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne te na provedene mjere, mjere u tijeku i planirane mjere. Mjere su se u 2025., kao i prethodne izvještajne godine financirale vlastitim sredstvima te sredstvima iz EU fondova. U provedbu mjera su, uz zaposlenike Cromariša u skladu s ciljevima provedbe, bili uključeni predstavnici akademske zajednice, lokalnih zajednica i dobavljači.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti MDR-M

Pokazatelji značajnih čimbenika održivosti navedeni su i opisani u tematskim poglavljima okoliš, društvo te poslovno ponašanje, u skladu sa zahtjevima ESRS-a. U poglavlju [Ciljevi održivosti u 2025.](#), prikazani su ciljevi i ostvarenje zadanih ciljeva.

Praćenje djelotvornosti politika i mjera na temelju ciljnih vrijednosti MDR-T

Praćenje djelotvornosti politika i mjera temelji se na postizanju ciljnih vrijednosti. Ciljne vrijednosti, opis metodologije za izračun ciljnih vrijednosti, bazne i ciljne godine te osnova za dobrovoljno ili zakonski propisano određivanje vrijednosti opisane su u tematskim poglavljima okoliš, društvo i poslovno ponašanje.

Poslovanje prema
načelima zaštite
okoliša

Ukupne emisije stakleničkih plinova (opseg 1 i 2 tržišni pristup pristup):

9.055 t CO₂e (- 6,8 % 2024.)

Intenzitet emisija (opseg 1 i 2 lokacijski pristup): 0,405 t CO₂e/ t WFE

(- 35% 2020.)

Ukupna potrošnja energije i energenata: 28.617 MWh (+9% 2024.)

Udjel energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije: 18 %

(+6% 2024.)

Energetski intenzitet: 244,3 MWh/mil. € (≈% 2024.)

Donesene su i objavljene: Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama i Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva

Ostaci od prerade riba ne proglašavaju se otpadom: 1.365 t upotrijebljeno je za proizvodnju hrane za kućne ljubimce

Otpad životinjskog porijekla s uzgajališta ne odlaže se na odlagališta: 271 t ribe oporabljeno je u bioplinskim postrojenjima

Ocjena održivosti djelatnosti i aktivnosti prema EU taksonomiji

Ocjena održivosti djelatnosti i aktivnosti prema kriterijima za zaštitu okoliša i minimalne zaštitne mjere

Cromaris od 2022. godine analizira svoje djelatnosti i aktivnosti u skladu s odredbama Uredbe o EU taksonomiji i provedbenim uredbama. Za djelatnost marikulture nisu propisani tehnički kriteriji za ocjenu održivosti djelatnosti. Cromaris je prema pravilima EU taksonomije analizirao, ocijenio i kategorizirao primjenjive aktivnosti u netaksonomske, taksonomski prihvatljive i taksonomski usklađene. Nakon ocjene održivosti aktivnosti za šest okolišnih ciljeva, analizirana je usklađenost s minimalnim zaštitnim mjerama koje se odnose na zaštitu ljudskih prava, radno pravo i zaštitu na radu. Sve taksonomske aktivnosti su u 2025., kao i prethodne 2024. godine, bile usklađene s minimalnim zaštitnim mjerama.

Značajne odredbe Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća, Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu te Međunarodnoj povelji o ljudskim pravima uključene su u naš Etički kodeks, Kolektivni ugovor, Kodeks ponašanja dobavljača, Krovnu politiku sigurnosti, interne pravilnike i upute zaštite na radu te Politiku kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti. Poveznice na prethodno navedene, javno dostupne dokumente nalaze se u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#). U cilju provjere usklađenosti našeg poslovanja s međunarodnim dokumentima, 2025. angažirali smo vanjski tim stručnjaka, a ocjena se nalazi u poglavlju [Usklađenost politika s međunarodnim izvorima prava i propisima RH](#).

U 2025. i 2024. Cromaris je imao ukupno deset taksonomskih aktivnosti, a devet aktivnosti

se nalazilo na popisu provedbene uredbe za znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i nenanošenje bitne štete (*eng.* Do Not Significant Harm) ostalim okolišnim ciljevima. Jedna aktivnost se nalazila na popisu provedbene uredbe za znatan doprinos kružnom gospodarstvu i nenanošenje bitne štete ostalim okolišnim ciljevima. Od devet aktivnosti s popisa provedbene uredbe za znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena, četiri aktivnosti su bile usklađene s tehničkim kriterijima i minimalnim zaštitnim mjerama. Aktivnost koja se nalazila na popisu za znatan doprinos kružnom gospodarstvu, usklađena je s tehničkim kriterijima za ocjenu održivosti prema okolišnim kriterijima i minimalnim zaštitnim mjerama. Od četiri aktivnosti usklađene s taksonomijom, dvije aktivnosti su omogućujuće, a za ostale dvije ova kategorizacija nije primjenjiva. U tablici Ocjena održivosti aktivnosti za 2025. nalazi se sažeti prikaz usklađenosti s EU taksonomijom.

Ocjena održivosti aktivnosti za 2025.

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i nenanošenje bitne štete ostalim okolišnim ciljevima (DNSH)

Broj	Taksonomske aktivnosti	Primjenjivost na Cromaris	Usklađena taksonomska aktivnost	Prijelazna/ omogućujuća aktivnost
5. Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom i sanacija				
5.5.	Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	Odvojeno prikupljeni neopasni otpad predan ovlaštenim tvrtkama na ponovnu uporabu ili recikliranje.	DA	Nije primjenjivo
6. Prijevoz				
6.5.	Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	Cestovna osobna službena i laka gospodarska vozila.	NE	Prijelazna djelatnost
6.6.	Usluge cestovnog prijevoza robe	Teretna vozila kategorije (N1, N2 ili N3) za distribuciju vlastitih proizvoda.	NE	Prijelazna djelatnost
6.10.	Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	Plovila za: transport riblje hrane, mreža i druge opreme potrebne za uzgoj ribe; postavljanje i održavanje kaveza i platformi; medicinske intervencije i sanitarne inspekcije ribe u uzgoju.	NE	Prijelazna djelatnost
7. Građevinske djelatnosti i poslovanje nekretninama				
7.2.	Obnova postojećih zgrada	Obnova postojećih zgrada	NE	Prijelazna djelatnost

Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena i nenanošenje bitne štete ostalim okolišnim ciljevima (DNSH)

Broj	Taksonomske aktivnosti	Primjenjivost na Cromaris	Usklađena taksonomska aktivnost	Prijelazna/ omogućujuća aktivnost
7.3.	Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost	Zamjena prozora, vanjskih vrata, ugradnja i zamjena izvora svjetlosti, ugradnja, zamjena, održavanje i popravak sustava grijanja, ventilacije i klimatizacije i sustava za grijanje vode te ugradnju kuhinjskih i sanitarnih uređaja.	DA	Omogućujuća djelatnost
7.6.	Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora	Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom i proizvodnja toplinske energije toplinskim pumpama	DA	Omogućujuća djelatnost
7.7.	Kupnja i vlasništvo nad zgradama	Održavanje zgrada.	DA	Nije primjenjivo
8. Informacije i komunikacije				
8.2.	Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova koja se temelje na podacima	Upravljanje vozilima i plovilima (eng. <i>Fleet management</i>)	NE	Omogućujuća djelatnost
5.4.	Prodaja rabljene robe	Prodaja drvenih paleta nakon upotrebe za istu svrhu za koju su proizvedene	DA	Nije primjenjivo

Pokazatelji uspješnosti – prihodi, CapEx i OpEx

Za svaku aktivnosti izračunati su ključni pokazatelji uspješnosti u skladu sa zahtjevima provedbene uredbe EU taksonomije za izračun prihoda, kapitalnih investicija (CapEx) i operativnih troškova (OpEx). U nastavku je dan sažetak ključnih pokazatelja uspješnosti za 2025. godinu. Udjel usklađenih prihoda, kapitalnih i operativnih troškova s EU taksonomijom unutar pojedine aktivnosti, opis računovodstvenih politika i usporedba s 2024. godinom, nalazi se u [Prilogu I. Ključni pokazatelji – prihod, kapitalni troškovi \(CapEx\) i operativni troškovi \(OpEx\)](#).

Sažeti prikaz ključnih pokazatelja uspješnosti u 2025. – prihodi, CapEx i OpEx

	Prihod (tis. €)	Udjel u ukupnom prihodu (%)	CapEx (tis. €)	Udjel u ukupnom CapEx-u (%)	OpEx (tis. €)	Udjel u ukupnom OpEx-u (%)
A. Taksonomski prihvatljive aktivnosti (A.1.+A.2.)	11,59	0,01	1.282,10	30,35	1.344,86	32,87
A.1. Aktivnosti usklađene s taksonomijom	11,59	0,01	106,70	2,53	0,00	0,00
A.2. Taksonomski prihvatljive aktivnosti	0,00	0,00	1.175,40	27,83	1.344,86	32,87
B. Taksonomski neprihvatljive aktivnosti	117.736,00	99,99	2.941,69	69,65	2.746,00	67,13
UKUPNO (A.+B.)	117.747,59		4.223,80		4.090,87	

Klimatske promjene ESRS E1

Upravljanje

Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja ESRS 2 GOV-3

U 2025. i prethodnoj izvještajnoj godini pitanja klime nisu bila uključena u naknade članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela Cromarisa. Krajem 2025. Uprava je uspostavila sustav uvođenja kvartalnih nagrada za rukovoditelje (B-1 razina) i predstavila ga zaposlenicima. Za prvi kvartal 2026. određeni su ključni pokazatelji uspješnosti (KPU) za rukovoditelje koje je potvrdila Uprava. Uz ostvarenje zadanih financijskih pokazatelja na razini Cromarisa, u pokazatelje uspješnosti ESG odjela uključeno je ostvarenje ciljeva za usklađivanje poslovanja prema načelima održivosti.

Strategija

Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena ESRS E1-1

Cromaris je 2022. godine donio Strategiju upravljanja ugljikovim otiskom i akcijski plan za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Strategija i akcijski plan napravljeni su na temelju zahtjeva ASC Brancin, orada i hama standarda. Akcijski plan uključuje mjere i preporuke iz energetskog pregleda za velike tvrtke prema Zakonu o energetskoj učinkovitosti. Od 2022. do 2025. Strategija i akcijski plan ažurirani su svake godine, a u 2025. započelo se s izradom Tranzicijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena prema zahtjevima ESRS E1-1. Tranzicijski plan će se objaviti u zadnjem kvartalu 2026. godine.

Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3

U procesu procjene dvostruke značajnosti ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba poslovanja i lanca vrijednosti na klimatske promjene te potrošnja energije, ocijenjene su značajnim s izravnim utjecajem na poslovni model, operativnu stabilnost i dugoročnu financijsku održivost. Strateški plan poslovanja temelji se na kaveznom uzgoju bijele mediteranske ribe u Jadranskom moru i otvorenom morskom okolišu, što rezultira izravnom izloženosti poslovanja klimatskim promjenama.

Utjecaj klimatskih promjena na Cromaris

U 2024. godini napravljena je „Analiza rizika i otpornosti Cromarisa na fizičke klimatske i tranzicijske rizike“ koja vrijedi i za 2025. godinu. Procjena otpornosti obuhvatila je uzgoj pet vrsta bijele mediteranske ribe (brancin, orada, hama, zubatac i gof) u šest uzgajališta u Zadarskoj županiji i jednom uzgajalištu u Istarskoj županiji. Analiza se temelji na analizi fizičkih i tranzicijskih klimatskih rizika koji utječu na poslovanje Cromarisa. U analizi je korišten pristup usklađen sa scenarijima Međuvladinog tijela za klimatske promjene (IPCC) – SSP1-2.6, SSP2-4.5, SSP5-8.5 te klasifikacijom akutnih i kroničnih fizičkih klimatskih rizika iz Provedbene Uredbe (EU) 2021/2139 (verzija od 8.1.2025.). Na temelju provedene analize, tijekom ažuriranja strateškog plana, rizik utjecaja klimatskih promjena na Cromaris ocijenjen je visokom ocjenom devet u odnosu na najvišu moguću ocjenu deset. Analiza je rađena za razdoblje do 2030. s procjenom stanja

do 2050. godine, u skladu sa zahtjevima Europskog Zakona o klimi i ESRS. Tijekom analize su u obzir uzeti i utjecaji klimatskih promjena na: zdravlje i dobrobit uzgajanih riba, sigurnost i zdravlje zaposlenika, biološku raznolikost u akvatoriju te stabilnost i otpornost lanaca opskrbe. Uz fizičke, analizirani su i tranzicijski klimatski rizici: promjene cijena i dostupnosti sirovina, potencijalni zahtjevi kupca za povećanom proizvodnjom organske ribe, zahtjevi zakonskih propisa za smanjenje emisija stakleničkih plinova, tehnološke promjene u logistici te ispunjavanje zahtjeva iz EU uredbe za smanjenje ambalaže i ambalažnog otpada.

Rezultati analize ranjivosti i otpornosti na klimatske promjene

Prema scenariju niskih emisija (SSP1-2.6) očekuje se relativno stabilno poslovanje uz manja prilagođavanja u cilju upravljanja toplinskim stresom i optimizacije hranjenja riba. U sce-

nariju srednjih emisija (SSP2-4.5) potrebne su značajnije prilagodbe kao što su razvoj otpornijih vrsta, skuplja hrana i promjene u formulacijama koje uključuju imunostimulanse. Također će biti potrebno prilagoditi tehnološke procese uzgoja, a očekuju se poremećaji u dobavljačkim lancima te utjecaj na zdravlje i radnu učinkovitost zaposlenika. Moguće su i promjene u morskom okolišu, povećanje eutrofikacije mora zbog povećanja prosječne temperature te zakiseljavanje. Zbog naglih i brzih promjena vremenskih prilika moguća su kašnjenja u dostavi proizvoda kupcima i potrošačima te sirovina do Cromarisa. U slučaju scenarija visokih emisija (SSP5-8.5) očekuju se dodatni negativni učinci na proizvodni proces uzgoja riba što bi moglo uzrokovati značajne financijske gubitke, ukoliko ne dođe do prilagodbe strategije poslovanja koja uključuje nove vrste, nove tehnike uzgoja i formulacije hrane te dobavljače koji su se prilagodili zahtjevima uzrokovanim klimom.

Značajni fizički klimatski rizici i prilike za Cromaris

Fizički klimatski rizici	Posljedice na uzgoj riba	Prilike
Brze i nagle promjene vremenskih prilika	<ul style="list-style-type: none"> – Onemogućeno obavljanje poslovnih procesa na uzgajalištima – Onemogućen ili otežan pristup uzgajalištima – Štete na kavezima koje mogu uzrokovati bijeg ribe ili mortalitete – Štete na plovilima – Otežan ili onemogućen transport robe do kupaca i potrošača – Ugrožena sigurnost zaposlenika 	-
Promjene temperature zraka – toplinski valovi	<ul style="list-style-type: none"> – Nedostatak ribljih i biljnih sirovina na tržištu – Viša cijena sirovina i riblje hrane – Utjecaj na zdravlje i radnu sposobnost zaposlenika 	– Izmjene vlastitih formulacija riblje hrane
Porast temperature mora	<ul style="list-style-type: none"> – Češća oboljenja riba – Smanjena otpornost riba koja može dovesti do povećanja mortaliteta – Nabava skupe hrane s imunostimulansima ili liječenje – Pojava invazivnih vrsta (potencijalni predatori ili nosioci novih patogena) – Pojačana eutrofikacija mora 	– Dulje razdoblje s višim temperaturama mora pospješuje rast riba
Promjena saliniteta i kiselosti mora	<ul style="list-style-type: none"> – Promjena režima hranjenja ribe u kavezima i promjene tehnoloških procesa – Nemogućnost prilagodbe riba novim uvjetima 	-

Tranzicijski klimatski rizici

Tijekom 2025. analiziran je utjecaj Uredbe (EU) 2023/956 o uspostavi mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) na poslovanje Cromarisa. Utvrđeno je da Cromaris ne uvozi CBAM robe koje prelaze prag od 50 tona godišnje, niti je uvoznik električne energije i vodika iz zemalja izvan EU. Primjena sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova na distributere fosilnih goriva za cestovna motorna vozila tzv. ETS 2, imat će utjecaja na cijenu distribucije sirovina do Cromarisa te proizvoda do kupaca. Detaljna analiza napraviti će se tijekom 2026. godine. Značajni tranzicijski rizik predstavlja ispunjavanje zahtjeva iz Uredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu (PPWR) čiji je cilj smanjiti količinu ambalaže koja se stavlja na tržište, smanjiti količinu ambalažnog otpada, odlaganje na odlagališta i emisije stakleničkih plinova. Cromaris prati usklađenost ambalaže dostupne na tržištu i usklađuje svoje poslovanje. U 2025. nije bila dostupna povratna, reciklabilna ambalaža proizvedena iz sekundarnih sirovina koja dolazi u izravni kontakt s ribom, a mogla bi zamijeniti kašete od ekspaniranog polistirena (EPS).

Ublažavanje klimatskih promjena

Za ublažavanje utjecaja klimatskih promjena na poslovanje u 2025. donesena je Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama u kojoj su navedeni ciljevi i mjere do 2030. Mjere je potrebno poduzeti kako bi se smanjila ranjivost i povećala otpornost vlastitog poslovanja i značajnih dijelova lanca vrijednosti na klimatske promjene. U poglavlju **Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama ESRS E1-3** dan je prikaz poduzetih mjera prije 2025., mjera u tijeku te planiranih mjera.

Uz obvezu smanjenja ranjivosti i povećanja otpornosti na klimatske promjene, Cromaris doprinosi emisijama stakleničkih plinova zbog potrošnje fosilnih goriva za proizvodnju toplinske energije, rad teglenica (barži), pokretanje plovila, osobnih i teretnih cestovnih motornih vozila

te potrošnje električne energije nabavljene na tržištu od opskrbljivača. Cromaris utječe i na emisije stakleničkih plinova u lancu vrijednosti. Stoga se u procesu ažuriranja strateškog plana analizira učinkovitost provedenih mjera za ublažavanje klimatskih promjena i planiraju nove uz dodjelu ljudskih resursa i financijskih sredstava za njihovu provedbu. Na temelju prikupljenih podataka od 2021. do 2025., najveći udjel u ugljikovom otisku Cromarisa čine emisije nastale u lancu vrijednosti. U 2025. je još uvijek najveći izazov bio prikupljanje i točnost prikupljenih podataka o emisijama stakleničkih plinova iz lanca vrijednosti. U suradnji sa značajnim dobavljačima, nastojimo graditi bazu pouzdanih podataka za izračun ugljikovog otiska u opsegu 3 prema GHG protokolu.

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama ESRS E1-2

Politika ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama napravljena je u skladu sa zahtjevima ESRS 2 MDR-P i ESRS E1-2. Za provedbu Politike odgovoran je predsjednik Uprave. Ciljevi u Politici su podijeljeni na opće, ciljeve za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti. Politika je 2025. objavljena na internetskim stranicama Cromarisa na hrvatskom i engleskom jeziku, a poveznica se nalazi u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama ESRS E1-3

Provedba mjera prikazana je prema poslovnim procesima te lokacijama poslovanja. Cilj provedbe mjera je ublažiti klimatske promjene u skladu sa zahtjevima Pariškog sporazuma i povećati otpornost poslovanja na klimatske promjene.

Mjere su podijeljene na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne. Dio mjera je proveden prije izvještajne godine ili se provodi kontinuirano, a navedene su i opisane u izvješću za 2025. jer omogućuju uvid u sve poduzete mjere koje doprinose dugoročnom smanjenju emisija i povećanju otpornosti poslovanja na klimatske promjene. Provedba mjera financira se iz vlastitih sredstava i EU fondova. U provedbu mjera u 2025. bili su uključeni zaposlenici Cro-marisa te dionici u EU projektima. Suradnja s akademskom i lokalnim zajednicama u provedbi EU projekata „3EFISHING“, „ActFast“ i „Tide“ opisana je u poglavlju [Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s po-
gođenim zajednicama ESRS S3-4.](#)

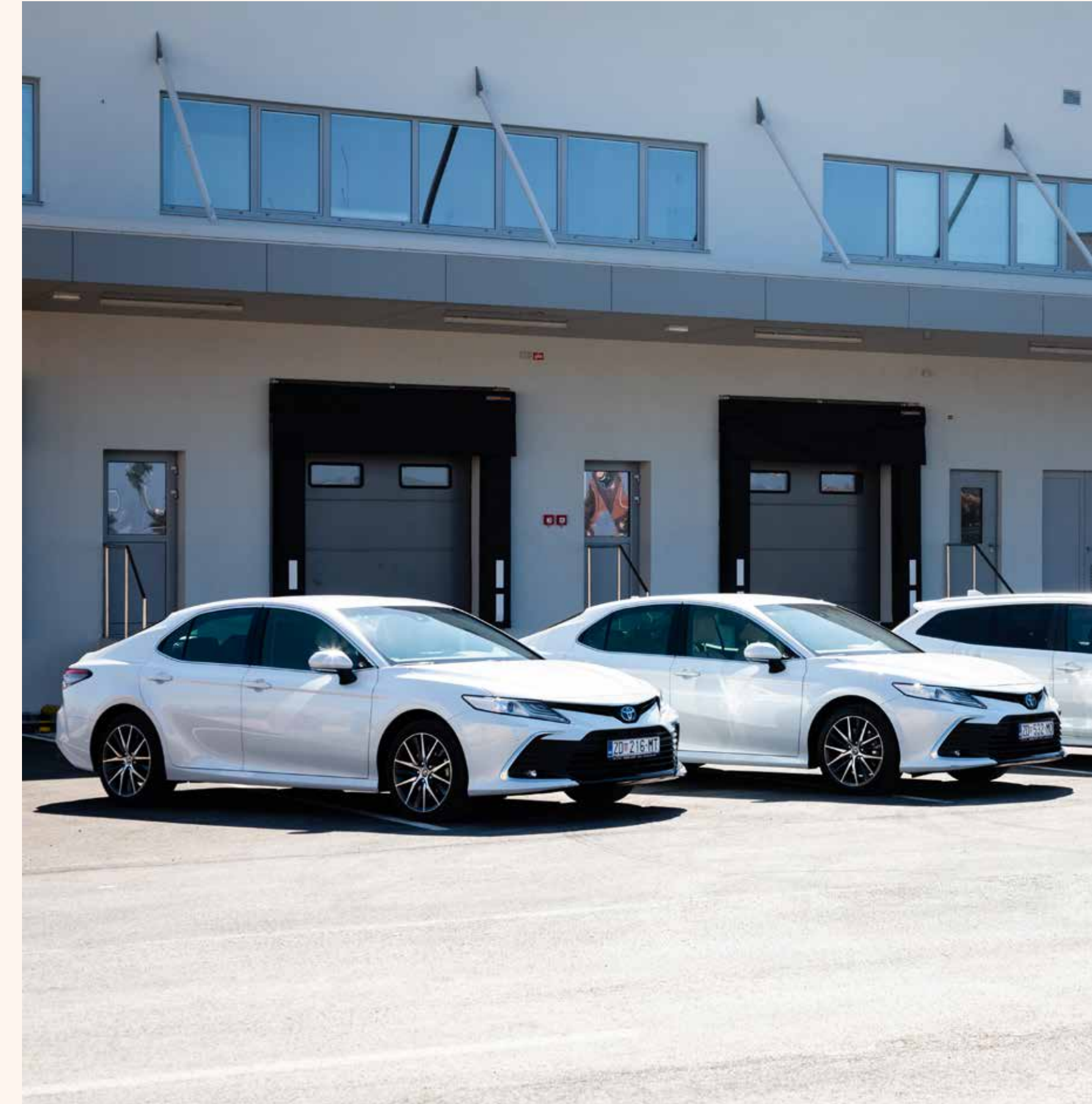
Provedene mjere za ublažavanje klimatskih promjena i mjere u tijeku

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere ublažavanju klimatskih promjena
Ublažavanje klimatskih promjena, energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora		
Ugradnja sunčanih fotonaponskih (FN) elektrana – mjera je završena prije 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Mrjestilište Nin – Prerađivačko-logistički centar Gaženica, Zadar 	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje energije iz fosilnih goriva – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1/2 – Smanjenje ovisnosti o energiji kupljenoj od opskrbljivača na tržištu
Ugradnja dizalica topline – mjera je završena prije 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Mrjestilište Nin 	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje fosilnih goriva za proizvodnju toplinske energije – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1
Zamjena rasvjetnih tijela, LED rasvjetom – mjera je završena prije 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Mrjestilište Nin 	<ul style="list-style-type: none"> – Povećanje energetske učinkovitosti rasvjete – Smanjenje potrošnje električne energije kupljene od opskrbljivača – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 2
Optimiranje ruta plovila i vozila (eng. Fleet management) – mjera je završila u 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Mrjestilište, uzgajališta, prerađivačko-logistički centar 	<ul style="list-style-type: none"> – Praćenje i optimiranje potrošnje fosilnih goriva u cestovnim motornim vozilima i plovilima – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1
Hibridna vozila – električna energija i benzin – mjera je provedena prije 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Prerađivačko-logistički centar Gaženica, Zadar 	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje benzina u službenim osobnim vozilima na hibridni pogon – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere ublažavanju klimatskih promjena
Sporazum (PPA) Adris Grupe (kupac) i tvrtke ENCRO (proizvođač) o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora – mjera je započela s provedbom 2025.	– Sve lokacije na kojima se troši električna energija	<ul style="list-style-type: none"> – Povećanje udjela električne energije iz obnovljivih izvora – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 2 – Smanjenje troškova poslovanja za nabavu električne energije
Zamjena dizelskog motora u 12-metarskom plovilu, motorom na hibridni / električni pogon – sufinancirana mjera iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) u sklopu prekogranične suradnje Italija–Hrvatska 3EFISHING – projekt je započeo 2025. i nastavlja se u 2026.	– Uzgajališta, 2 plovila (katamarani)	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje fosilnih goriva u plovilima – Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1 – Suradnja s akademskom i znanstvenom te lokalnim zajednicama
Korištenje ostataka iz prerade kao sirovine za proizvodnju hrane za kućne ljubimce – mjera se provodi kontinuirano	– Prerađivačko-logistički centar Gaženica, Zadar	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje ugljikovog otiska u ulaznom lancu vrijednosti u opsegu 3 – otpad nastao u poslovanju – Sprječavanje odlaganja otpada
Oporaba uginulih riba s uzgajališta u bioplinskim postrojenjima – mjera se provodi kontinuirano	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje ugljikovog otiska u ulaznom lancu vrijednosti u opsegu 3 – otpad nastao u poslovanju – Sprječavanje odlaganja otpada na odlagališta

Planirane mjere za ublažavanje klimatskih promjena

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere ublažavanju klimatskih promjena
Ublažavanje klimatskih promjena, energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora		
Druga faza automatskog sustava protupranja izmjenjivača topline rekuperacije	- Mrjestilište Nin	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje energetske učinkovitosti - Smanjenje potrošnje fosilnih goriva - Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1/2
Zamjena kontroliranih radnih tvari (freona) u rashladnim sustavima plinovima s globalnim stakleničkim potencijalom < 150, u skladu s dostupnosti na tržištu	<ul style="list-style-type: none"> - Mrjestilište Nin - Prerađivačko-logistički centar Gaženica, Zadar 	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1
Ocjena mogućnosti primjene rezultata završenih EU projekata povezanih s klimom u Cromarisu	<ul style="list-style-type: none"> - Uzgajališta plovila - Prerađivačko-logistički centar 	<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje potrošnje fosilnih goriva u plovilima - Smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1 - Smanjenje ugljikovog otiska u ulaznom lancu vrijednosti u opsegu 3 - otpad nastao u poslovanju - Sprječavanje odlaganja otpada - Dijeljenje stečenih znanja i iskustava s industrijom

Provedene mjere za prilagodbu klimatskim promjenama i mjere u tijeku

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere prilagodbi klimatskim pomjenama
Prilagodba klimatskim promjenama		
Zaposlenici na uzgajalištima opremljeni su opremom s UV zaštitom u skladu s promjenama UV indeksa – provedba mjere je u tijeku	– Svi zaposlenici na uzgajalištima	<ul style="list-style-type: none"> – Zaštita zdravlja i sigurnosti zaposlenika – Smanjenje broja sati bolovanja – Očuvanje kontinuiteta poslovanja
Zgrada mrjestilišta podignuta je za 1 metar u odnosu na okolnu površinu – mjera je provedena prije 2025.	– Mrjestilište	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje rizika i šteta od poplava uzrokovanih klimatskim promjenama te održavanje kontinuiteta poslovanja
Redovite provjere kaveza, mreža i teglenica (barži), prema internom Planu održavanja uzgajališta - mjere se provode kontinuirano, a uključuju praćenje vremenske prognoze	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Sprječavanje i smanjenje rizika od oštećenja na infrastrukturi na uzgajalištima, otklanjanje nastalih oštećenja i održavanje kontinuiteta uzgoja – Sprječavanje/ zadržavanje broja odbjeglih riba u skladu sa zahtjevima ASC brancin, orada i hama standarda – Smanjenje rizika od povećanja premije osiguranja zbog učestalih šteta
Smanjenje/ privremeno zaustavljanje hranjenja i svih manipulativnih procesa s ribom u vrijeme povećanja prosječnih dnevnih temperatura mora	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Osiguranje dobrobiti riba – smanjenje stresa i rizika od ugibanja – Smanjenje utjecaja uzgoja riba na eutrofikaciju – Održavanje kontinuiteta uzgoja
Svi zaposlenici, zalihe riba i imovina osigurani su od negativnih utjecaja vremenskih prilika – mjera se provodi kontinuirano	– Svi zaposlenici, zalihe ribe i imovina na svim lokacijama	<ul style="list-style-type: none"> – Ublažavanje učinka uzrokovanih klimatskim promjenama na ljudske, prirodne i financijske resurse

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere prilagodbi klimatskim pomjenama
Prilagodba uzgoja bijele mediteranske ribe povećanju prosječne temperature mora i smanjenju koncentracije kisika kroz nove recepture riblje hrane – EU projekt Horizon Europe Research and Innovation Actions – ActFast – projekt je započeo 2025. i nastavlja se u 2026.	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Povećanje učinkovitosti i otpornosti uzgoja, prilagodba riba promjenama uvjeta u morskome okolišu – Dobrobiti riba – Suradnja s akademskom zajednicom i lokalnim zajednicama
Utjecaj povećanja temperature mora na pojavu bolesti u morskome okolišu – EU projekt NextGenerationEU – Tide – projekt je započeo 2025. i nastavlja se u 2026.	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza utjecaja promjene prosječne temperature mora na pojavu i širenje bolesti u živim organizmima – Dobrobit životinja – Planiranje mjera za sprječavanje/ smanjenje rizika i osiguranje kontinuiteta proizvodnje – Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom te lokalnim zajednicama

Planirane mjere za prilagodbu klimatskim promjenama

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere prilagodbi klimatskim promjenama
Prilagodba klimatskim promjenama		
Osposobljavanje zaposlenika na uzgajalištima za rad u nepovoljnim vremenskim prilikama, spašavanje na moru i postupke evakuacije - planirano vrijeme provedbe mjere do 2030.	- Svi zaposlenici na uzgajalištima	<ul style="list-style-type: none"> - Zaštita zdravlja i sigurnosti zaposlenika - Smanjenje ozljeda na radu i sati bolovanja - Očuvanje kontinuiteta uzgoja
Ugradnja baterijskih sustava za skladištenje električne energije u mrjestilištu (pumpe, UV, ozon, aeracija) - planirano vrijeme provedbe mjere do 2028.	<ul style="list-style-type: none"> - Mrjestilište Nin - Prerađivačko-logistički centar Gaženica, Zadar 	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranja rada ključnih sustava u mrjestilištu za vrijeme prekida opskrbe električnom energijom uzrokovanih vremenskim događajima - Smanjenje potrošnje fosilnih goriva i ugljikovog otiska u opsegu 1 prestankom korištenja agregata za osiguranje prekida električne energije
Za sve ključne rute prijevoza vlastitim teretnim vozilima definirati najmanje jedan alternativni koridor s okidačima promjene rute zbog ekstremnih vremenskih događaja tzv. „meteo-triggerima“ (oluje/ snijeg/poplave, požari) uz izvještavanje kupca ≤ 30 min od odluke o preusmjeravanju - planirano vrijeme za provedbu mjere do 2028.	- Logistika	<ul style="list-style-type: none"> - Zaštita zdravlja i sigurnosti zaposlenika - Sprječavanje/ smanjenje rizika od štete na vozilima - Sprječavanje/ smanjenje rizika od kašnjenja isporuke proizvoda kupcima i potrošačima - Povećanje zadovoljstva kupaca uslugom isporuke proizvoda - Smanjenje broja pritužbi i prigovora zbog kašnjenja isporuke

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere prilagodbi klimatskim promjenama
<p>Zahtjev pružateljima usluga prijevoza riblje hrane i ambalaže do Cromarisa te Cromaris proizvoda do kupaca i potrošača za izradom i dostavom plana prilagodbe prijevoznika na promjene ruta uzrokovanim ekstremnim vremenskim prilikama do 2030.</p>	<p>– Vanjska logistika – usluga prijevoza</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zaštita zdravlja i sigurnosti radnika u lancu vrijednosti – Sprječavanje/ smanjenje rizika od kašnjenja isporuke sirovina i osiguranje kontinuiteta poslovnih procesa – Sprječavanje/ smanjenje rizika od kašnjenja proizvoda kupcima i potrošačima – Povećanje zadovoljstva kupaca i potrošača uslugom isporuke proizvoda – Smanjenje broja pritužbi i prigovora zbog kašnjenja isporuke
<p>Ocjena mogućnosti primjene rezultata završenih EU projekata u Cromarisu</p>	<p>– Uzgajališta - riba</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Povećanje učinkovitosti i otpornosti uzgoja, prilagodba riba promjenama uvjeta u morskom okolišu – Dobrobiti riba – Suradnja s akademskom zajednicom i lokalnim zajednicama

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s klimom ESRS E1-4

Ciljevi za ublažavanje klimatskih promjena

Cromaris je 2022. godine odredio cilj smanjenja intenziteta emisija stakleničkih plinova po toni izlovljene ribe tj. WFE (eng. Whole Fish Equivalent), u skladu sa zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda. Intenzitet emisija izračunava se na temelju opsega 1 i 2 prema lokacijskom pristupu zbog ograničene dostupnosti emisijskih faktora opskrbljivača električne energije prema tržišnom pristupu te promjene opskrbljivača tijekom izvještajnih godina. Bazna godina u odnosu na koju se prati smanjenje intenziteta emisija je 2020., a ciljne godine su 2025., 2030. i 2050. U 2025. Cromaris je smanjio intenzitet emisija stakleničkih plinova za 35,28 posto što je za 10,28 posto više od cilja određenog za 2025. godinu.

Ciljevi smanjenja intenziteta emisija stakleničkih plinova

Intenzitet emisija u baznoj 2020. (t CO₂(e)/ t WFE)	0,626
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2025. (%)	25
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2025. (t CO ₂ (e)/ t WFE)	0,469
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2030. (%)	40 do 50
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2030. (t CO ₂ (e)/ t WFE)	0,375 do 0,313
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2050. (%)	60 do 95
Cilj smanjenja intenziteta GHG emisija za 2050. (t CO ₂ (e)/ t WFE)	0,250 do 0,079
Količina ribljih proizvoda (WFE)(t)	14.880,00
Emisije CO ₂ e u opsegu 1 i 2 prema lokacijskom pristupu (t)	6.029,00
Intenzitet GHG emisija u 2025. (t CO₂(e)/ t WFE)	0,405
Smanjenje intenziteta GHG emisija 2025./2020. (%)	35

Uz ciljeve smanjenja intenziteta emisija, 2025. je određen cilj smanjenja ukupnog ugljikovog otiska u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu za 16,7 posto do 2030., u odnosu na 2024. godinu. Cilj smanjenja emisija je preuzet iz Revidiranog Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana RH za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP) za sektore izvan sustava trgovanja emisijskim jedinicama EU-ETS-a (eng. EU Emission Trading System). NECP je usklađen s ciljevima Pariškog sporazuma i Zakona o klimi EU. Cilj smanjenja emisija Cromarisa nakon 2030. godine usklađivat će se s revizijama NECP-a. U 2025. emisije u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu smanjenje su za 6,78 posto u odnosu na baznu 2024. godinu, što je za 3,44 posto više od zadanog godišnjeg cilja smanjenja.

Ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu

Emisije stakleničkih plinova u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu u baznoj 2024. (t CO₂e)	9.712,80
Emisije stakleničkih plinova u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu u 2025. (t CO₂e)	9.055,0
Cilj smanjenja emisija u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu u ciljnoj 2030. (t CO ₂ e)(%)	16,7
Cilj smanjenja emisija u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu u 2025. (t CO ₂ e)(%)	3,34
Smanjenje emisija stakleničkih plinova u opsegu 1 i 2 prema tržišnom pristupu 2025./2024 . (%)	6,8

Cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova iz lanca vrijednosti uključenih u opseg 3 nije određen. Na temelju iskustva prikupljanja podataka, podaci za izračun emisija iz svih dijelova ulaznog i izlaznog lanca vrijednosti još uvijek nisu dostupni, a za dio podataka nije moguće utvrditi razinu točnosti. Stoga je umjesto određivanja apsolutnog cilja smanjenja, određen cilj za uključivanje u izračun ugljikovog otiska u opsegu 3 najmanje 67 posto značajnih emisija stakleničkih plinova iz lanca vrijednosti do 2028. godine. Nakon 2028. dobit će se jasniji uvid u pouzdanost prikupljenih podataka za određivanje bazne i ciljne godine te brojčanih ciljeva smanjenja emisija iz lanca vrijednosti prema zahtjevima Pariškog sporazuma.

Izračun ugljikovog otiska u opsegu 1, 2 i 3 napravljen je prema GHG Protokolu, a granice izračuna, staklenički plinovi uključeni u izračun, emisijski faktori te izvori emisija navedeni su i opisani u poglavlju [Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2 i 3 ESRS E1-6.](#)

Ciljevi za prilagodbu vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti klimatskim promjenama

Na temelju rezultata „Analize rizika i otpornosti Cromarisa na fizičke i tranzicijske klimatske rizike“ provedene 2024. godine prema scenariju niskih (+1,5 °C do +2,0 °C - SSP1-2.6), srednjih (+2,5 °C do +3,5 °C - SSP2-4.5) i visokih emisija (+4,0 °C do +5,0 °C - SSP5-8.5), postavljeni su ciljevi za smanjenje fizičkih klimatskih rizika u vlastitom poslovanju i lancu vrijednosti te povećanje otpornosti:

- Zaštita zdravlja i sigurnost zaposlenika koji rade na otvorenom od utjecaja promjena vremenskih prilika
- Smanjenje rizika od štete i povećanje otpornosti infrastrukture za mrjest, uzgoj, sortiranje, preradu, pakiranje i skladištenje proizvoda
- Povećanje otpornosti riba na promjene u morskom okolišu

- Smanjenje rizika i povećanje otpornosti vlastitog prijevoza te pružatelja usluga prijevoza sirovina do Cromarisa i proizvoda do kupaca i potrošača

Mjere za ostvarenje ciljeva ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama navedene su i opisane u poglavlju [Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama ESRS E1-3.](#)

Potrošnja energije i kombinacija izvora energije ESRS E1-5

U 2025., kao i prethodne 2024. godine energija i energenti za proizvodnju električne i toplinske energije, rad teglenica (barži) te pokretanje vozila, plovila i radnih strojeva potjecali su iz fosilnih goriva i obnovljivih izvora te energetskog miksa opskrbljivača. Opskrbljivač električne energije u Hrvatskoj u 2025. je bila tvrtka E.ON., a u Italiji Enel. Ukupna potrošnja energije i energenata preračunata je u me-

gawatt-sate (MWh) u skladu sa zahtjevima ESRS. Ukupna potrošnja energije u 2025. godini iznosila je 28.617 MWh što je za 9 posto više nego 2024. godine. U 2025. godini 2.050 MWh električne energije potjecalo je iz obnovljivih izvora s jamstvom porijekla na temelju Sporazuma sklopljenog između Adris grupe i ENCRO (PPA - Power Purchase Agreement). Opskrbljivač E.ON je u ostatnom energetskom miks Cromarisa prodao 2.088 MWh iz obnovljivih izvora.

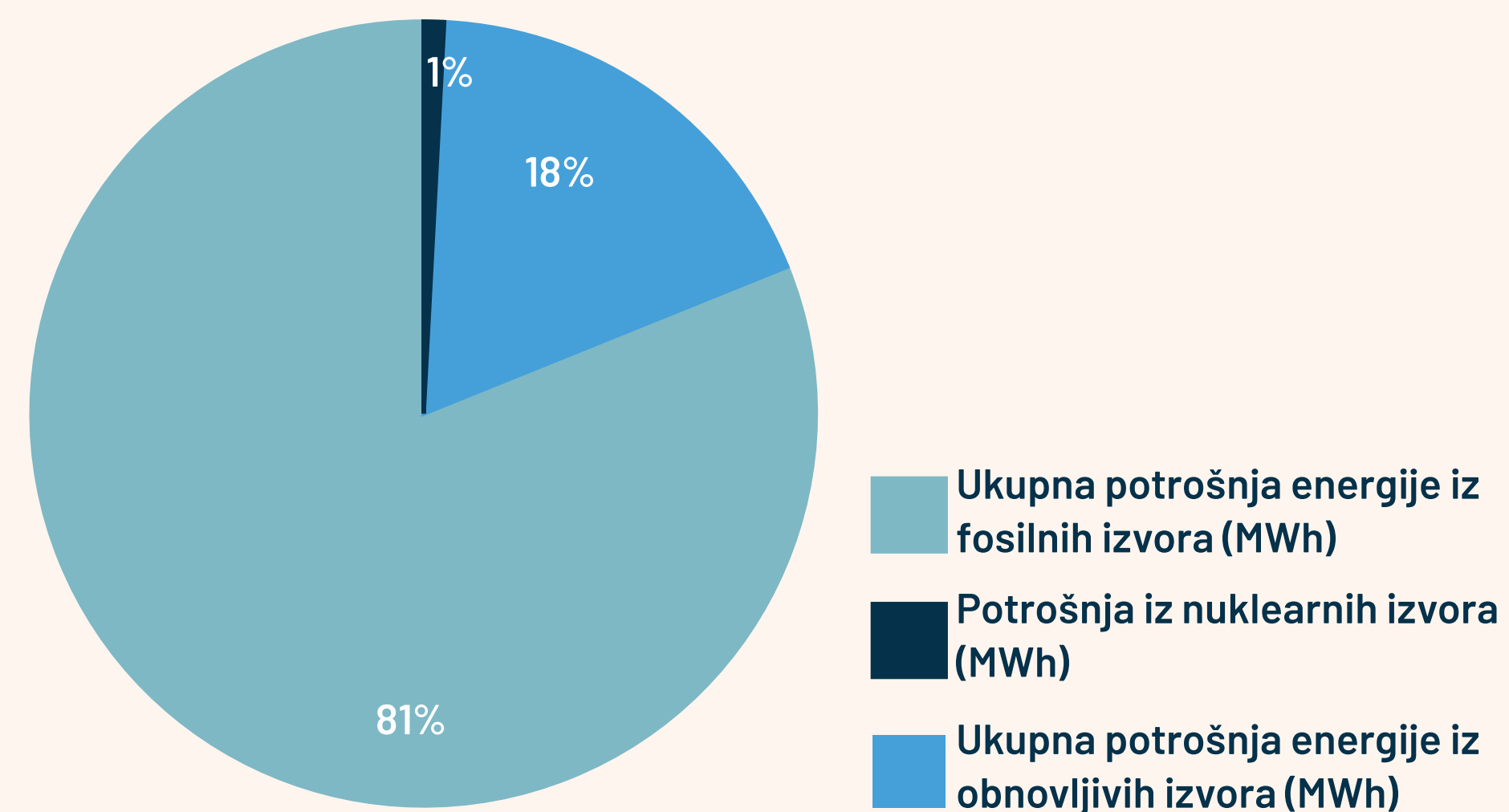
Proizvodnja električne energije iz vlastitih sunčanih fotonaponskih elektrana pokrila je u 2025. 9 posto potrošnje Cromarisa. Udjel ukupno potrošene energije proizvedene iz obnovljivih izvora u 2025. bio je 18 posto i za 6 posto je veći u odnosu na 2024. godinu.

Potrošnja energije i kombinacija izvora energije u 2025. i usporedba s 2024.

Vrste izvora energije	2025.	2024.	2025./ 2024. %
(1) Potrošnja goriva iz ugljena i proizvoda od ugljena (MWh)	0	0	NP
(2) Potrošnja goriva iz sirove nafte i naftnih derivata (MWh)	17.491	16.101	9
(3) Potrošnja goriva iz prirodnog plina (MWh)	28	20	29
(4) Potrošnja goriva iz drugih fosilnih izvora (MWh)	0	0	NP
(5) Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz fosilnih izvora (MWh)	5.635	6.416	-12
(6) Ukupna potrošnja energije iz fosilnih izvora (MWh)(zbroj od 1. do 5.)	23.154	22.537	3
Udio energije iz fosilnih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)	81	86	-6
(7) Potrošnja iz nuklearnih izvora (MWh)	391	479	-18
Udio energije iz nuklearnih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)	1	0	-
(8) Potrošnja goriva za obnovljive izvore uključujući biomasu (koja uključuje i industrijski i komunalni otpad biološkog podrijetla, bioplin, vodik iz obnovljivih izvora itd.)(MWh)	0	0	-
(9) Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz obnovljivih izvora (MWh)	4.178	2.604	60
(10) Potrošnja energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje osim goriva iz biomase (MWh)	894	672	33
(11) Ukupna potrošnja energije iz obnovljivih izvora (MWh)(zbroj od 8. do 10.)	5.072	3.276	55
Udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije (%)	18	12	
Ukupna potrošnja energije (MWh) (zbroj 6., 7. i 11.)	28.617	26.311	9

Potrošnja energije i energenata u 2025.

Energetski intenzitet na temelju neto prihoda

U skladu s Provedbenom Uredbom (EU) 2022/1288, marikultura se ubraja u sektore koji znatno utječu na klimu (NACE A 3.21). Energetski intenzitet na temelju neto prihoda prikazan je za 2025. i 2024. prema potrošnji energije u megawatt-satima (MWh) i prihodu u milijunima eura (MWh/ mil. €). U 2025. neto prihodi su bili viši za 9 posto, a energetski intenzitet ostao na istoj razini kao i 2024..

Energetski intenzitet u MWh prema prihodu u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./ 2024. %
Ukupna potrošnja energije (MWh)	28.617	26.311,0	9
Ukupni neto prihod (mil. €)	117,7	107,8	9,0
Energetski intenzitet prema neto prihodu MWh/ mil. €	244,3	244,1	≈

Energetski intenzitet u GJ prema prihodu u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./ 2024. %
Ukupna potrošnja energije (GJ)	103.021	97.719	5
Količina ribljih proizvoda (WFE) (t)	14.880	13.946	7
Energetski intenzitet GJ/ t WFE	7	7	

Energetski intenzitet prema proizvodnji ribe

Prema zahtjevu ASC Brancin, orada i hama standarda energetski intenzitet prikazan je za 2025. i 2024. na temelju potrošnje u gigadžulima po toni izlov-

ljene ribe (GJ/t WFE). Intenzitet u 2025. ostao je nepromijenjen u odnosu na 2024., uz istovremeni rast potrošnje energije i količine izlovljene ribe (WFE).

Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova ESRS E1-6

Emisije stakleničkih plinova izračunavaju se prema metodologiji GHG protokola. Pokazatelj izračuna je ugljikov otisak koji se u 2025., kao i prethodne izvještajne godine sastojao od emisija iz opsega 1, 2 i 3. Staklenički plinovi uključeni u izračun su ugljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄) te didušikov oksid (N₂O). Kontrolirana radna tvar uključena u opseg 1 u 2024. godini bila je R449a, a u 2025. R134a i R449a. Za preračunavanje CH₄ i N₂O na ekvivalent ugljikovog dioksida (CO₂e) korištene su vrijednosti za 100 godišnji globalni potencijal zagrijavanja (GWP) iz šestog IPCC izvješća (AR6), a za kontrolirane radne tvari GWP iz petog IPCC izvješća (AR5), u skladu s preporukama. Ugljikov otisak izračunat je 2025., kao i prethodne 2024. primjenom pristupa operativne kontrole.

U izračun ugljikovog otiska u opsegu 1 uključene su emisije iz vlastitog poslovanja nastale u Mrjestilištu Nin, uzgajalištima Lamjana, Košara, Velo Žalo, Kudica, Žman, Lavdara i Budava, Prerađivačko-logističkom centru Gaženica u Zadru, Cromaris Italia te trgovinama i ribarnicama u Zagrebu, Rovinju, Viru, Zadru i Preku na Ugljanu i tvorničkoj trgovini „Fish-point“ u Gaženici u Zadru. U izračun opsega 2 uključene su emisije stakleničkih plinova ispuštene iz proizvodnje električne energije iz fosilnih goriva kupljene od opskrbljivača na tržištu u Hrvatskoj i Italiji. Opskrbljivač električne energije u Hrvatskoj u 2025. i 2024. bio je E.ON., a u Italiji Enel. Opskrbljivač prirodnim plinom za Cromaris Italija je Unoenergy, a emisije iz proizvodnje toplinske energije uključene su u opseg 1. U

izračun opsega 3 uključene su emisije stakleničkih plinova iz ulaznog lanca vrijednosti: kupljena roba i usluge (riblja hrana i ambalaža), kapitalna dobra, ulazni tok goriva i energije (emisije povezane s energijom koje nisu uključene u opseg 1 i 2), ulazni prijevoz i distribucija robe, otpad nastao u poslovanju, putovanje zaposlenika na posao, službena putovanja zaposlenika te emisije iz izlaznog lanca vrijednosti, izlazni prijevoz i distribucija. Ostale kategorije iz opsega 3, ili nisu bili primjenjive za Cromaris, ili nisu bile značajne, a za dio kategorija stupanj procjene emisija stakleničkih plinova je bio veći od 40 posto, stoga nisu uključene u izračun.

Za izračunu opsega 1 u 2025. i 2024. korišteni su emisijski faktori navedeni u IPCC smjernicama (*eng. Guidelines for national Greenhouse Gas Inventories 2006*), verzija iz 2023. Za izračun emisija iz opsega 2 prema lokacijskom pristupu za Hrvatsku, 2025. i prethodne 2024. korištena je Nacionalna baza emisijskih faktora objavljena na stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije. Za Italiju je u 2024. za izračun opsega 2 prema lokacijskom pristupu korišten emisijski faktor objavljen na stranicama Europske agencije za zaštitu okoliša (EEA), a u 2025. emisijski faktor objavljen na stranicama ISPRA-e (*tal. Indicatori di efficienza e decarbonizzazione in Italia e nei principali paesi Europei, edizione 2024.*). U 2025. je kao i 2024., za izračun opsega 2 prema tržišnom pristupu u Hrvatskoj, korišten emisijski faktor za ostatni energetski miks objavljen je na internetskim stranicama AIB-a (*eng. Association of Issuing Body*) jer podaci od opskrbljivača nisu bili dostupni. Za Italiju je u 2025.

korišten emisijski faktor prema tržišnom pristupu opskrbljivača električne energije Enel Italia, a za 2024. emisijski faktor objavljen na internetskim stranicama AIB-a (*eng. Association of Issuing Body*). Emisije iz ulaznog lanca vrijednosti - kupljena roba i usluge izračunate su prema intenzitetu emisija koji su Cromarisu dostavili dobavljači riblje hrane i ambalaže. Dio dobavljača riblje hrane dostavio je intenzitet emisija koji uključuje i prijevoz do Cromarisa tj. ulazni prijevoz i distribuciju. Emisije iz ulaznog toka goriva i energije (emisije povezane s energijom koje nisu uključene u opseg 1 i 2) i otpada nastalog u poslovanju izračunate su korištenjem emisijskih faktora iz Nacionalne baze emisijskih faktora. Emisije iz izlaznog lanca vrijednosti - izlazni prijevoz i distribucija izračunate su na temelju podataka prikupljenih od prijevoznika proizvoda Cromarisa do kupaca i potrošača.

Ugljikov otisak i ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova

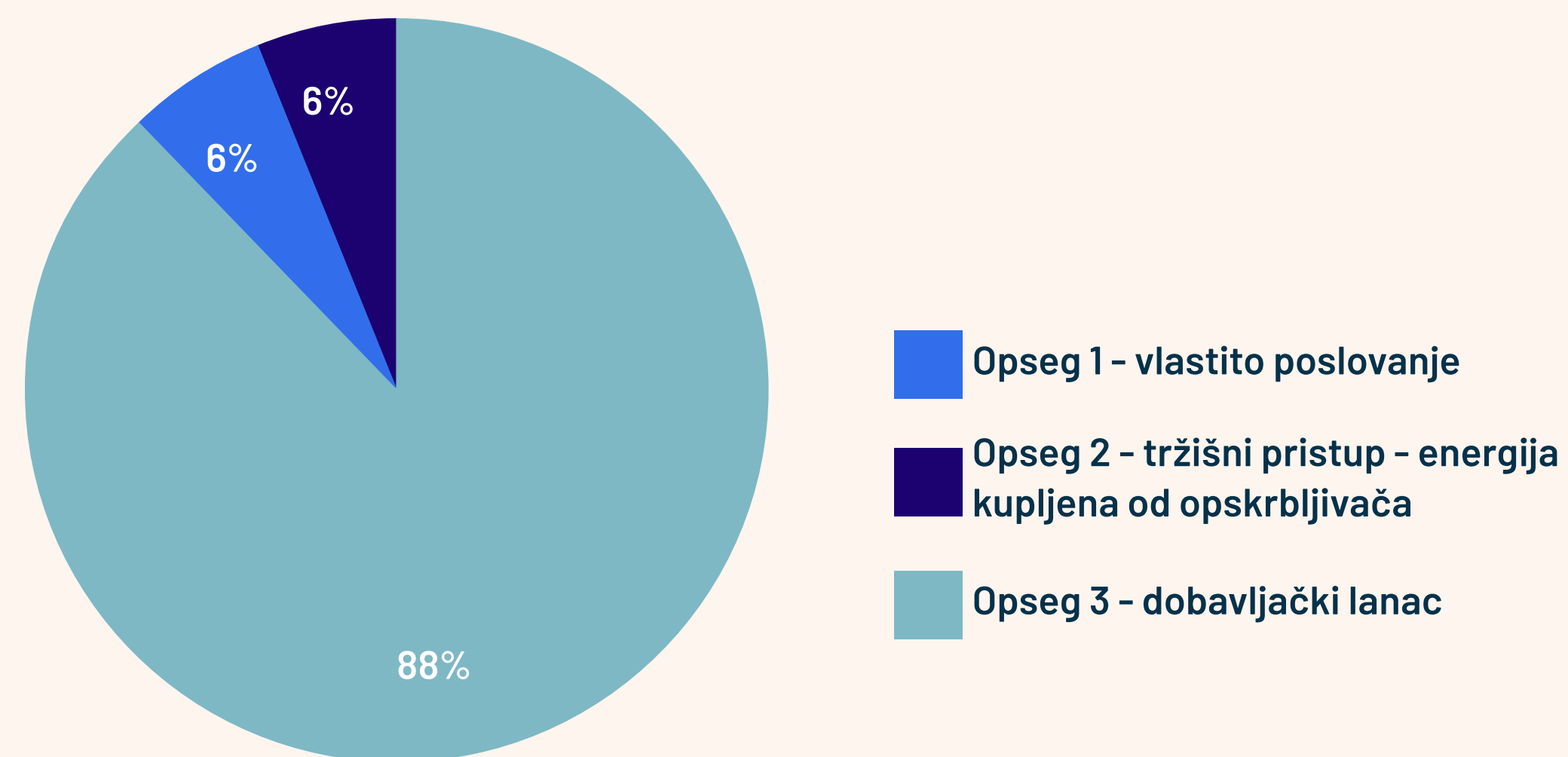
Izvori emisija prema opsegu	Emisije u baznoj, izvještajnoj (N) i N-1 godini				Ključne etape i ciljne godine			
	Bazna godina	N	N-1	% N / N-1	2025.	2030.	2050.	Godišnji
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 1	2024.	2025.	2024.	2025./2024.	t	t	t	%
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 emisije (tona ekvivalenta CO ₂)	4.485	4.607	4.485	2,7	-	-	-	-
Postotak emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 iz reguliranih programa trgovanja emisijama (%)	0	0	0					
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2	2024.	2025.	2024.	2025./2024.	t	t	t	%
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na lokaciji tona ekvivalenta CO ₂	1.383	1.421	1.383	2,8				
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na tržišnom pristupu (tona ekvivalenta CO ₂)	5.227	4.447	5.227	-14,9				
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 i 2 prema tržišnom pristupu	2024.	2025.	2024.	2025./2024.	t	t	t	%
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 i opsega 2 prema tržišnom pristupu koje se temelje na lokaciji tona ekvivalenta CO ₂	9.712	9.055	9.712	-6,8	9.388	8.090		-3,34
Značajne emisije stakleničkih plinova iz opsega 3	2024.	2025.	2024.	2025./2024.	t	t	t	%
Ukupne bruto neizravne Emisije stakleničkih plinova iz opsega 3 (tona ekvivalenta CO ₂)	55.196	66.058	55.196	20				

Izvori emisija prema opsegu	Emisije u baznoj, izvještajnoj (N) i N-1 godini				Ključne etape i ciljne godine			
	Bazna godina	N	N-1	% N / N-1	2025.	2030.	2050.	Godišnji
1. Nabavljena roba i usluge	55.170	55.181	55.170	≈				
2. Kapitalna dobra	-	5.578	-					
3 Aktivnosti povezane s gorivom i energijom (koje nisu uključene u opseg 1 ili 2)	-	3.211	-					
4 Prijevoz i distribucija na višoj razini	-	266	-					
5 Otpad nastao tijekom poslovanja	48	49	48	2				
6 Poslovna putovanja	12	15	12					
7 Putovanje zaposlenika na posao	-	293	-					
8 Zakupljena imovina na višoj razini lanca vrijednosti	-		-					
9 Prijevoz na nižoj razini	-	1.466	-					
10 Prerada prodanih proizvoda	-		-					
11 Korištenje prodanih proizvoda	-		-					
12 Obrada na kraju vijeka trajanja prodanih proizvoda	-		-					
13 Zakupljena imovina na nižoj razini lanca vrijednosti	-		-					
14 Franšize	-		-					
15 Ulaganja	-		-					

Izvori emisija prema opsegu

	Emisije u baznoj, izvještajnoj (N) i N-1 godini				Ključne etape i ciljne godine			
	Bazna godina	N	N-1	% N / N-1	2025.	2030.	2050.	Godišnji
Ukupne emisije stakleničkih plinova	2024.	2025.	2024.	2025./2024.	t	t	t	%
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije)(tona ekvivalenta CO ₂)	61.064	72.087	61.064	16				
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta)(tona ekvivalenta CO ₂)	64.908	75.113	64.908	16				

Udjel emisija u ugljikovom otisku Cromarisa 2025.

Udjel emisija stakleničkih plinova u opsegu 3 u 2025. koji potječe iz dobavljačkog lanca povećao se za 19 posto jer su u izračun uključene kategorije emisija koje u 2024. nisu bile dostupne ili su bile procijenjene uz stupanj nesigurnosti izračuna veći od 20 posto.

Intenzitet stakleničkih plinova na temelju neto prihoda

Izračun intenziteta stakleničkih plinova na temelju prihoda za 2025., kao i za 2024. uključivao je emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2 i 3. Intenzitet emisija prema prihodu uključivao je opseg 2 prema lokacijskom (LP) i tržišnom (TP) pristupu.

Intenzitet emisija stakleničkih plinova u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./ 2024. %
Ugljikov otisak iz opsega 1 i 2 – lokacijski pristup (LP)(t)	6.029	5.869	2,7
Ugljikov otisak iz opsega 1 i 2 –tržišni pristup (TP)(t)	9.055	9.712	-6,8
Ugljikov otisak iz opsega 1, 2 i 3 – lokacijski pristup (LP)(t)	72.087	61.064	18
Ugljikov otisak iz opsega 1, 2 i 3 –tržišni pristupu (TP)(t)	75.113	64.908	16
Ukupni neto prihod (mil. €)	117,7	107,8	9
Intenzitet GHG emisija iz opsega 1 i 2 - LP (t/ mil. €)	51	54	6
Intenzitet GHG emisija iz opsega 1 i 2 – TP (t/ mil. €)	77	90	15
Intenzitet GHG emisija iz opsega 1, 2 i 3 – LP (t/ mil. €)	612	567	8
Intenzitet GHG emisija iz opsega 1, 2 i 3 – TP (t/ mil. €)	638	602	6

Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima ESRS E1-7

Uzimajući u obzir udjel emisija stakleničkih plinova Cromarisa iz opsega 1 i 2 prema tržišnom pristupu (TP) od 0,04 posto u ukupnim emisijama Hrvatske, prema zadnjem dostupnom podatku za 2023., i cijene tehnika za hvatanje, skladištenje i korištenje ugljika (CCS/CCU), s razmatranjem

mogućnosti njihove primjene započet će se nakon 2030. godine. Analiza mogućnosti i primjenjivosti korištenja ugljičnih kredita dostupnih na dobrovoljnom tržištu za smanjenje ugljikovog otiska za Cromaris započet će nakon 2030. godine.

Interno utvrđivanje cijene ugljika ESRS E1-8

Cromaris u 2025. i 2024. nije primjenjivao formalno utvrđenu internu cijenu ugljika. U okviru provedbe aktivnosti i mjera za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama u srednjoročnom razdoblju planira se određivanje interne cijena ugljika koja će se koristiti kao alat za podršku investicijskom odlučivanju i upravljanju fizičkim i tranzicijskim klimatskim rizicima. Interna cijena ugljika treba-

la bi se postupno ugraditi u procjene investicija, mjere dekarbonizacije i prilagodbe klimatski promjenama te analize isplativosti mjera.

Vodni i morski resursi ESRS E3

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS 2 IRO-1

Rezultati ocjene dvostruke značajnosti povezani s vodnim i morskim resursima opisani su u poglavlju [Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1](#).

Politike za vodne i morske resurse ESRS E3-1

Politika kvalitete, sigurnosti hrane i društveno odgovornog poslovanja je opća politika kojom se uređuje poslovanje u skladu sa zaštitom okoliša i održivim upravljačkim praksama. Politika uključuje odredbu o učinkovitom korištenju prirodnih resursa u koje se ubraja i korištenje voda i mora. Politika zadrži odredbe o obvezi zaštite svih sastavnica okoliša, sprječavanje onečišćenja te praćenje učinkovitosti provedbe zakonskih propisa i zahtjeva standarda prema kojima je certificirano poslovanje Cromarisa. Politika je 2021. godine objavljena na internetskim stranicama, a za provedbu je

odgovoran predsjednik Uprave. Poveznica na politiku nalazi se u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Politika bioraznolikosti i Politika kvalitete hrane sadržavaju odredbe o zaštiti biološke raznolikosti u procesu proizvodnje riblje hrane i uzgoja riba što je izravno povezano s učinkovitim korištenjem voda i mora, sprječavanjem onečišćenja te postizanjem dobrog stanja voda. Za provedbu Politike bioraznolikosti odgovoran je predsjednik Uprave, a za Politiku kvalitete hrane rukovoditeljica Istraživanja i razvoja.

Mjere i resursi povezani s vodom i morem E3-2

Mjera pročišćavanja morske vode za uzgoj riblje mladi, pročišćavanje otpadnih voda iz Mrjestilišta u Ninu i Prerađivačko-logističkog centra Gaženica te analize otpadnih voda vanjskih ovlaštenih laboratorija odvijaju se kontinuirano svake izvještajne godine.

Mrjestilište Nin

Mrjestilište Nin za uzgoj riblje mladi koristi morsku vodu kao glavni tehnološki resurs, dok se za održavanje pogona i sanitarne potrebe koristi voda iz javnog vodoopskrbnog sustava. Morska voda zahvaća se izvan područja Ninske lagune na dubini od pet do šest metara te se ne pohranjuje niti skladišti. Republika Hrvatska, prema indeksu iskorištavanja voda Water Exploitation Index Plus (WEI+), koji koristi Europska agencija za okoliš, ne ubraja se među zemlje s visokim rizikom od nestašice vode.

Vrijednosti WEI+ ispod 20 posto označavaju nisku razinu iskorištavanja slatkovodnih resursa. Pojam nestašice vode odnosi se na dostupnost slatke vode te nije primjenjiv na zahvat morske vode. Morska voda se prije upotrebe pročišćava pješčanim filterima u cilju uklanjanja suspendiranih čestica i organskih nečistoća. Nakon filtriranja, morska voda se sterilizira UV-zrakama kako bi se smanjilo mikrobiološko opterećenje i spriječio unos potencijalnih patogenih organizama u mrjestilište. Morska voda cirkulira u bazenima s ribljom mlađi, uz kontinuirano nadopunjavanje približno deset posto svježije morske vode, pri čemu se upotrijebljena morska voda ne reciklira niti se oporabljuje.

Tehnološka otpadna voda se prije ispuštanja pročišćava u skladu sa zahtjevima vodopravne dozvole. Sustav pročišćavanja obuhvaća

filtraciju u prvom i drugom stupnju, taloženje, snižavanje temperature te prema potrebi uklanjanje fosfora i dehidracija mulja. Pročišćena tehnološka otpadna voda ispušta se u površinsko vodno tijelo Miljašić jarugu. Prema Planu upravljanja vodnim područjima, Miljašić jaruga je u lošem stanju zbog povišenih koncentracija fosfora, pa je vodopravnom dozvolom propisana obveza redovitog praćenja ukupnog fosfora u otpadnim vodama. U 2025. godini, kao i u prethodnim godinama, koncentracije ukupnog fosfora bile su ispod propisanih graničnih vrijednosti. Stoga, otpadne vode mrjestilišta ne doprinose pogoršanju stanja vodnog tijela Miljašić jaruga, u skladu s obrazloženjem vodopravne dozvole. Rezultati analiza dostavljaju se Hrvatskim vodama prema zahtjevima vodopravne dozvole

Prerađivačko-logistički centar Gaženica

Prerađivačko-logistički centar Gaženica koristi vodu iz javnog vodoopskrbnog sustava za tehnološke procese i sanitarne potrebe. Tehnološke i sanitarne otpadne vode pročišćavaju se prije ispuštanja u sustav javne odvodnje u fizikalno-kemijskom uređaju. Potencijalno onečišćene oborinske vode s manipulativnih površina pročišćavaju se prije ispuštanja u vodno tijelo priobalnih voda Pašmanskog i Zadarskog kanala u separatoru ulja i masti. Prema Planu upravljanja vodnim područjima, ukupno stanje ovog vodnog tijela ocijenjeno je kao dobro te nije proglašeno osjetljivim. Otpadne vode analiziraju neovisni ovlašteni laboratoriji, a rezultati analiza dostavljaju se Hrvatskim vodama u skladu sa zahtjevima vodopravne dozvole.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s vodnim i morskim resursima ESRS E3-3

Upravljanje vodnim i morskim resursima temelji se na utvrđenim učincima poslovanja na vodna tijela nakon provedene ocjene dvostruke značajnosti i zahtjevima vodopravnih dozvola. Prema utvrđenim učincima i rezultatima praćenja pokazatelja propisanih vodopravnim dozvolama, određene su ciljne vrijednosti povezane s vodnim i morskim resursima.

Cilj	Opis cilja	Ciljna vrijednost
Spriječiti negativan učinak na stanje vodnog tijela Miljašić jaruga	Osigurati da ispuštanje pročišćenih tehnoloških otpadnih voda iz mrjestilišta ne doprinosi pogoršanju stanja vodnog tijela Miljašić jaruga	– 100 % analiza ukupnog fosfora je ispod graničnih vrijednosti propisanih vodopravnom dozvolom svake izvještajne godine
Učinkovito pročišćavati otpadne vode	Održavati uređaje za pročišćavanje otpadnih voda iz Prerađivačko-logističkog centra Gaženica	– 0 prekoračenja graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u vode propisanih vodopravnom dozvolom svake izvještajne godine
Održivo korištenjeorskog resursa u mrjestilištu	Održavati stabilan sustav zahvata i korištenja morske vode bez povećanja utjecaja na morski okoliš	– Zadržavanje postojećeg režima cirkulacije s približno 10 % nadopune svježe morske vode, bez povećanja zahvata po jedinici proizvodnje

Potrošnja vode ESRS E3-4

Količina ispuštene morske vode iz Mrjestilišta u Ninu u 2025., gotovo je jednaka količini zahvaćene morske vode i nije se značajno mijenjala u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu, stoga je potrošnja morske vode u 2025. i 2024. bila 0 m³. Količina vode kupljene iz vodoopskrbnog sustava za Mrjestilište Nin u 2025. godini bila je za 26 posto manja i iznosila je 13.699 m³, dok je 2024. godine kupljeno 18.549 m³. Za Prerađivačko-logistički centar Gaženica u 2025. kupljeno je 125.573 m³ vode iz vodoopskrbnog sustava i gotovo ista količina vode ispuštena je nakon pročišćavanja u sustav javne odvodnje. Količina kupljene vode bila je za 9 posto veća u odnosu na 2024. kada je iznosila 114.457 m³. Povećanje potreba za vodom u sortiranju i preradi 2025. uzrokovano je povećanjem izlovljene i prerađene ribe. Količina kupljene vode temelji se na računima opskrbljivača vodom iz vodoopskrbnog sustava, a ispušt vode temelji se na procjeni.

Bioraznolikost i ekosustavi ESRS E4

Tranzicijski plan i pitanja bioraznolikosti i ekosustava u strategiji i poslovnom modelu ESRS E4-1

Cromaris do kraja izvještajnog razdoblja nije donio formalni tranzicijski plan za bioraznolikost i ekosustave u skladu sa zahtjevima ESRS E4-1. Unatoč tome, u okviru upravljanja okolišnim utjecajima i operativnog planiranja Cromaris provodi niz mjera i aktivnosti usmjerenih na očuvanje bioraznolikosti i smanjenje negativnih učinaka na morske ekosustave na uzgajalištima. Cromaris će tijekom sljedeće izvještajne godine analizirati utemeljenost donošenja

Tranzicijskog plana za bioraznolikost, u skladu s izmjenama ESRS-a i raspoloživosti znanstveno utemeljenih ciljeva za morsku akvakulturu.

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom ESRS SMB-3

Ovisnost poslovnog modela o kakvoći morskog okoliša

Uzgoj i kvaliteta riba ovise o kakvoći morskog okoliša. Očuvanje morskog okoliša uključeno je u naš Strateški plan poslovanja, a pri izradi i ažuriranju uzimaju se u obzir zahtjevi europ-

skih strategija i planova za zaštitu bioraznolikosti i ekosustava, zahtjevi kružnog gospodarstva, hrvatski zakonski propisi za zaštitu prirode, rezultati ispitivanja fizikalno-kemijskih i bioloških pokazatelja u moru i na morskom dnu, zahtjevi za proizvodnjom riblje hrane iz održivih izvora, događaji iz prethodnih poslovnih godina te zahtjevi standarda za potvrdu održivosti poslovanja.

Usklađenost proizvodnih lokacija s okolišnim zahtjevima i osjetljivim područjima

Sve lokacije Cromarisa imaju rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš. Mrjest i uzgoj odvijaju se na temelju ugovora o koncesiji na pomorskom dobru, dozvole za akvakulturu te

rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš. Za rad prerađivačko-logističkog centra također je ishodište rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš. Uzgajališta se ne nalaze u zaštićenim područjima niti na području europske ekološke mreže NATURA 2000, ali se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini. Lokacije Cromarisa se ne nalaze niti u područjima Visoke vrijednosti za očuvanje (PVVO), a na uzgajalištima nisu pronađene vrste od gospodarske važnosti čiji uzgoj doprinosi lokalnom gospodarstvu. Na uzgajalištima tijekom 2025. i prethodne izvještajne godine, nisu pronađene zaštićene i ugrožene vrste s Crvenog popisa IUCN-a. U 2025. i 2024. poslovanje Cromarisa nije imalo utjecaja na degradaciju zemljišta, dezertifikaciju i prekrivanje tla

NATURA 2000 u blizini uzgajališta Comarisa

Kod područja	Područja Ekološke mreže Natura 2000	Blizina uzgajališta	Opis područja, očuvanje staništa /vrste
HR3000419	J. Molat - Dugi - Kornat - Murter - Pašman - Ugljan - Rivanj - Sestrunj - Molat	<ul style="list-style-type: none"> – Uzgajalište Košara – Uzgajalište Lamjana – Uzgajalište Velo Žalo – Uzgajalište Kudica – Uzgajalište Žman – Uzgajalište Lavdara 	<ul style="list-style-type: none"> – Dobri dupin – Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje – Grebeni
HR3000473	Babuljaši i okolini grebeni	– Uzgajalište Košara	– Grebeni
HR2000522	Luka Budava - kopno	– Uzgajalište Budava	– Šume 9340 <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>
HR2001388	Budava	– Uzgajalište Budava	– Kopneni puž <i>Vertigo moulinsiana</i>

Uzgoj autohtonih vrsta i upravljanje okolišnim utjecajima

Uzgoj riblje mlađi autohtonih vrsta i proizvodnja hrane za riblju mlađ u suvremenom mrjestilištu u Ninu omogućuju sljedivost proizvodnje i smanjenje rizika od unosa invazivnih vrsta na uzgajališta. Sve proizvodne jedinice u mrjestilištu odvojene su zasebnim filtracijskim sustavima, čime se osiguravaju optimalni zoohigijenski uvjeti. Proces proizvodnje prati prirodni fotoperiod riba kako bi se osigurali uvjeti za zdravlje i dobrobit životinja. Mlađ mase od 3 do 5 grama prevozi se u transportnim bazenima do uzgajališta, gdje se nastavlja uzgoj riba do izlova. Na svim uzgajalištima provode se mjere za sprječavanje organskog opterećenja morskog okoliša i bijega riba. Na uzgajalištu Lamjana nalaze se i odvojene kavezne jedinice za ispitivanje riblje hrane i uzgoj novih vrsta. Naša veterinarska služba kontinuirano provodi monitoring zdravstvenog stanja riba. U 2023. započela je digitalizacija i automatizacija hranjenja riba s ciljem smanjenja potrošnje hrane i organskog opterećenja morskog okoliša.

Utjecaj lanca vrijednosti kroz proizvodnju riblje hrane

Cromaris doprinosi očuvanju bioraznolikosti i kroz lanac vrijednosti proizvodnjom riblje hrane prema vlastitoj recepturi iz održivih izvora. Sastav riblje hrane, sljedivost proizvodnje i izvori sirovina navedeni su u poglavlju [Priljev resursa ESRS E5-4](#).

Upravljanje rizikom bijega riba i genetskim utjecajima

Mogući bijeg riba može nastati uslijed oštećenja mreža i kaveza zbog nepovoljnih vremenskih prilika, mehaničkih oštećenja ili izvanrednih događaja. Matična jata u velikoj mjeri potječu iz autohtonih populacija, a uzimajući u obzir kontakt uzgojenih i divljih populacija u prirodnom okruženju te dominaciju lokalnih ekotipova, procjenjuje se da je rizik unosa neželjene genetske informacije nizak. Rizik bijega riba dodatno se smanjuje provedbom mjera iz internog Plana održavanja uzgajališta.

Organski uzgoj

Organski uzgoj sastavni je dio poslovnog modela Cromarisa. Organska proizvodnja odlikuje se rjeđim nasadima riblje mlađi, a riblja hrana je certificirana čime se potvrđuje porijeklo sirovina. Biljne sirovine uzgajaju se bez upotrebe pesticida, a morske sirovine ne nalaze se na popisu ugroženih vrsta. Uvođenje nusproizvoda iz prerađivačke industrije doprinosi očuvanju bioraznolikosti i zaštiti ekosustava.

BIO HAMA

Cromaris u svojoj ponudi ima i jedinstvenu BIO hamu, uzgojenu prema najstrožim ekološkim standardima te potvrđenu europskim certifikatom EU Organic Farming.

Zašto Cromaris BIO?

Hrvatsko podrijetlo - uzgoj u nasadima niske gustoće u čistom Jadranskom moru.

100% organski certificirana hrana za ribe - iz održivih izvora, bez kompromisa na kvalitetu.

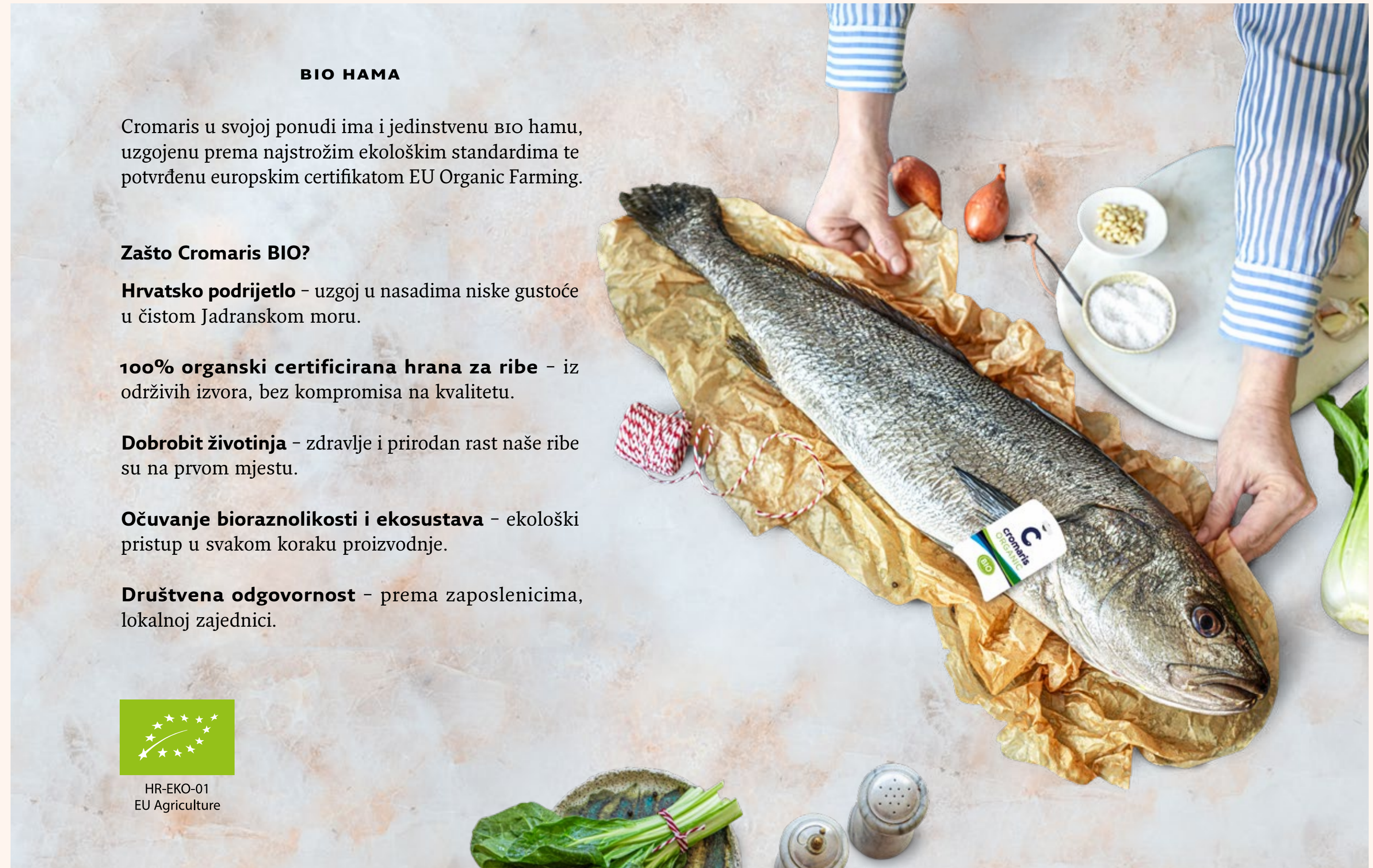
Dobrobit životinja - zdravlje i prirodan rast naše ribe su na prvom mjestu.

Očuvanje bioraznolikosti i ekosustava - ekološki pristup u svakom koraku proizvodnje.

Društvena odgovornost - prema zaposlenicima, lokalnoj zajednici.

HR-EKO-01
EU Agriculture

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s bioraznolikošću i ekosustavima ESRS 2 IRO-1

Rezultati ocjene dvostruke značajnosti povezani s bioraznolikosti i ekosustavima opisani su u poglavlju [Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1](#).

Politike za bioraznolikost i ekosustave ESRS E4-2

Politika bioraznolikosti određuje obvezu očuvanja bioraznolikosti i ekosustava tijekom izgradnje, rada i zatvaranja proizvodnih pogona,

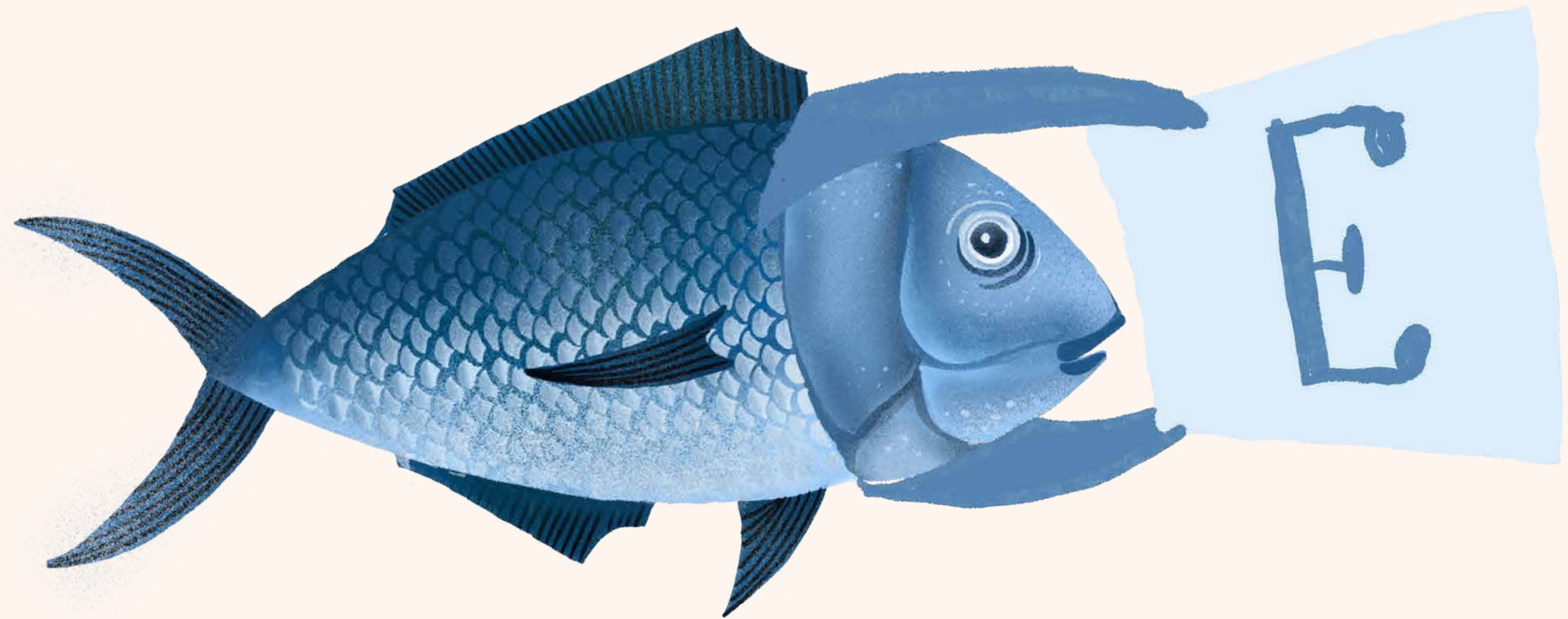
postavljanja mreža i kaveza te uzgoja. Politika naglašava važnost upravljanja učincima na ptice i zaštićene vrste s Crvenog popisa IUCN-a u blizini i na području uzgajališta. Politikom se također utvrđuje obveza sljedivosti proizvodnje riblje hrane te upotreba sirovina ih održivih izvora. Za provedbu politike odgovoran je predsjednik Uprave.

Politika kvalitete riblje hrane namijenjena je proizvođačima riblje hrane prema Cromaris recepturi. Svi proizvođači se nalaze u zemljama EU. Politikom se potiče održivost porijekla sirovina kao što su riblje brašno, riblje ulje i soja, a dokazuje se certifikatima. Politikom se od proizvođača zahtijeva sljedivost proizvodnje, upotreba sirovina koje nisu genetski modificirane, dokazi da riblja hrana ne sadrži antibiotike, hormone niti poticatelje rasta te odgovarajuća dokumentacija za potvrdu svakog od

navoda. Riblja hrana ne smije biti proizvedena od vrsta koje uzgaja Cromaris te vrsta s Crvenog popisa IUCN-a. Sastav riblje hrane provjerava se u internom laboratorij za riblju hranu na temelju plana analiza usklađenog sa svakim proizvođačem. Sastav riblje hrane opisan je u poglavlju [Priljev resursa ESRS E5-4](#). Proizvođači su obvezni jednom godišnje dostavljati podatke o intenzitetu emisija stakleničkih plinova po toni proizvedene riblje hrane. Podatke o intenzitetu emisija Cromaris koristi za izračun neizravnih emisija stakleničkih plinova uključenih u opseg 3 prema GHG protokolu. Za provedbu politike odgovorna je rukovoditeljica Istraživanja i razvoja

Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave ESRS E4-3

Mjere za očuvanje bioraznolikosti usklađene su s rješenjima o prihvatljivosti zahvata na okoliš, programima praćenja stanja okoliša u mrjestilištu i na uzgajalištima te zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda. Očuvanju bioraznolikosti i morskih staništa na lokacijama uzgajališta doprinosi vlastita veterinarska služba koja prati zdravstveno stanje i dobrobit riba. Ronioci na uzgajalištima kontroliraju uzgojnu infrastrukturu u moru, uključujući redovite preglede i učvršćivanje mreža na kavezima prije nepovoljnih vremenskih događaja i tijekom podmorskog čišćenja mreža robotima. Navedene mjere usmjerene su na sprječavanje bijega riba, smanjenje rizika fizičkog oštećenja kaveza te ograničavanje lokalnih opterećenja hranjivim tvarima koja mogu doprinijeti eutrofikaciji. Mjere za očuvanje bioraznolikosti provode se kontinuirano. Proizvodnja riblje hrane prema Cromaris recepturi doprinosi smanjenju negativnih učinaka na bioraznolikost u lancu vrijednosti.

Mjere za zaštitu bioraznolikosti i ekosustava mora

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa i kružnom gospodarstvu
Proizvodnja riblje mlađi i žive hrane za riblju mlađ u vlastitom mrjestilištu	Mrjestilište Nin	<ul style="list-style-type: none"> – Sljedivost proizvodnje – Sprječavanje unosa riblje mlađi na uzgajališta koja potječe od invazivnih vrsta
Konvencionalna proizvodnja prema načelima održivosti	Uzgajalište Lamjana, Košara, Kudica, Lavdara, Žman i Budava	<ul style="list-style-type: none"> – Upotreba sirovina za proizvodnju riblje hrane iz održivih izvora i sljedivost proizvodnje – Uzgoj autohtonih vrsta – Smanjenje utjecaja na staništa i vrste na morskom dnu, ispod i u blizini uzgajališta
Organska proizvodnja	Uzgajalište Velo žalo	<ul style="list-style-type: none"> – Rjeđi nasadi mlađi, pozitivni utjecaj na dobrobit životinja – Smanjenje utjecaja na staništa i vrste na morskom dnu, ispod i u blizini uzgajališta – Upotreba certificirane organske riblje hrane iz održivih izvora (EU Organic, i Swiss organic)
Automatizacija i digitalizacija hranjenja	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje organskog opterećenja morskog okoliša i eutrofikacije – Smanjenje utjecaja na staništa i vrste na morskom dnu, ispod i u blizini uzgajališta – Ušteda riblje hrane
Redovito uklanjanje uginulih riba iz kaveza (mortalitet)	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje organskog opterećenja morskog okoliša i eutrofikacije – Smanjenje utjecaja na staništa i vrste na morskom dnu, ispod i u blizini uzgajališta
Oporaba uginulih riba (mortaliteta) u bioplinskim postrojenjima	Lanac vrijednosti – bioplinska postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> – Proizvodnja bioplina – Bioplin je obnovljivi izvor energije koji zamjenjuje fosilna goriva i utječe na smanjenje emisija stakleničkih plinova

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa i kružnom gospodarstvu
Održavanje mreža (zoo higijena mreža) – pranje morskom vodom na kopnu i upotrebom robota u moru u prisutnosti ronioca	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Sprječavanje unosa kemikalija u morski okoliš – Preventivna mjera za sprječavanje parazitarnih bolesti kod riba i dobrobit riba
Redoviti pregledi i nadzor infrastrukture prema Planu održavanja uzgajališta	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Uočavanje oštećenja mreža i kaveza u ranoj fazi te izbjegavanje većih oštećenja – ronioci i hranioci – Povećanje otpornosti infrastrukture prije i nakon promjena vremenskih prilika – Smanjenje rizika od bijega riba – Smanjenje rizika od financijskih gubitaka
Redoviti obilasci mreža iznad kaveza, oslobađanje ptica i životinja zapetlanih u mreže	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Zaštita ptica i ostalih životinja – Smanjenje rizika od gubitaka riba – Smanjenje rizika od financijskih gubitaka
Praćenje pojave vrsta s IUCN Crvenog popisa zaštićenih i ugroženih vrsta	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Zaštita zaštićenih i ugroženih vrsta
Izbjegavanje korištenja metode za zvučno uznemiravanje grabežljivaca	Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Zaštita životinjskih vrsta koje žive u blizini uzgajališta

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s bioraznolikošću i ekosustavima ESRS E4-4

Cromaris je utvrdio ciljeve za očuvanje kakvoće mora, sprječavanje eutrofikacije i ograničenje negativnog učinka uzgoja na morsko dno unutar dopuštenih zona utjecaja u skladu s ASC Brancin, orada i hama standardom. Ciljevi uključuju ispunjavanje zahtjeva za ispunjavanje propisanih graničnih vrijednosti za pokazatelje kakvoće mora, sprječavanje negativnih utjecaja na zaštićene i ugrožene vrste, održavanje stabilnosti bioloških pokazatelja morskog dna te ispunjavanje zahtjeva ASC standarda povezanih s bjegovima riba.

Ciljevi i ciljne vrijednosti za zaštitu biološke raznolikosti i ekosustava mora

Cilj	Opis cilja	Ciljna vrijednost
Očuvanje kakvoće mora	Održavati sve fizikalno-kemijske i biološke pokazatelje kakvoće mora unutar propisanih graničnih vrijednosti	– 100 % vrijednosti je u skladu s propisanim graničnim vrijednostima (stupac mora)
Sprječavanje negativnih utjecaja na zaštićene i ugrožene vrste	Spriječiti negativni utjecaj uzgajališta na zaštićene, osjetljive, ugrožene i kritično ugrožene vrste s Crvenog popisa IUCN-a	– 0 zabilježenih negativnih utjecaja godišnje
Sprječavanje organskog onečišćenja mora ribljom hranom	Smanjivati gubitke hrane i organsko opterećenje morskog okoliša digitalizacijom i automatizacijom hranjenja	– Kontinuirano poboljšanje konverzije hrane (FCR) i smanjenje nepojedene hrane u kavezima na svakom uzgajalištu
Sprječavanje bjegova riba	Održavati razinu bijega riba na minimalnoj razini preventivnim održavanjem kaveza i mreža	– Ciljne vrijednosti za udjel bjegova riba iz poznatih razloga i nepobrojivih/ neobjašnjivih gubitaka uz mogućnost korištenja izuzetaka u skladu su sa zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda

Pokazatelji učinka povezani s promjenom bioraznolikosti i ekosustava ESRS E4-5

Uzgoj riba na uzgajalištima ovisi o kakvoći mora, stoga se u skladu s rješenjima o prihvatljivosti zahvata na okoliš i zahtjevima ASC Brancin, orada i hama standarda provode kvartalna fizikalno-kemijska i biološka ispitivanja mora te praćenje stupnja eutrofikacije, koji ujedno predstavljaju pokazatelje učinaka uzgoja na morski ekosustav. Na uzgajalištima se učinci uzgoja na morski ekosustav dodatno prate analizom sedimenta na morskom dnu, biološko-ronilačkim pregledima te praćenjem stanja morskih staništa obalnog pojasa, podmorskog obalnog područja i morskog dna. Ispitivanja se provode jednom ili dva puta go-

dišnje, ovisno o lokaciji uzgajališta. Na uzgajalištima Lamjana, Velo žalo i Žman ispituju se ostaci antibiotika u tkivu dagnji prikupljenih s kaveznih obraštaja, dok se na uzgajalištu Lavdara ispituje utjecaj masti na životne zajednice mediolitorala. Izvješća o praćenju stanja okoliša izrađuju se svake godine i dostavljaju nadležnim tijelima u Zadarskoj i Istarskoj županiji.

Na temelju rezultata praćenja stanja okoliša sastavljaju se i izvješća o bioraznolikosti prema zahtjevima ASC standarda, koja se dostavljaju Vijeću za nadzor akvakulture (ASC). U skladu sa zahtjevima ASC-a, za praćenje utjecaja prirodnih i antropogenih čimbenika na stanje vrsta na mekim morskim dnima, uz prethodno navedene pokazatelje, primjenjuje se morski abiotički indeks (AMB). Izvješća o bioraznolikosti sadržavaju podatke o utjecajima

uzgajališta na bioraznolikost, podatke o vjerojatnosti pojave zaštićenih i ugroženih vrsta na nacionalnoj razini te vrsta koje su prema kriterijima Crvenog popisa IUCN-a označene kao osjetljive, ugrožene ili kritično ugrožene. Izvješća uključuju informacije o udaljenostima uzgajališta od zaštićenih područja, zatim područja ekološke mreže NATURA 2000 i udaljenost od Područja visoke vrijednosti za očuvanje (PVVO), kao i podatke o vrstama od značajne gospodarske važnosti. Izvješća sadržavaju i ocjenu utjecaja uzgajališta na bioraznolikost i ekosustave te podatke o bjegovima riba, ukoliko su zabilježeni. U 2025. niti 2024. godini nije bilo značajnih negativnih utjecaja uzgajališta na bioraznolikost u odnosu na prethodne godine.

Pokazatelji učinka uzgajališta na bioraznolikost i ekosustave

Mjesto i učestalost uzorkovanja	Pokazatelj	Lokacija
Stupac mora - kvartalno	Fizikalno - kemijski pokazatelji kakvoće – Opći pokazatelji – Termohalina svojstva – Režim kisika - pH vrijednost - Hranjive tvari (amonijev ion i amonijak, nitriti, nitrati, anorganski dušik, ukupni dušik, ortofosfati, ukupni fosfor i silikati) - Ukupni organski ugljik	Uzgajalište Lamjana, Košara. Lavdara, Velo Žalo, Žman, Kudica i Budava
	Biološki pokazatelji - Biomasa fitoplanktona - klorofil α - TRIX indeks za opisivanje trofičkog stanja vodenog stupca	
Sediment – uzorkovanje površine i do 10 cm dubine – jednom godišnje	- Redoks potencijal	Uzgajalište Lamjana, Košara. Lavdara, Velo žalo, Žman
	- Ukupni organski ugljik (TOC)	
	- Ukupni dušik	
	- Ukupni fosfor	Budava
	- Anorganski fosfor (Budava)	
	- Organski fosfor i organski dušik	Lavdara

Mjesto i učestalost uzorkovanja	Pokazatelj	Lokacija
Ispitivanje rezidua antibiotika u uzorcima dagnji (lat. <i>Mytilus galloprovincialis</i>) iz obraštaja kaveza – jednom godišnje	Koncentracije ostataka antibiotika: - Sulfadiazin - Flumequin - Oksitetraciklin - Tetraciklin - Dioksiciklin - Klortetraciklin - Trimethoprim	Uzgajalište Lamjana, Žman
Biološko ronilački pregledi – najmanje jednom godišnje, ovisno o lokaciji uzgajališta	- Praćenje i kartiranje bentoskih zajednica CARLIT metodom od infralitorala (pojas trajno preplavljen morem) prema dubi do ispod kaveza, ovisno o lokaciji uzgajališta	Uzgajalište Lamjana, Košara, Lavdara, Žman, Velo Žalo, Budava
	- Praćenje stanja morskih staništa obalnog pojasa CARLIT metodom - kartiranjem zajednica makroalgi u mediolitoralu i gornjem infralitoralu uz obradu prikupljenih podataka za precizno prostorno definiranje kvalitete voda u GIS prikazu; odstupanje od prirodnog (referentnog stanja) prikazuje se EQR-om (Ecological Quality Ratio)	Uzgajalište Lamjana, Velo žalo, Košara, Žman
	- Ronilački pregled profila (transekti) i dna ispod uzgojnih površina	Uzgajališta Košara, Lamjana, Velo žalo, Budava, Lavdara
	- CARLIT metoda	Lamjana, Velo žalo, Žman, Košara
	- Utjecaj masti na biocenoze mediolitorala	Uzgajalište Lavdara

Uzorkovanje i analize pokazatelja povezanih s bioraznolikošću i ekosustavima na uzgajalištima provode ovlaštene laboratorije i specijalizirane tvrtke za biološko-ronilačke preglede. Godišnja izvješća o praćenju stanja okoliša za sva Cromarisova uzgajališta izrađuje Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije na temelju ovlaštenja ministarstva nadlež-

nog za zaštitu okoliša. Lokacije postaja uzorkovanja, dopuštena područja utjecaja na okoliš (Allowable Zone of Effect – AZE) i referentne postaje definirane su ASC standardom. Dopušteno područje utjecaja nalazi se na udaljenosti od 25 metara od uzgajališta u smjeru dominantnih struja, dok referentna postaja mora biti udaljena najmanje 500 metara,

suprotno od smjera dominantnih struja, te ne smije biti pod izravnim utjecajem antropogenih izvora hranjivih tvari. Odstupanja od graničnih vrijednosti na referentnim postajama ukazuju na unose onečišćenja iz drugih izvora koji nisu izravno povezani s marikulturom. Rezultati ispitivanja ocjenjuju se prema Uredbi o standardu kakvoće voda, dok se koncentra-

cije ostataka antibiotika u tkivu dagnji procjenjuju u skladu sa Zakonom o veterinarstvu i Uredbom (EU) 37/2010 o farmakološki djelatnim tvarima i njihovim najvećim dopuštenim količinama u hrani životinjskog podrijetla. Svi rezultati ispitivanja u 2025. godini bili su u skladu s navedenim propisima.

Korištenje resursa i kružno gospodarstvo ESRS E5

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS 2 IRO-1

Rezultati ocjene dvostruke značajnosti povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom opisani su u poglavlju [Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1](#).

Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS E5-1

Politika korištenja resursa i kružnog gospodarstva sastavljena je u skladu sa zahtjevima ESRS 2 MDR-P i ESRS E5-1. Za provedbu Politike odgovoran je predsjednik Uprave, a politika se odnosi na priljev i odljev resursa te gospodarenje otpadom. Politika je 2025. objavljena na internetskim stranicama Cromarisa na hrvatskom i engleskom jeziku, a poveznica se nalazi u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Politikom kvalitete riblje hrane utvrđuju se pravila i obveze za održivost i sljedivost izvora sirovina za proizvodnju riblje hrane. Politika se primjenjuje na sve proizvođače riblje hrane prema Cromaris recepturi. Za provedbu politike odgovorna je rukovoditeljica Istraživanja i razvoja.

Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESRS E5-2

Mjere su podijeljene na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne. Dio mjera je proveden prije izvještajne godine ili se provodi kontinuirano, a navedene su i opisane u izvješću za 2025. jer omogućuju uvid u sve poduzete mjere koje doprinose poslovanju prema načelima kružnog gospodarstva i hijerarhiji gospodarenja otpadom u vlastitom poslovanju i lancu vrijednosti. U internim radnim uputama „Gospodarenje nusproizvodima životinjskog podrijetla i otpadom“ opisani su poslovni procesi u kojima nastaju nusproizvodi životinjskog podrijetla i otpad, načini gospodarenja, dokumentacija koja se vodi i predaje ovlaštenim tvrtkama te odgovornosti zaposlenika.

Provedba mjera financira se iz vlastitih sredstava i EU fondova. U provedbu mjera u 2025. bili su uključeni zaposlenici Cromarisa te dio-nici u EU projektima. Suradnja s akademskom i znanstvenom te lokalnim zajednicama u provedbi EU projekta „One Earth“, opisana je u poglavlju [Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-4](#). Pokazatelji i ciljne vrijednosti navedeni su u poglavlju [Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom E5-3](#).

Provedene mjere povezane s priljevom resursa i mjere u tijeku

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa
Priljev resursa		
Optimiranje potrošnje riblje hrane po toni izlovljene ribe – mjera se provodi kontinuirano	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Skraćivanje proizvodnog ciklusa i optimiranje troškova uzgoja – Smanjenje organskog opterećenja mora i morskog dna – Ublažavanje utjecaj na bioraznolikost i stanje vrsta
Proizvodnja riblje hrane prema Cromaris recepturi – mjera se provodi kontinuirano	– Dobavljači riblje hrane	<ul style="list-style-type: none"> – Osiguranje prehrambenih vrijednosti riba – Osiguranje održivosti porijekla ključnih sirovina: riblje brašno, riblje ulje i soja – Osiguranje odsutnosti genetski modificiranih sirovina deklariranih u skladu s propisima EU, antibiotika, hormona i drugih poticatelje rasta
Provedba analiza riblje hrane i sirovina u skladu s planom analiza, usuglašenim s pojedinim dobavljačem – mjera se provodi kontinuirano	– Dobavljači riblje hrane	<ul style="list-style-type: none"> – Osiguranje usklađenosti riblje hrane s EU propisima o sigurnosti i higijeni hrane za životinje, sljedivosti te maksimalno dopuštenim razinama nepoželjnih tvari
Praćenje razvoja novih tehnologija za proizvodnju ambalaže u izravnom kontaktu s hranom te analizira primjenjivost u Cromarisu – mjera se provodi kontinuirano	– Dobavljači ambalaže	<ul style="list-style-type: none"> – Čiste EPS kašete su u potpunosti reciklabilne, a na tržištu za sada nema alternativne ambalaže koja bi omogućila pakiranje i distribuciju ribe u režimu hladnog lanca i osigurala zdravstvenu ispravnost proizvoda – Cromaris plitice za MAP i SKIN pakiranje sadrže 80 posto reciklata (sekundarnih sirovina) i u potpunosti se mogu reciklirati – U suradnji s proizvođačem ambalaže analizirana je mogućnost korištenja povratne reciklabilne plastične ambalaže, no analiza u našem laboratoriju je pokazala da ne mogu zadržavati led dulje od 2 do 4 dana

Planirane mjere povezane s priljevom resursa

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa
Priljev resursa		
Prilagodba proizvodnog portfelja – početak mjere 2026.	– Prerada i pakiranje ribe te proizvođači ambalaže u lancu vrijednosti	– Smanjenje udjela PET plastične ambalaže u izravnom kontaktu s hranom u ukupnoj ambalaži – Smanjenje udjela papirne i kartonske ambalaže za pakiranje proizvoda u ukupnoj ambalaži

Provedene mjere povezane s odljevom resursa i otpadom i mjere u tijeku

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa
Odljev resursa i otpad		
Istraživanje mogućnost korištenja otpadnih mreža s uzgajališta kao sirovine/ nusproizvoda u drugim industrijama npr. tekstilnoj – mjera se provodi kontinuirano	– Uzgajališta, potencijalni korisnici mreža kao ulaznih sirovina	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje primarnih sirovina – Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagališta – Za sada nisu pronađene industrije u kojima bi se mreže koristile kao sirovina
Predavati nusproizvode iz prerade riba ovlaštenim tvrtkama za proizvodnju hrane za kućne ljubimce – mjera se provodi kontinuirano	– Prerada riba i proizvođači hrane za kućne ljubimce	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje primarnih sirovina – Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagališta – Smanjenje emisija stakleničkih plinova – opseg 3 otpad nastao u poslovanju – Smanjenje potrošnje primarnih i povećanje udjela sekundarnih sirovina u proizvodnji hrane za kućne ljubimce
Promjena načina otvaranja vreća u kojima je pakirana riblja hrana (big – bag) na uzgajalištima i mogućnost ponovnog korištenja	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje količine otpada kojeg je potrebno oporabiti (recilirati) ili odložiti na odlagališta – Ponovna upotreba vreća za istu svrhu za koju su proizvedene –ponuda na tržištu zainteresiranim stranama – Smanjenje emisija stakleničkih plinova – opseg 3 – otpad nastao u poslovanju
Oporaba uginulih riba s uzgajališta (mortalitet) u bioplinskim postrojenjima – mjera se provodi kontinuirano	– Uzgajališta	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagališta – Smanjenje emisija stakleničkih plinova u opsegu 3 – otpad nastao u poslovanju – Proizvodnja bioplina

Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa
Kontrola čvrstoće EPS kašeta i smanjenje otpada kod kupaca	– Istraživanje i razvoj	– Smanjenje otpada kod kupaca na temelju zaprimljenih pritužbi i prigovora
Analiza mogućnosti korištenja kostiju i ljusaka iz prerade kao nusproizvoda u proizvodnji gnojiva, farmaceutske i kozmetičke industrije – EU projekt Horizon - One Earth – projekt je u tijeku	– Prerada, farmaceutska i kozmetička industrija te proizvodnja gnojiva	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje potrošnje primarnih sirovina – Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagališta – Smanjenje emisija stakleničkih plinova - otpad nastao u poslovanju – opseg 3 – Povećanje udjela sekundarnih sirovina u proizvodnji hrane za kućne ljubimce
Prodaja predmeta za istu svrhu za koju su proizvedeni kada se u Cromarisu zamjenjuju novim ili nakon promjene u poslovnim procesima - mjera se provodi kontinuirano	– Sve lokacije	<ul style="list-style-type: none"> – Prodaja osobnih, lakih gospodarskih i teretnih vozila – Prodaja drvenih paleta
Odvajanje značajnih posebnih kategorija otpada na mjestu nastanka prema vrsti i svojstvima - mjera se provodi kontinuirano	– Sve lokacije poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> – Smanjenje količine otpada koja se odlaže na odlagališta – Povećanje udjela otpada koji se usmjerava na oporabu – Smanjenje emisija stakleničkih plinova - otpad nastao u poslovanju – opseg 3 – Smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

Planirane mjere povezane s odljevom resursa

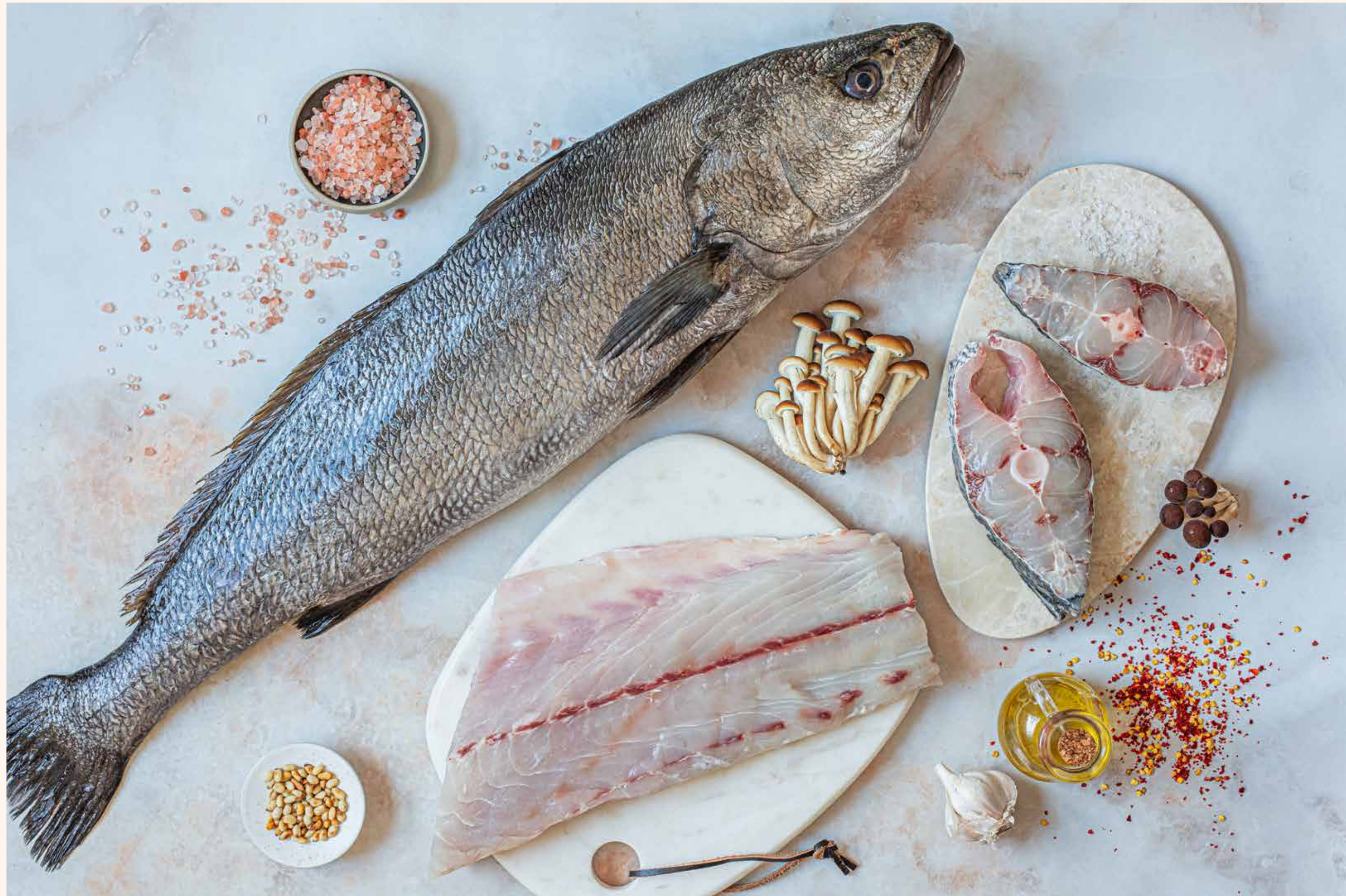
Naziv mjere	Lokacija	Doprinos mjere održivom korištenju resursa
Odljev resursa		
Određivanje pokazatelja za kontrolu čvrstoće EPS kašeta kod kupaca na temelju zaprimljenih pritužbi i prigovora – početak provedbe mjere 2026.	– Kupci u lancu vrijednosti	– Smanjenje količine otpada kod kupaca

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom ESS E5-3

Pri određivanju ciljnih vrijednosti za 2025. i prethodnu 2024. godinu analizirani su zahtjevi zakonskih propisa na RH i EU razini vezani za gospodarenje resursima prema načelima kružnog gospodarstva i hijerarhije gospodarenja otpadom.

Ciljne vrijednosti za priljev, odljev resursa i otpad

Naziv	Bazna godina	Ciljna godina	Cilj
Priljev resursa			
Smanjiti udjel PET plastične ambalaže u izravnom kontaktu s hranom u ukupnoj ambalaži	2025.	2027.	≥50%
Smanjiti udjel papirne i kartonske ambalaže za pakiranje proizvoda	2025.	2027.	≥50%
Prodaja proizvoda, roba i materijala za istu svrhu za koju su proizvedeni zainteresiranim dionicima na tržištu	Nije primjenjivo	Svake izvještajne godine	Ovisno o potrebama na tržištu
Prilagodba recepture riblje hrane prema načelima održivosti: – korištenje proizvoda iz peradarske industrije – smanjenje udjela biljnih sirovina u ribljnoj hrani prikladnih za ljudsku prehranu – smanjenje udjela soje u ribljnoj hrani za smanjenje utjecaja na deforestaciju	2020.	Svake izvještajne godine	Optimalna receptura riblje hrane – ispunjeni zahtjevi za prehrambene potrebe riba, održivost i sljedivost izvora sirovina te zadržavanje kvaliteta proizvoda
Odljev resursa i otpad			
Predaja nusproizvoda iz prerade riba ovlaštenim tvrtkama za proizvodnju hrane za kućne ljubimce	Nije primjenjivo	Svake izvještajne godine	≥ 90 posto
Smanjiti broj opravdanih pritužbi i prigovora kupaca zbog loma EPS kašeta i smanjenje količine otpada kod kupaca tj. u lancu vrijednosti	2025.	2026.	≤6 posto opravdanih pritužbi i prigovora za lom EPS ambalaže u ukupnom broju u izvještajnoj godini
Oporaba uginulih riba s uzgajališta (mortalitet) u bioplinskim postrojenjima	Nije primjenjivo	Svake izvještajne godine	≥ 90 posto
Odvajanje značajnih posebnih kategorija otpada na mjestu nastanka prema vrsti i svojstvima – papir i karton, plastika, tekstil, električni i elektronički otpad, otpadna ulja, otpadne baterije, akumulatori i otpadni plastični ribolovni materijal te ga predavati ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom	Nije primjenjivo	Svake izvještajne godine	≥ 90 posto za sve posebne kategorije otpada za koje je u izvještajnoj godini uspostavljen sustav gospodarenja u RH

Priljev resursa ESRS E5-4

Za uzgoj riblje mladici, bijele mediteranske ribe – brancina, orade, hame, zubaca i gofa, sortiranja, preradu, pakiranje i prijevoz proizvoda do kupaca i potrošača, značajni resursi su riblja hrana i ambalaža. Uz riblju hranu i ambalažu koristi se morska voda te voda iz vodoopskrbnog sustava. Za pogon cestovnih motornih vozila te plovila i na teglenicama (baržama) koriste se dizelska i benzinska goriva. Za proizvodnju toplinske energije koristi se ekstra lako loživo ulje, a u pomoćnim agregatima za proizvodnju električne energije dizel. Podaci o potrošnji fosilnih goriva u vlastitom poslovanju i lancu vrijednosti, proizvodnji i prijevozu riblje hrane i ambalaže izraženi u megawatt-satima (MWh) nalaze se u poglavlju **Potrošnja energije i kombinacija izvora energije ESRS E1-5**. Podaci o potrošnji vode u izvještajnoj godini prikazani su u poglavlju **Potrošnja vode ESRS E3-4**.

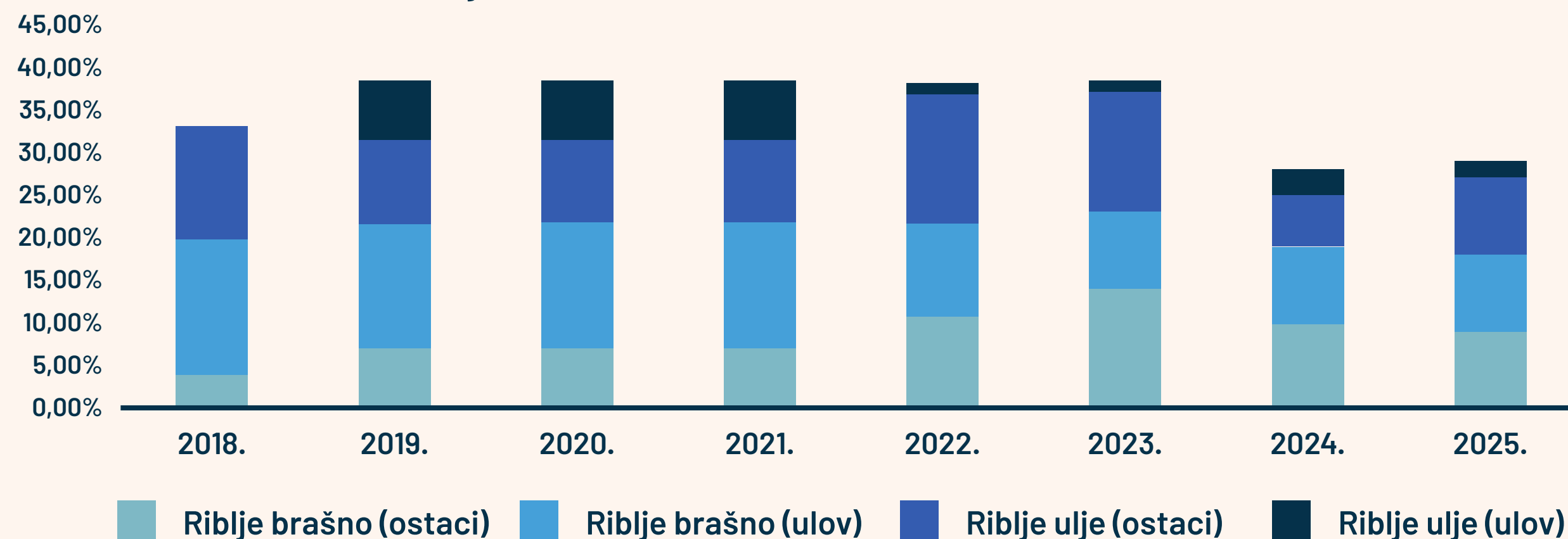
Održivost izvora sirovina za proizvodnju riblje hrane

U cilju održivog korištenja resursa, očuvanja biološke raznolikosti i sljedivosti sirovina za proizvodnju proizvoda i riblje hrane, Cromaris je razvio vlastite recepture za riblju hranu. U Hrvatskoj nema proizvođača pa se riblja hrana proizvodi i nabavlja iz tvornica u Italiji i Grčkoj. Riblja hrana proizvedena prema Cromaris recepturi ne smije sadržavati genetski modificirane sirovine, antibiotike, hormone i druge stimulatore rasta. Riblje brašno i ulje za proizvodnju riblje hrane ne smiju biti iz nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog (IUU) ribolova. U proizvodnji riblje hrane zabranjeno je upotrebljavati ugrožene i kritično ugrožene vrste i nusproizvode vrsta riba prema IUCN Crvenom popisu. Proizvođači ne smiju koristiti sirovine podrijetlom od riba istog roda za koju je

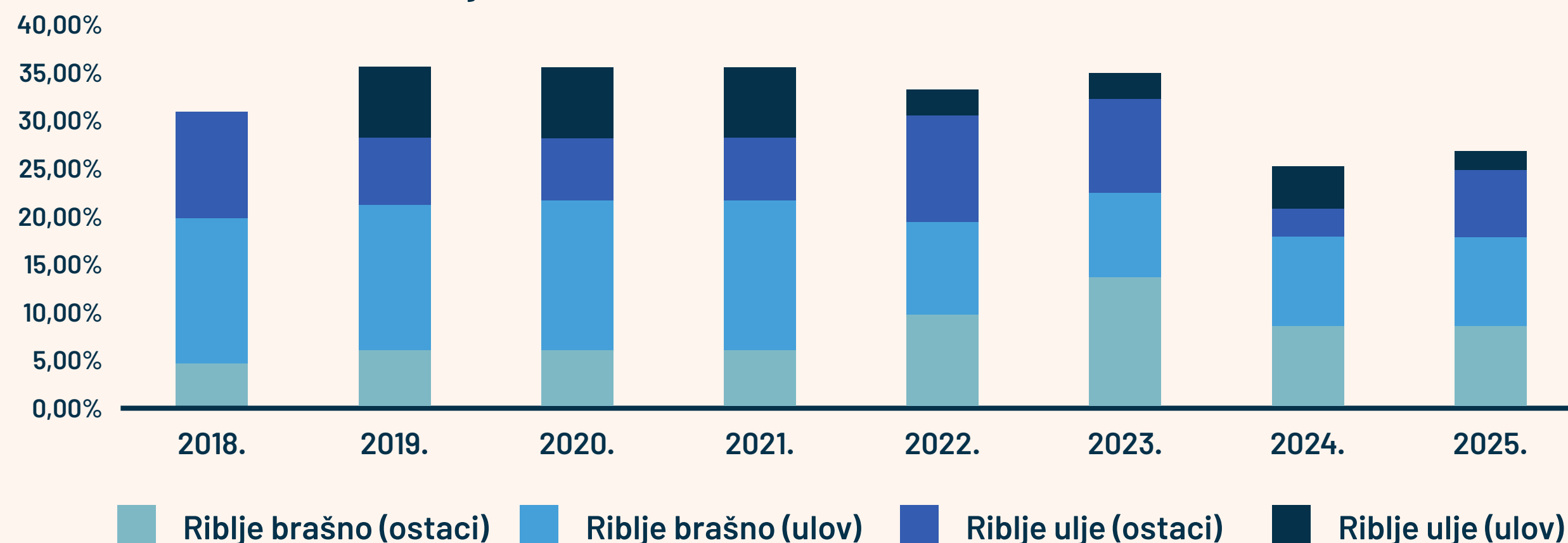
hrana namijenjena. U proizvodnji hrane prednost se daje ribljem brašnu i ribljem ulju iz odgovornih i održivih izvora certificiranih prema standardu MarinTrust kojim se osigurava sljedivost sirovina. Od proizvođača hrane zahtijeva se korištenje sojinih proizvoda iz održivih izvora certificiranih prema standardima RTRS (eng. Round Table on Responsible Soy Association) ili ProTerra, pri čemu se prednost daje proizvodima podrijetlom iz država članica EU. Svi proizvođači hrane moraju biti certificirani prema ASC standardu i Global G.A.P.-u. Riblja hrana za organski uzgoj mora imati certifikat EU Organic Farming prema Uredbi 2018/848/EU, a ovisno o tržištu i dodatne certifikate za organski uzgoj kao što je Bio Suisse.

Sastav riblje hrane - morske sirovine

Razvoj održivih morskih sirovina u hrani za brancina

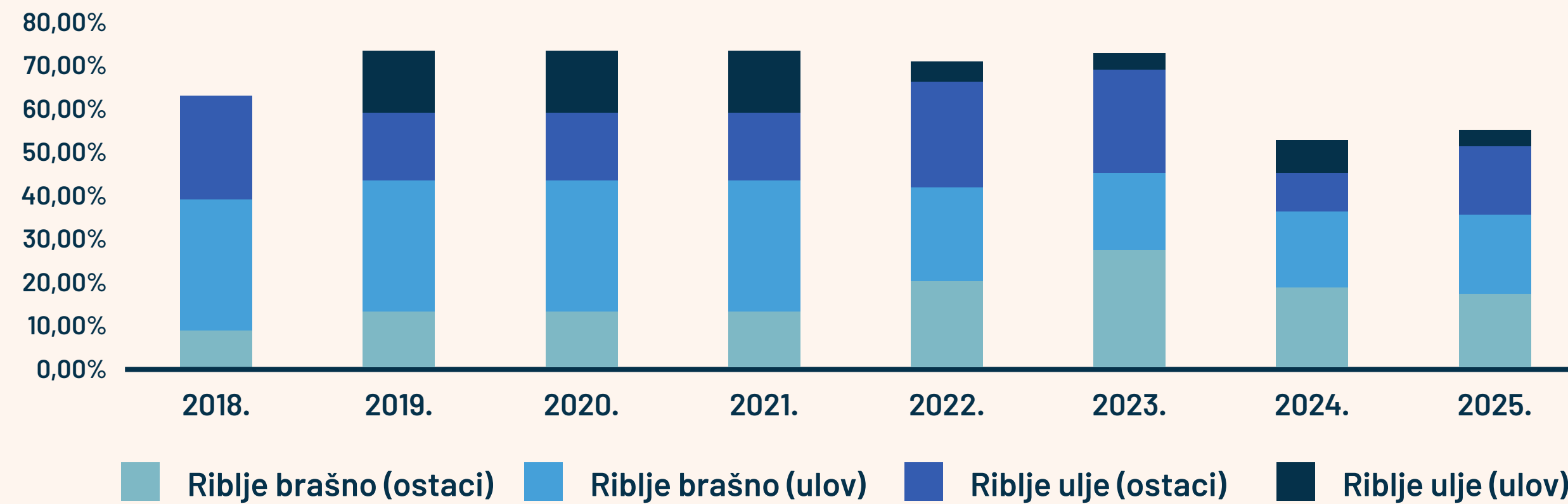

Razvoj održivih morskih sirovina u hrani za oradu

Kontroliranim korištenjem kvalitetnih nusproizvoda iz peradarske industrije, prerade žitarica i proizvodnje biljnih ulja, kao zamjene za riblje ulje i riblje brašno dobiveno od riba iz ulova, Cromaris doprinosi ciljevima kružnog gospodarstva EU. Tijekom 2025. nastavilo se s unaprjeđenjem receptura za riblju hranu kako bi se osigurala prehrambene potrebe riba, povećala učinkovitost proizvodnje i potaknulo proizvođače u lancu vrijednosti na primjenu održivih praksi. Unaprjeđenje receptura riblje hrane provodi se na temelju rezultata uzgoja riba na pokusnoj platformi na kojoj se osigurava kontinuirano praćenje ključnih uzgojnih pokazatelja i nadzor hranjenja. Utjecaj promjena u sastavu riblje hrane na kvalitetu gotovog proizvoda redovito se provjerava u našem internom kemijskom laboratoriju. U 2025. godini, nastavilo se s korištenjem sirovina od nusproizvoda peradarske industrije (eng. Land Animal Protein, LAP) - brašna od peradi, hidroliziranog brašna od perja i krvnog brašna peradi. Lako probav-

Razvoj održivih morskih sirovina u hrani za brancina i oradu

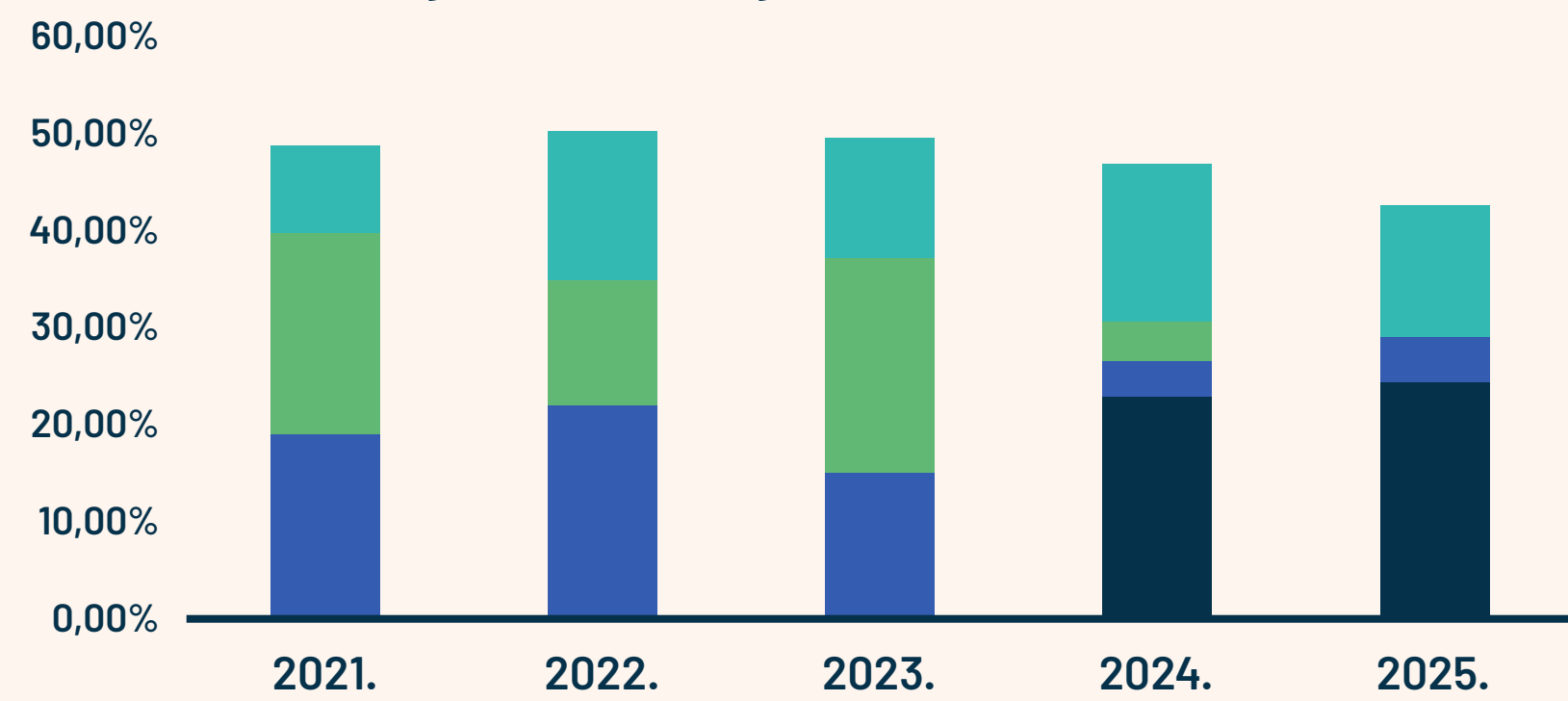
ljivi, prerađeni životinjski proteini su prehrambeno bogata sirovina za mesojedne vrste riba jer osiguravaju esencijalne aminokiseline (lizin i metionin) te minerale (kalcij i fosfor) potrebne za optimalan rast riba. Nusproizvodi životinj-

skog podrijetla su kvalitetni, sigurni, porijeklo im je sljedivo, a njihova upotreba doprinosi poboljšanju omjera konverzije hrane, rasta i mase riba te povećanju stope preživljavanja.

U cilju povećanja udjela sirovina iz održivih izvora, koriste se i biljni nusproizvodi iz prerade žitarica, poput pšeničnih posija, te nusproizvoda iz proizvodnje biljnih ulja. Udjel biljnih nusproizvoda u proizvodnji riblje hrane u 2025. je bio 13,5 posto. Udjel se može povećavati ovisno o mogućnostima optimizacije recepture riblje hrane i dostupnosti sirovina na tržištu. U 2025. je značajno smanjeno korištenje biljnih sirovina pogodnih za ljudsku prehranu kao što su kukuruzni i pšenični gluten te repičino ulje pa je ukupni udjel bio 4 posto za kukuruzni gluten, dok se pšenični gluten nije koristio. Iako soja, zbog visokog sadržaja proteina predstavlja prikladnu i učinkovitu sirovinu za zamjenu ribljeg brašna u ribljoj hrani, proizvodnja soje značajno doprinosi deforestaciji. Stoga se niti jedan proizvod od soje u 2025. godini nije koristio u ribljoj hrani.

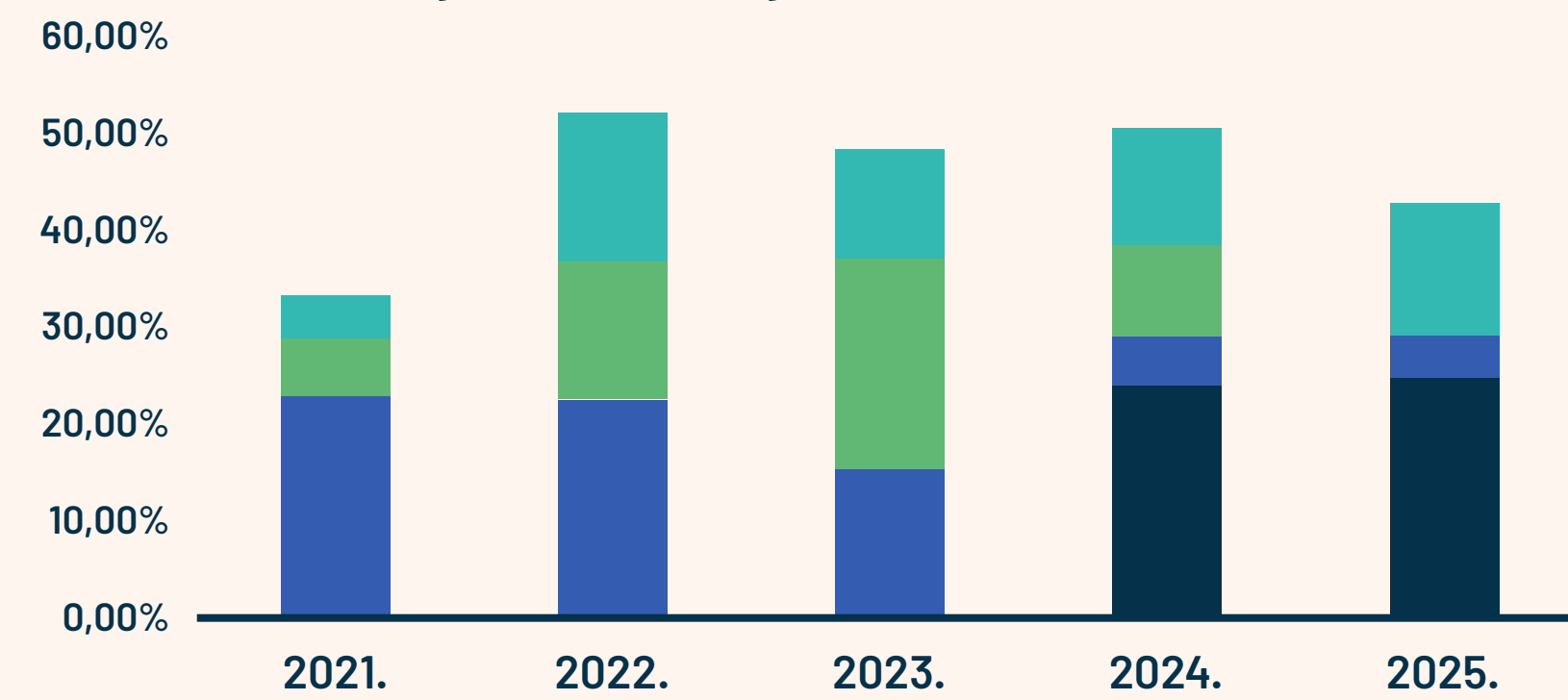
Sastav riblje hrane – nemorske sirovine

Razvoj održivih biljnih sirovina u hrani za brancina

- Prerađeni proteini peradi
- Kukuruzni gluten
- Soja
- Sirovine koje nisu namijenjene prehrani ljudi

Razvoj održivih biljnih sirovina u hrani za oradu

- Prerađeni proteini peradi
- Kukuruzni gluten
- Soja
- Sirovine koje nisu namijenjene prehrani ljudi

Održivost izvora sirovina za proizvodnju ambalaže

U 2025., kao i prethodne izvještajne godine, najveći udjel u ambalaži za pakiranje i prijevoz Cromaris proizvoda imale su kašete od ekspaniranog polistirena (EPS) s poklopcima. U ožujku 2025. započelo je korištenje manjeg dijela kašeta s dvostrukim dnom za jednostavniji i uredniji prijevoz proizvoda. Na tržištu još uvijek nisu dostupne EPS kašete koje u sebi sadrže reciklat tj. sekundne sirovine. Čiste EPS kašete se u potpunosti mogu reciklirati. Onečišćene kašete se ne recikliraju i koriste se za proizvodnju energije u energanama na gorivo iz otpada jer je pranje zbog velike potrošnje vode i nastanka otpada nakon pranja, ekonomski neisplativo. Plitice MAP i SKIN pakiranja su u potpunosti reciklabilne kada se ukloni upijač koji nije reciklabilan. Udjel sekundarnih sirovina u MAP-u i SKIN-u je 80 posto.

Uredba EU o ambalaži i ambalažnom otpadu (PPWR), kojom je započelo postupno uvođenje prijelaznih odredbi za smanjenje ambalažnog otpada, povećanje kružnosti materijala i učinkovitijeg korištenja resursa, stupila je na snagu 2025. godine. Za pakiranje bijele mediteranske ribe trenutno ne postoji dostupna alternativna ambalaža na tržištu koja osigurava jednaku razinu higijenske sigurnosti, očuvanje hladnog lanca i kvalitete proizvoda kao EPS kašete. Korištenje recikliranog materijala u EPS ambalaži u kontaktu sa svježom ribom također još uvijek nije moguće zbog zahtjeva za osiguranjem zdravstvene ispravnosti proizvoda. Stoga se strukovno udruženje FEAP (*eng.* Federation of European Aquaculture Producers) tijekom 2025. zalagalo za privremeno izuzeće EPS kašeta iz zahtjeva PPWR uredbe do razvo-

ja ambalažnih rješenja koja u potpunosti zadovoljavaju zdravstvenu ispravnost proizvoda. Cromaris je na temelju iskustva i suradnje s proizvođačima ambalaže aktivno sudjelovao u oblikovanju sektorskog stava FEAP-a.

U cilju pripreme za ispunjavanje zahtjeva PPWR uredbe Cromaris je u 2025. u suradnji s proizvođačem ambalaže proveo ispitivanje mogućnosti korištenja povratne reciklabilne plastične ambalaže kao alternative EPS kašetama. Rezultati ispitivanja pokazali su znatno kraće zadržavanje leda i nemogućnost održavanja kontinuiteta hladnog lanca tijekom distribucije do kupaca i potrošača što bi ugrozilo kvalitetu i zdravstven ispravnosti proizvoda. Nastavit ćemo s istraživanjem tržišta i praćenjem razvoja ambalaže.

Odljev resursa ESRS E5-5

Proizvodi i materijali

Ambalaža za pakiranje proizvoda

Cromaris redovito provodi ispitivanje zadovoljstva kupaca i potrošača Cromaris proizvodima u koje je uključena i ambalaža. Analizom pritužbi i prigovora kupaca utvrđen je porast udjela pritužbi i prigovora zbog oštećenja EPS kašeta sa 6,1 posto u 2024. na 10,7 posto u 2025. Na temelju pritužbi i prigovora, u 2025. su obavljani auditi i razgovori sa svim dobavljačima EPS kašeta kako bi se razumjeli izazovi u proizvodnji ambalaže i pronašlo odgovarajuće rješenje za povećanje otpornosti i smanjenje otpada kod kupaca u lancu vrijednosti. U cilju standardizacije proizvoda te povećanje zadovoljstva kupaca, u 2025. se započelo s praćenjem mase EPS kašeta po dobavljačima.

Ambalaža za pakiranje riblje hrane

Riblja hrana pakirana u vreće (tzv. big-bag) doprema se do uzgajališta. Dosadašnji način otvaranja vreća s hranom onemogućuje njihovu ponovnu upotrebu pa se vreće proglašavaju otpadom i predaju ovlaštenim tvrtkama. U cilju smanjenja količine otpada i smanjenja troškova poslovanja, u 2025. se započelo s provedbom mjere na temelju upita zainteresiranih strana na tržištu, koja omogućava njihovu ponovnu upotrebu za istu ili sličnu svrhu za koju su proizvedene.

Gospodarenje mrežama nakon uzgajališta

Oštećene mreže s uzgajališta krpaju se, obnavljaju i ponovno koriste do trenutka kada se više ne mogu koristiti. Nakon analize i istraživanja mogućnosti korištenja mreža s uzgajališta u tekstilnoj i modnoj industriji, koje za sada nije dalo očekivane rezultate, nastavlja se s pronalaskom okolišno prihvatljivog rješenja za gospodarenje otpadnim mrežama. Cromaris u postupcima nabave novih mreža daje prednost proizvođačima koji imaju mogućnost preuzimanja starih mreža.

Nusproizvodi životinjskog porijekla iz prerade

U procesu prerade i sortiranja ribe u Prerađivačko-logističkom centru u Gaženici u Zadru, nastaju nusproizvodi životinjskog podrijetla. Nusproizvodi se ne proglašavaju otpadom već se predaju ovlaštenim tvrtkama za proizvodnju hrane za kućne ljubimce. U 2025. za proizvodnju hrane za kućne ljubimce upotrijebljeno je 1.365 tona nusproizvoda tj. 29 posto više u odnosu na 2024. godinu. Povećanje količine nusproizvoda povezano je s povećanjem količine izlovljene i prerađene ribe u 2025. godini.

Otpad

Otpad životinjskog porijekla sa uzgajališta

Iz kaveza na uzgajalištima redovito se uklanjaju uginule ribe (mortalitet). Uginule ribe se oporabljaju u bioplinskim postrojenjima, a produkt je bioplin. U 2025. oporabljena je 271 tona uginulih riba s uzgajališta tj 7,5 posto manje u odnosu na 2024. kada su oporabljene 293 tone.

Ljuske i kosti iz prerade

U 2025. na uporabu u bioplinska postrojenja predano je 109 tona ljusaka i kostiju iz prerade riba, što je više za 33 posto u odnosu na 2024. kada su predane 82 tone. U cilju pronalaženja rješenja za gospodarenje ljuskama i kostima Cromaris je u 2025. nastavio s aktivnostima u okviru projekta EU Horizonte One-earth. Cilj je pronaći rješenje za korištenje ribljih kostiju i ljusaka u industrijama, poput farmaceutske, kozmetičke te industrije proizvodnje gnojiva.

Suradnja s akademskom zajednicom u provedbi EU projekata opisana je u poglavlju [Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-4.](#)

Ostali proizvodni i odvojeno prikupljeni komunalni otpad

Ostali proizvodni i odvojeno prikupljeni komunalni otpad odvaja se na mjestu nastanka prema vrsti i svojstvima te se njime gospodari u skladu s redom prvenstva gospodarenja otpadom u cilju sprječavanja nastanka i smanjenja količine otpada koji se odlaže na odlagališta.

Tijekom 2025. te prethodne 2024. bilo je izazova u gospodarenju posebnim kategorijama otpada u nadležnosti Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) pa se gospodarenje tim vrstama otpada prilagođavalo uspostavljenim sustavima u RH.

Otpadom se u Cromarisu gospodari u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima koji proizlaze iz zakona. Otpad se prikuplja na mjestu nastanka u odgovarajućim spremnicima i skladišti u privremenim skladištima do dolaska ovlaštenih tvrtki za gospodarenje otpadom. Uz otpad se ovlaštenim tvrtkama predaju Prateći listovi za otpad (PL-O). Podaci o količinama proizvedenog opasnog i neopasnog otpada upisuju se tekuće za prethodnu kalendarsku godinu u elektroničku bazu podataka Registar onečišćavanja okoliša (ROO) u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Količina otpada u 2025. ostala je na istoj razini kao i prethodne 2024. godine. U 2025. u suradnji s ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom unaprijeđeno je ispunjavanje Pratećih listova za otpad u dijelu koji se odnosi na unos podataka o načinima uporabe (R) i zbrinjavanja (D).

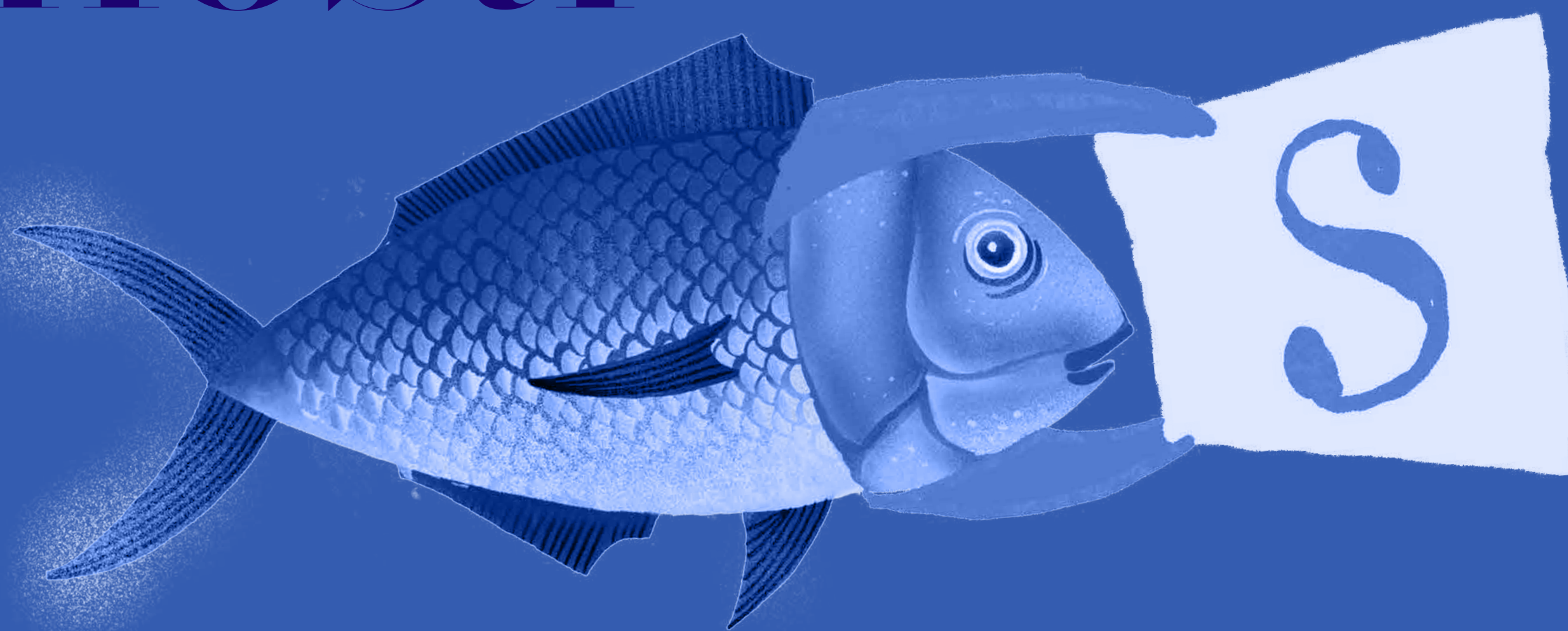
Gospodarenje otpadom u 2025. i usporedba s 2024.

Vrste otpada prema svojstvima i gospodarenju	2024. (t)	2025. (t)	2025./ 2024. %
Ukupna količina nastalog otpada	1.202	1.240	3
Ukupna količina otpada prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja	Količina t	Količina t	2025./2024.%
Opasni otpad	17	14	-18
Neopasni otpad	1.185	1.226	-4
Količina otpada prema postupku uporabe	Količina t	Količina t	2025./2024.%
OPASNI OTPAD	17	14	-18
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	0	0	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - recikliranje	0	1	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci uporabe	17	9	-47
NEOPASNI OTPAD	1.185	1.226	4
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	0	0	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - recikliranje	863	901	4

Vrste otpada prema svojstvima i gospodarenju	2024. (t)	2025. (t)	2025./ 2024. %
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja – ostali postupci uporabe	322	325	1
Otpad prema masi koja se zbrinjava	Količina t	Količina t	2025./2024.%
Opasni otpad	0	0	-
Neopasni otpad	200	0	-
Otpad prema postupku obrade	Količina t	Količina t	2025./2024.%
OPASNI OTPAD	17	14	-18
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - spaljivanje	0	0	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - odlaganje otpada	0	0	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci zbrinjavanja	17	14	-18
NEOPASNI OTPAD	1.185	1.226	3
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - spaljivanje	0	0	-
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - odlaganje otpada	200	0	-

Vrste otpada prema svojstvima i gospodarenju	2024. (t)	2025. (t)	2025./ 2024. %
Ukupna količina prema masi preusmjerena iz zbrinjavanja - ostali postupci zbrinjavanja	0	0	-
Nereciklirani otpad	Količina t	Količina t	
Ukupna količina nerecikliranog otpada (t)	556	338	-39
	Udjel %	Udjel %	Udjel %
Ukupna količina nerecikliranog otpada	46	27	

Poslovanje prema načelima društvene odgovornosti

Potpisan novi Kolektivni ugovor: primjena od 1.1.2026.

U 2025. uvedeno je dodatno zdravstveno osiguranje za zaposlenike

Svi zaposlenici su u 2025. i 2024. bili pokriveni sustavom zaštite na radu

Cromaris ima sustav nasljeđivanja za ključna radna mjesta

Sponzorstva i donacije: 74 tis. € (+6% 2024.)

U 2025. Cromaris je bio uključen u 5 EU projekata: Prilagodba uzgoja klimatskim promjenama, smanjenje ugljikovog otiska i otpada

Udjel otočnog stanovništva u ukupnom broju zaposlenih: 24 %

Rast zadovoljstva kupaca u 2025.: Hrvatska ocjena 4,46 (2024: 4,18), Italija ocjena 4,26 (2024: 4,09).

Vlastita radna snaga ESRS S1

Strategija

Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2

Poslovni rezultati Cromarisa oslanjaju se na znanje, angažman, stabilnost te zdravlje i sigurnost radne snage. Zaposlenici su ujedno i potrošači naših proizvoda te stanovnici lokalnih zajednica na otocima, u naseljima i gradovima u kojima se odvijaju proizvodne aktivnosti. Interesi i stajališta svih značajnih dionika, ciljevi i načini njihovog uključivanja navedeni su i opisani u tablici [Uključivanje interesa i stajališta lanca vrijednosti i ostalih dionika](#).

Ispitivanje zadovoljstva zaposlenika radom u Cromarisu i akcijski planovi

U cilju uključivanja zaposlenika u donošenje odluka i stvaranje poticajnog radnog okruženja provode se periodična istraživanja zadovoljstva zaposlenika radom u Cromarisu. U istraživanje su uključena pitanja o uvjetima rada, pogodnostima za zaposlenike, upravljačkoj strukturi i strateškom planu poslovanja. Rezultati istraživanja detaljno se analiziraju i osnova su za izradu akcijskih planova za unaprjeđenje radnog okruženja i organizacijske kulture. U razdobljima između dva ciklusa ispitivanja provode se mjere i aktivnosti definirane akcij-

skim planovima. Uspješnost provedbe akcijskih planova redovito se provjerava s rukovoditeljima i zaposlenicima svih odjela. Usporedo s aktivnostima na razini odjela, planovi su nadopunjeni inicijativama na razini Cromarisa, koje dodatno podižu zadovoljstvo zaposlenika, kao što je primjerice organizacija božićne predstave za djecu zaposlenika, uvođenje Cromaris darovne kartice te uvođenje dodatnog zdravstvenog osiguranja. Od 54 mjere uspješno je provedeno 83 posto mjera odnosno 45, a ostalih 7 mjera u 2025. godini bilo je u završnoj fazi provedbe. U 2025. zaposlenici su nastavili koristiti sportske i wellness sadržaje u okviru Passport programa.

Informiranje zaposlenika o temama značajnim za poslovanje

Informiranje zaposlenika o temama značajnim za poslovanje odvija se internim vijestima, koje se dostavljaju elektroničkom poštom, letcima uz platne liste te informacijama na oglasnim pločama. Odjel ljudskih resursa periodički organizira dane otvorenih vrata za zaposlenike koji imaju priliku izravno razgovarati s predstavnicima odjela.

Mehanizmi za zaštitu prava zaposlenika

Cromaris ima uspostavljene mehanizme za zaštitu prava zaposlenika. Pritužbe se podnose osobama imenovanim za zaštitu dostojanstva, a ovlaštene su za rješavanje pritužbi. Etički postupak pokreće se na temelju prijave poslodavcu, nadređenom rukovoditelju ili etičkom povjerenstvu elektroničkom poštom etičko.povjerenstvo@cromaris.hr ili pretinaca za podnošenje anonimnih prijava zaposlenika

postavljenim na svakoj od lokacija poslovanja. Imenovane povjerljive osobe provode postupak prema internom Pravilniku o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i postupku imenovanja povjerljive osobe i njezina zamjenika donesenog u skladu sa Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Imenovane povjerljive osobe su dostupne zaposlenicima za savjetovanje i prijavu bilo kojeg oblika nepravilnosti uočenog na radnom mjestu.

Uloga radničkog vijeća i sindikata

Suradnjom Uprave s Radničkim vijećem i Sindikatom zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV), Sindikalna podružnica „CROMARIS d.d.“, omogućuje se zastupanje interesa zaposlenika i postizanje dogovora u značajnim pitanjima vezanim za radne uvjete, organizaciju rada i organizacijske promjene.

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3

U procesu procjene dvostruke značajnosti u 2025. i 2024. vlastiti zaposlenici su ocijenjeni kao značajna tema s izravnim utjecajem na kontinuitet proizvodnje, sigurnost hrane, operativnu učinkovitost i dugoročnu održivost poslovnog modela.

Značajni učinci na zaposlenike i lokalne zajednice

Poslovni model u sektoru marikulture podrazumijeva rad u zahtjevnim okolišnim uvjetima, uključujući rad na otvorenom moru, rukovanje opremom, fizički intenzivne aktivnosti te rad u hladnim i vlažnim uvjetima prerade i logistike. Značajni stvarni i potencijalni negativni učinci uključuju:

- Izloženost profesionalnim rizicima (klizanje, teški tereti, rad na moru i s vodom, promjene vremenskih prilika)

- Sezonalnost radnog opterećenja i smjenski rad
- Zahtjeve za specijalističkim znanjima u proizvodnji riblje mladi, uzgoju ribe, preradi, logistici i održavanju
- Nemogućnost zadržavanja kvalificirane radne snage

Cromaris također ostvaruje pozitivan socioekonomski učinak na gospodarstvo lokalne zajednice jer zapošljava stanovnike s otoka i priobalnog područja, omogućuje razvoj specifičnih znanja i vještina te dugoročnu sigurnost zaposlenja na ključnim radnim mjestima.

Povezanost sa strategijom i poslovnim modelom

Upravljanje zaposlenicima integrirano je u Strateški plan poslovanja kroz:

- Sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
- Politike zapošljavanja i osposobljavanja zaposlenika na ključnim radnim mjestima
- Planiranje zadržavanja i kontinuiranog osposobljavanja zaposlenika u skladu s promjenama u poslovnim procesima i na tržištu rada

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1

Rezultati ocjene dvostruke značajnosti povezani s vlastitim zaposlenicima opisani su u poglavlju **Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1.**

Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća ESRS 2 IRO-2

Politike donesene za upravljanja značajnim materijalnim temama povezanim s vlastitim zaposlenicima (MRD-P), mjere i resursi (MDR-A), pokazatelji (MDR-M) te ciljne vrijednosti (MDR-T) navedene su i opisane u zahtjevima za objavljivanje od S1-1 do S1-17. Za pokazatelje S1-7, S1-10 i S1-12 primijenjena je odredba o postupnom uvođenju u skladu s Dodatkom C ESRS 1.

Politike povezane s vlastitom radnom snagom ESRS S1-1

U 2025. politike povezane s vlastitom radnom snagom bile su: Kolektivni ugovor, Etički kodeks, Pravilnik o zaštiti na radu te Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti. Politike obuhvaćaju sve značajne zahtjeve navedene u ESRS 2, Politike MDR-P – Politike donesene radi upravljanja značajnim čimbenicima održivosti. Uprava je odgovorna za provedbu Etičkog kodeksa te Politike kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti. Za provedbu Kolektivnog ugovora od strane poslodavca te Pravilnika o zaštiti na radu odgovorna je Uprava. Sve politike povezane s vlastitim zaposlenicima izrađene su i primjenjuju se u skladu s važećim zakonskim propisima RH.

Etički kodeks propisuje načela i standarde u poslovnim i radnim odnosima, a primjenjuje se na sve zaposlenike. Nadzorni odbor nadzire provedbu i ocjenjuje djelotvornost Etičkog kodeksa na temelju izvješća Uprave. Uprava prati provedbu kodeksa na temelju izvješća Etičkog povjerenstva nadležnog za upravljanje ljudskim potencijalima te ovlaštenih osoba imenovanih u skladu s važećim zakonskim propisima. Kodeks je dostupan svim zaposlenicima na oglasnim pločama i na internetskim stranicama Cromarisa, a poveznica je navedena u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Predmet kodeksa su sigurno radno mjesto, informiranje svih zaposlenika o zahtjevima i zadacima vezanim za radno mjesto, postojeće poslovanje i budući planovi poslovanja te edukacija zaposlenika. Etičkim kodeksom se također uređuje jednaki tretman zaposlenika kada se primjenjuju kriteriji za zapošljavanje, nagrađivanje i napredovanje, zdravlje i sigurnost

na radu te se definira radno i slobodno vrijeme zaposlenika. Kodeksom se uređuje zabrana dječjeg rada, zabrana diskriminacije i uznemiravanja te pravo na kolektivno pregovaranje. Osnova za zapošljavanje, isplatu plaće i unaprjeđenje zaposlenika su znanje, vještine i radni učinak, a ne rasa, spol, boja kože, vjera, dob, etnička pripadnost, spolna orijentacija ili druga trajna obilježja. U Etičkom kodeksu je jasno naglašena netolerancija na bilo koji oblik prisilnog, obaveznog, dužničkog ili dječjeg rada te bilo koje druge oblike neetičnih praksi zapošljavanja poput neisplate plaće, odbijanja bolovanja ili slobodnih dana, zlorabe alternativnih oblika zapošljavanja ili neisplaćivanja doprinosa za zdravstvo.

Kolektivni ugovor uređuje uvjete rada, slobodu udruživanja, dobrobit zaposlenika, ravnotežu poslovnog i privatnog života, edukacije, jednaki tretman i mogućnosti za sve, utjecaj na zdravlje i sigurnosti zaposlenika i radno vrije-

me. Radno vrijeme traje pet radnih dana tjedno, uz mogućnost rada šest dana za specifične poslove. Prekovremeni rad je ograničen na 250 sati godišnje uz pravo na uvećanu plaću. Kolektivnim ugovorom definirane su financijske i nefinancijske povlastice za zaposlenike: naknada za godišnji odmor, uskrsnica, božićnica, jubilarne nagrade, otpremnine i pomoć u teškim životnim situacijama. Uključivanje sindikata u kolektivno pregovaranje omogućuje pravednije i transparentne radne uvjete te povećava učinkovitost na radnom mjestu. Kolektivni ugovor se primjenjuje na sve zaposlenike. Za ispunjavanje uvjeta su odgovorni potpisnici Kolektivnog ugovora. Uvid u Kolektivni ugovor imaju svi zaposlenici, Sindikat zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV), poslodavac i nadležno Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Ugovorne strane, potpisnice Kolektivnog ugovora najmanje dva puta godišnje analiziraju uspješnost

provođenja odredbi iz Kolektivnog ugovora. Za praćenje uspješnosti provedbe i pravno tumačenje Kolektivnog ugovora imenovano je stručno tijelo od šest članova. Tri člana imenuje sindikat, a tri poslodavac.

U zadnjem kvartalu 2025. godine započeli su novi pregovori između predstavnika poslodavca i Sindikata zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV), Sindikalna podružnica „CROMARIS d.d. Pregovori su bili usmjereni na unapređenje prava zaposlenika, radnih uvjeta i ukupnog sustava materijalnih i nematerijalnih pogodnosti. Tijekom pregovora naglasak je dan na usklađivanje odredbi Kolektivnog ugovora s aktualnim poslovnim potrebama, zakonskim zahtjevima i očekivanjima zaposlenika. Odredbe novog Kolektivnog ugovora primjenjuju se od 1. siječnja 2026. godine.

Internim **Pravilnikom o zaštiti na radu** utvrđuje se organizacija i provedba, obveze i nadležnosti Uprave, ovlaštenika, stručnjaka i povjerenika zaštite na radu te zaposlenika. Pravilnikom se određuju pravila zaštite na radu koja uključuju: osposobljavanje zaposlenika, raspored i postavljanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa, procjenu rizika za poslove s posebnim uvjetima rada i na mjestima rada, ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima te ispitivanje radnog okoliša. Pravilnikom se također popisuju pravila za nabavu osobnih zaštitnih sredstava na temelju procjene rizika, procedure za evakuaciju i spašavanje, upute za pružanje prve pomoći, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i konzumiranja alkohola i drugih opojnih sredstava, nadzor sustava zaštite na radu, vođenje evidencija, zapisa i izvještavanje te pravila za projektiranje i izvođenje radova. Odjel zaštite na radu ima ključnu ulogu u osiguravanju zdravlja i sigurnosti svih zaposlenika, agencijskih radnika, vanjskih izvođača, osoba na radu i posjetitelja.

Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti donesena je na temelju zahtjeva uvedenih standarda za poslovanje prema načelima društvene odgovornosti i zaštite okoliša, a navedeni su u poglavlju **Certifikati 2025**. Za provedbu je odgovorna Uprava, politika je objavljena na internetskim stranicama Cromarisa, a poveznica se nalazi u poglavlju **Uključivanje upućivanjem**.

Usklađenost politika s međunarodnim izvorima prava i propisima RH

U cilju ocjene usklađenosti politika sa značajnim zahtjevima Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracije Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu (ILO), Smjernicama OECD-a za multinacionalne organizacije te ostale međunarodno priznate standarde i dobre prakse društveno odgovornog poslovanja, angažiran je tim vanjskih stručnjaka. Tim vanjskih stručnjaka zaključio je da je Cromaris kroz svoje interne politike postigao visoku razinu usklađenosti i

promiče najviša načela odgovornog poslovanja koja su sadržana u relevantnim međunarodnim izvorima prava. U pogledu nacionalnih izvora prava, u dostavljenim internim aktima nisu detektirali niti jednu odredbu koja bi bila u neskladu s pozitivnim pravnim propisima, uključujući Zakon o radu, Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, Zakon o zaštiti na radu i Zakona o suzbijanju diskriminacije. Takav normativni okvir potvrđuje zrelost sustava te dosljedno postavljanje standarda dostojanstva na radu, zabrane diskriminacije i uznemiravanja, sigurnosti i zdravlja na radu, zaštite prijavitelja nepravilnosti te poštivanja temeljnih sindikalnih prava. Unatoč visokoj razini usklađenosti, tim vanjskih stručnjaka dao je preporuke usmjerene na daljnju standardizaciju i dokumentiranje postojećih dobrih praksi s ciljem postizanja još više razine usklađenosti i transparentnosti u odnosu na međunarodne standarde. Dane preporuke su analizirane, a krajem 2025. započela je njihova ugradnja u postojeće politike.

Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika ESRS S1-2

Suradnja Uprave sa zaposlenicima, predstavnicima Sindikata zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV), Sindikalna podružnica „CROMARIS d.d.“ i Radničkim vijećem je izravna, a cilj joj je osigurati uključivanje interesa i stajališta zaposlenika pri donošenju odluka koje utječu na radno okruženje. Sastanci se održavaju najmanje dva puta godišnje, a razmatraju se pitanja vezana za radne uvjete, sigurnost, zdravlje i prava radnika. Imenovanjem predstavnika zaposlenika u Nadzornom odboru zaposlenici sudjeluju u odlukama značajnim za poslovanje tvrtke. Rezultati anketa zadovoljstva radom u Cromarisu prezentiraju se nadležnom rukovoditelju organizacijske jedinice i njegovim ključnim suradnicima, a na temelju rezultata izrađuju se akcijski planovi za provedbu mjera.

Financijska sredstva za ispitivanje zadovoljstva zaposlenika, resurse za organizaciju redovitih sastanaka i sastavljanje izvještaja koji osiguravaju jasnu i otvorenu komunikaciju te učinkovitu primjenu dogovorenih mjera, planiraju se u zadnjem kvartalu tekuće za sljedeću poslovnu godinu u okviru ažuriranja trogodišnjeg strateškog plana poslovanja.

Postupci za sanaciju negativnih učinaka i komunikacija sa zaposlenicima ESRS S1-3

Postupak prijavljivanja unutarnjih nepravilnosti

Zaposlenici mogu uputiti svoju zabrinutost Upravi društva, nadređenom rukovoditelju, odjelu Ljudskih potencijala i pravnih poslova, povjerljivoj osobi, njezinom zamjeniku ili Etičkom povjerenstvu. Prijavitelju se osigurava zaštita

identiteta i povjerljivost postupka, sudska zaštita, naknada štete, primarna besplatna pravna pomoć u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje pravo na besplatnu pravnu pomoć, emocionalna podrška i ostala prava propisana Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Na temelju zaprimljenih prijava i utvrđenih činjenica, povjerljiva osoba procjenjuje osnovanost prijave, sastavlja pisano izvješće i dostavlja ga Upravi. Ukoliko se prijava odnosi na člana Uprave, izvješće se dostavlja i Nadzornom odboru. Nakon dobivene informacije od Uprave, povjerljiva osoba sastavlja i bez odgode prijavitelju dostavlja obavijest o ishodu elektroničkom poštom, pisanom poštom ili osobno, u skladu sa zahtjevom prijavitelja. Povjerljiva osoba mora obavijestiti pučkog pravobranitelja o prijavi i ishodu postupka u roku od 30 dana od odlučivanja. Ukoliko prijava ostane neriješena, povjerljiva osoba dužna ju je proslijediti nadležnim tijelima za daljnje postupanje.

Prijava neetičnog ponašanja

U Etičkom kodeksu koji je dostupan svim zaposlenicima na uvid te internetskim stanicama nalaze se informacije vezane za prava zaposlenika i postupke za prijavljivanje neetičnog ponašanja. Etički postupak se pokreće na temelju prijave Etičkom povjerenstvu Nakon provedenog postupka, Etičko povjerenstvo donosi odluku o utvrđenom kršenju ili odbijanju prijave, ukoliko se utvrdi da je neutemeljena. Pisana odluka dostavlja se prijavitelju i prijavljenoj osobi. U slučaju kršenja etičkih pravila utvrđenih u kodeksu, Etičko povjerenstvo priprema prijedloge za rukovoditelje koji su ovlašteni poduzeti odgovarajuće mjere.

Zaštita dostojanstva zaposlenika

Poslodavac je dužan zaštititi dostojanstvo zaposlenika za vrijeme obavljanja posla od postupanja nadređenih, suradnika i osoba s kojima zaposlenici redovito dolaze u doticaj pri

obavljanju svojih poslova, ukoliko je takvo postupanje neželjeno i u suprotnosti sa Zakonom o radu i posebnim zakonima. Postupak štiti zaposlenike od uznemiravanja i diskriminacije na radnom mjestu. Prijavitelji nepravilnosti imaju pravo na zaštitu identiteta i povjerljivost, te su zaštićeni od odmazde ili osvete. Cromaris osigurava pravnu zaštitu i nudi savjetodavne usluge prijaviteljima. Povjerljiva osoba ili odgovorna tijela procjenjuju osnovanost svake prijave i sastavljaju izvješće koje se dostavlja Upravi. U slučajevima koji uključuju članove uprave, izvješće se podnosi i Nadzornom odboru. Prijavitelji i nadležna tijela dobivaju povratne informacije o ishodu postupka, uključujući poduzimanje odgovarajućih mjera za uklanjanje nepravilnosti.

Prijave potencijalnih nepravilnosti zaprimaju se putem pretinaca za podnošenje anonimnih prijava, a postavljeni su na svim lokacijama poslovanja. Zaposlenici se redovito obavještavaju o postupcima zaštite dostojanstva elektroničkom poštom tj. internim vijestima, letcima uz platne liste i objavama na oglasnim pločama.

Učinkovitost se osigurava uključivanjem svih dionika u postupku, transparentnom komunikacijom, povratnim informacijama te edukacijama zaposlenika o pravilima i procesima prijavljivanja nepravilnosti i dostupnosti informacija o pravima. Učinkovitost provedbe postupaka zaštite dostojanstva zaposlenika prati se na temelju izvješća koja priprema povjerljiva osoba. Povjerljiva osoba vodi evidenciju zaprimljenih prijava te predlaže mjere i aktivnosti za unaprjeđenje.

Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s vlastitim zaposlenicima ESRS S1-4

Na temelju ocjene dvostruke značajnosti za 2025. utvrđeni su učinci rizici i prilike povezani s vlastitim zaposlenicima koji se nisu značajno mijenjali u odnosu na 2024. godinu. Za ispunjavanje ciljeva ublažavanja negativnih učinaka i rizika te korištenje prilika opisanih u poglavlju **Ciljevi održivosti u 2025.**, provedeno je niz mjera. Za provedbu mjera planiraju se i osiguravaju financijski i ljudski resursi, edukacije zaposlenika prema zahtjevima zakonskih propisa te za stjecanje novih i unaprjeđenje postojećih znanja i vještina, u zadnjem kvartalu tekuće za sljedeću poslovnu godinu u okviru gospodarskog plana.

Mjere za ostvarenje ciljeva povezanih s vlastitim zaposlenicima

Cilj provedbe mjera

- Povećanje zadovoljstva svih zaposlenika radom u Cromarisu
- Smanjenje fluktuacije zaposlenika na radnim mjestima kritičnim za poslovanje
- Zadržavanje zaposlenika na ključnim radnim mjestima i smanjenje rizika za poslovanje u slučaju njihovog odlaska

Opis mjera

- Kontinuirano ispitivanje zadovoljstva zaposlenika radom u Cromarisu te izrada, provedba i ocjena učinkovitosti akcijskih planova
- Jasno definirani kriteriji o uvjetima rada pri zapošljavanju prema načelima Etičkog kodeksa
- Jasna definicija složenost pojedinih poslova u Cromaris d.d. o kojoj ovise rasponi primanja unutar pojedinog platnog razreda
- Jasno definirani procesi za prijavljivanje unutarnjih nepravilnosti, neetičkog ponašanja i zaštite dostojanstva zaposlenika
- Isplata kvartalne stimulacije na temelju vrednovanja zaposlenika nadređenog rukovoditelja
- Isplata pomorskog dodatka zaposlenicima koji upravljaju flotom plovila s upisanom matrikulom
- Ograničavanje prekovremenog rada na 250 sati godišnje uz pravo na uvećanu plaću
- Financijske i nefinancijske povlastice za zaposlenike: dodatno zdravstveno osiguranje, Cromaris poklon kartica za zaposlenike, naknada za godišnji odmor, uskrsnica, božićnica, jubilarne nagrade, otpremnine, pomoć u teškim situacijama, program Passport, božićne predstave s darovima za djecu zaposlenika
- Sustav nasljeđivanja za ključna radna mjesta – u suradnji s rukovoditeljima odjela utvrđuju se potencijalni nasljednici pozicija kojima se kontinuirano osiguravaju edukacije i stjecanje novih specifičnih te usavršavanja postojećih znanja i vještina

- Poticanje timske kohezije i suradničke kulture zaposlenika

- Leadership akademija za dvije grupe zaposlenika talenata i nasljednika koji su na radionicama uz leadership vještine jačali i međusobnu koheziju
- Leadership Team Transformation program za rukovoditelje razine B1 i članove uprave za produblivanje timskog povjerenja, unaprjeđenje procesa rješavanja složenih poslovnih pitanja te razvoj usklađenih strateških smjerova

Cilj provedbe mjera

Opis mjera

– Sprječavanje ozljeda i nezgoda na radu, profesionalnih bolesti te stvaranja sigurnog radnog okruženja	– Procjene rizika na radnim mjestima, uzimajući u obzir organizacijske promjene, uvođenje nove opreme i tehnologija te povijest ozljeda i nezgoda – Nabava zaštitne opreme za zaposlenike na temelju provedene procjene rizika – Uključivanje zaposlenika u testiranje zaštitne opreme prije konačnog odabira i nabave kako bi se osigurala udobnost i funkcionalnost – Provedba detaljnih analiza uzroka nezgoda i ozljeda na radu te provedba aktivnosti za sprječavanje ponavljanja sličnih incidenata – Edukacije zaposlenika i agencijskih radnika prilagođene specifičnostima radnih zadataka prema osnovnim i specijaliziranim programima zaštite na radu, uključujući rukovanje opasnim tvarima, prvu pomoć i postupke evakuacije – Redoviti nadzor i unutarnja kontrola radnog okoliša s prijedlogom aktivnosti za unaprjeđenje – Redoviti pregledi i atesti za osiguranje ispravnost radne opreme
– Jačanje podrške potencijalno ranjivim skupinama zaposlenika, s naglaskom na strane radnike u cilju lakše integracije u radnu sredinu, razumijevanje poslovnih procesa i brže prilagodbe organizacijskoj kulturi	– Program mentorstva za strane radnike – Osiguranje dostojnog smještaja za strane radnike
– Privlačenje zaposlenika za deficitarna zanimanja sa specijaliziranim stručnim znanjima	– Kontinuirana provedba internog Programa preporuka i povećanje nagrade za uspješno zapošljavanje po preporuci -uključivanje vlastitih zaposlenika u akviziciju novih zaposlenika u cilju povećanja učinkovitosti popunjavanja kritičnih radnih mjesta i očuvanje kvalitete selekcijskog procesa
– Osiguranje pravnog lijeka i mehanizama za rješavanje pritužbi	– Procedure i mjere za prijavljivanje unutarnjih nepravilnosti, neetičkog ponašanja i zaštite dostojanstva zaposlenika opisane su u poglavlju Postupci za sanaciju negativnih učinaka i komunikacija sa zaposlenicima S1-3

Učinkovitost provedbe mjera prati se na temelju pokazatelja navedenih i opisanih u poglavlju **Pokazatelji i ciljne vrijednosti – vlastiti zaposlenici.**

Pokazatelji i ciljne vrijednosti – vlastiti zaposlenici

Ciljne vrijednosti povezane s vlastitim zaposlenicima ESRS S1-5

Ciljevi i ciljne vrijednosti povezani s upravljanjem značajnim učincima, rizicima i prilikama povezani s vlastitim zaposlenicima za 2025. navedeni su i opisani u poglavlju [Ciljevi održivosti u 2025.](#)

Obilježja zaposlenika ESRS S1-6

Podaci o zaposlenicima za 2025. prikupljeni su, kao i prethodne 2024. godine, korištenjem internog sustava za prikupljanje podataka - Kadrovska evidencija. Podaci o ukupnom broju zaposlenika, lokacijama rada, radnom vremenu te vrsti ugovora o radu, prikazani su prema broju na kraju izvještajne godine tj. na dan 31. prosinca.

Cromaris je 31. prosinca 2025. zapošljavao 569 zaposlenika što je za 7 posto manje u odnosu na 2024. Smanjenje broja zaposlenika u 2025. rezultat je planskog prilagođavanja organizacijske strukture poslovnim potrebama uz istovremeno osiguranje neometanog kontinuiteta poslovanja. Cilj je bio povećanje učinkovitosti i optimizacija poslovnih procesa u skladu s ciljevima Strateškog plana poslovanja 2025. – 2027. Tijekom reorganizacije provedena je preraspodjela zaposlenika unutar interne organizacijske strukture, a nastavilo se s razvojnim programima, edukacijama i inicijativama za unaprjeđenje uvjeta rada i učinkovitosti zaposlenika. U 2025. preko 98 posto zaposlenika Cromarisa radilo je u Hrvatskoj, kao i prethodne 2024. godine. Uz radnike iz Hrvatske, Italije, Poljske i Njemačke, Cromaris je u 2025. zapošljavao zaposlenike iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Kosova, Filipina, Nepala, Turske i

Latvije. Udjel stranih radnika u ukupnom broju zaposlenih 2025. bio je 14 posto, a za sve strane radnike osiguran je odgovarajući smještaj.

Unatoč smanjenju broja zaposlenika udjeli stalno i privremeno zaposlenih te udjeli zaposlenika s punim i nepunim radnim vremenom u ukupnom broju zaposlenih nisu se značajno promijenili u 2025. u odnosu na 2024. godinu. Stope fluktuacije u 2025. i 2024. izračunate su na temelju broja zaposlenika koji su otišli iz Cromarisa tijekom izvještajne godine i prosječnog broj zaposlenika u izvještajnoj godini. U 2025. stopa fluktuacije bila je za 3 posto veća u odnosu na 2024. godinu. Glavni razlozi odlaska iz Cromarisa u 2024. bili su mirovina i nastavak karijere kod drugog poslodavca, a u 2025. plansko prilagođavanje organizacijske strukture poslovnim potrebama

Zaposlenici u 2025. prema spolu i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./2024. %
Žene	177	196	-10
Muškarci	392	418	-6
Ukupno	569	614	-7

Zaposlenici u 2025. prema lokacijama rada i usporedba s 2024.

Država	Broj zaposlenika		Udjel u ukupnom broju zaposlenika	
	2025.	2024.	2025. %	2024. %
Hrvatska	560	605	98	98
Italija	8	7	1	1
Njemačka	0	1	0	0,2
Poljska	1	1	0,2	0,2
Ukupno	569	614	100	100

Zaposlenici u 2025. prema spolu, satima rada, vrsti ugovora i usporedba s 2024.

Vrsta ugovora i zaposlenja	2025.		2024.	
	Žene	Muškarci	Žene	Muškarci
Broj zaposlenika	177	392	196	418
Broj stalno zaposlenih	159	305	163	323
Broj privremeno zaposlenih	18	87	33	95
Udjel stalno zaposlenih %	28	54	27	53
Udjel privremeno zaposlenih %	3	15	5	15
Broj zaposlenih s punim radnim vremenom	176	386	196	418
Broj zaposlenih s nepunim radnim vremenom	1	6	0	0
Udjel zaposlenih s nepunim radnim vremenom %	31	68	32	68
Udjel zaposlenih s nepunim radnim vremenom %	0	1	0	0
Ukupan broj zaposlenika u izvještajnoj godini		569		614

Stopa fluktuacije zaposlenika u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./2024. %
Ukupan broj zaposlenika koji su otišli iz Cromarisa	125	111	13
Stopa fluktuacije zaposlenih u izvještajnoj godini %	21	18	3

Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog ESRS S1-8

Svi zaposlenici Cromarisa obuhvaćeni su Kolektivnim ugovorom. Novi Kolektivni ugovor stupio je na snagu 1. siječnja 2026. godine i zamijenio Kolektivni ugovor sklopljen 2022. godine s izmjenama i dopunama iz 2023., 2024. i 2025. godine.

Pokazatelji raznolikosti u strukturi zaposlenika ESRS S1-9

Definicija najvišeg rukovodstva u 2025., nije se mijenjala u odnosu na 2024., a uključuje članove Uprave i Nadzornog odbora. U 2025. imenovana su dva nova člana Uprave, a sastav Nadzornog odbora je ostao nepromijenjen u odnosu na 2024.

Raznolikost u strukturi zaposlenika 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.
Broj žena na najvišoj rukovodećoj razini	2	2
Udjel žena u najvišoj rukovodećoj razini %	22	29
Broj muškaraca na najvišoj rukovodećoj razini	7	5
Udjel muškaraca u najvišoj rukovodećoj razini %	78	71
Ukupan broj zaposlenika na najvišoj rukovodećoj razini	9	7

Nakon planskog smanjenja ukupnog broja zaposlenika za 7 posto u 2025., raspodjela zaposlenika prema dobnim skupinama nije se značajno promijenila u odnosu na 2024.

Zaposlenici prema dobnim skupinama u 2025. i usporedba s 2024.

Dobna skupina	2025.	2024.
< 30	77	94
Udjel u ukupnom broju zaposlenika %	14	15
30 - 50	334	367
Udjel u ukupnom broju zaposlenika %	59	60
> 50	158	153
Udjel u ukupnom broju zaposlenika %	28	25
Ukupan broj zaposlenika	569	614

Socijalna zaštita zaposlenika ESRS S1-11

Svi zaposlenici Cromarisa su u 2025. kao i prethodne 2024. godine bili obuhvaćeni socijalnom zaštitom od gubitka prihoda zbog velikih životnih događaja, uključujući bolest, nezaposlenost, ozljede na radu, roditeljski dopust i umirovljenje.

Osposobljavanje i razvoj vještina ESRS S1-13

Tijekom 2025., kao i prethodne 2024. godine zaposlenici su bili polaznici edukacija i osposobljavanja propisnih zakonskim propisima te onih koje proizlaze iz zahtjeva sustava prema kojima je Cromaris certificiran. U 2025. također je organizirano i provedeno niz edukacija i razvojnih inicijativa usmjerenih na jačanje

liderskih, suradničkih, digitalnih i analitičkih kompetencija zaposlenika. Za članove Uprave i rukovoditelje (B-1), organiziran je *Leadership Team Transformation* program s ciljem produbljivanja timske kohezije, unaprjeđenja strukturnog rješavanja kompleksnih poslovnih izazova, te razvoja integriranih strateških planova s jasnim organizacijskim učincima. Za 31 zaposlenika koji su prepoznati kao talenti ili nasljednici za ključne B1 pozicije, organizirana je modularna *Leadership akademija* s ciljem ubrzanog razvoja liderskog potencijala, unapređenje procesa donošenja odluka i snažnije povezivanje timova kroz međusobnu suradnju. Uz dva prethodno navedena strateška programa, u 2025. provedene su i brojne dodatne razvojne aktivnosti usmjerene na jačanje individualnih i timskih sposobnosti, poticanje kulture učenja i podršku profesionalnom rastu na svim razinama. Ukupni prosječni broj sati osposobljavanja i razvoja vještina u 2025. bio je 25.

Prosječan broj sati edukacije prema spolu u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.
Ukupni prosječni broj sati osposobljavanja i razvoja vještina	24	17
Prosječan broj osposobljavanja i razvoja vještina - žene	25	11
Prosječan broj osposobljavanja i razvoja vještina - muškarci	25	13

Pokazatelji zdravlja i sigurnosti ESRS S1-14

Svi zaposlenici su u 2025. i 2024. bili pokriveni sustavom zaštite na radu.

Pokazatelji zdravlja i sigurnosti u 2025. i usporedba s 2024.

	2025.	2024.	2025./2024. %
Broj smrtnih slučajeva - ozljede na radu i oboljenje povezano s radom	0	0	-
Broj ozljeda na radu	19	13	46,2
Stopa ozljeda na radu (na milijun odrađenih sati)	18,4	9,9	85,9
Broj slučajeva oboljenja povezanih s radom	0	0	-
Broj izgubljenih dana	307	242	27

Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života ESRS S1-15

Svi zaposlenici Cromarisa imaju pravo na obiteljski dopust u okviru važećih zakonskih propisa i Kolektivnog ugovora. Obiteljski dopust, u skladu s važećim propisima RH, obuhvaća roditeljski, očinski i posvojiteljski dopust te druge oblike privremenog odsustva s rada radi skrbi o djetetu i usklađivanja obiteljskog i poslovnog života, uz zaštitu prava iz radnog odnosa.

Pokazatelji naknada - razlika u plaćama i ukupna naknada ESRS S1-16

Razlika u plaćama prema spolu u 2025. i usporedba s 2024.

Razlika u plaćama između muških i ženskih zaposlenika izračunava se prema formuli navedenoj u ESRS S1-16, 97. a. U izračun razlike plaće prema spolu uključena su godišnja primanja zaposlenika na razini B1 (bruto 1) i sati rada u izvještajnom razdoblju. Prosječna plaća muških zaposlenika u 2025. bila je za 7,36 posto veća od plaće ženskih zaposlenika. Prosječna plaća ženskih zaposlenika iznosila je 92,64 posto prosječne plaće muških zaposlenika. U odnosu na 2024. kada je plaća muških zaposlenika bila za 7,86 posto veća od plaće ženskih zaposlenika, razlika u plaćama smanjena je za 0,5 posto.

Usporedba ukupne godišnje naknade najviše plaćenog zaposlenika i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike

Usporedba ukupne godišnje naknade najviše plaćenog zaposlenika i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike izračunava se prema formuli navedenoj u ESRS S1-16 97. b. Cromaris koristi istu formulaciju i metodologiju za sve svoje poslovne subjekte, kako u Hrvatskoj tako i van Hrvatske. U 2025. ukupna godišnja naknada najviše plaćene osobe bila je 10,07 puta veća od medijana godišnje naknade za sve ostale zaposlenike, a u 2024. 9,06 puta.

Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima ESRS S1-17

U 2025. godini nije zabilježen niti jedan slučaj povrede dostojanstva, diskriminacije ili uznemiravanja, niti je bilo potrebe za poduzimanjem disciplinskih mjera, sankcija ili isplata naknada štete. Tijekom godine nije bilo prijava prema nacionalnim kontaktnim točkama za multinacionalna poduzeća OECDa te nije evidentiran niti jedan ozbiljan slučaj kršenja ljudskih prava u vezi s radnom snagom. Cromaris kontinuirano potiče zaposlenike na korištenje dostupnih mehanizama za izražavanje zabrinutosti i osigurava siguran, povjerljiv i pristupačan sustav prijave, čime održava visoke standarde zaštite dostojanstva i etičnog ponašanja u radnom okruženju.

Pogođene zajednice ESRS S3

Strategija

Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2

Interesi i stajališta svih značajnih dionika, ciljevi i načini njihovog uključivanja navedeni su i opisani u tablici [Uključivanje interesa i stajališta lanca vrijednosti i ostalih dionika](#).

Lokalne zajednice

Lokalne zajednice izravno su povezane s poslovnim modelom marikulture kroz korištenje morskog prostora, zapošljavanje lokalnog stanovništva i utjecaje na okoliš i infrastrukturu. Interesi i stajališta ključni za lokalne zajednice su:

- Očuvanje kakvoće mora i morskih ekosustava
- Transparentno izvještavanje o utjecajima uzgajališta na okoliš
- Radna mjesta i lokalni gospodarski razvoj
- Sigurnost pomorske plovidbe i prostorno planiranje obalnog područja
- Smanjenje vizualnih i operativnih utjecaja uzgajališta na okolini prostor

Cromaris uvažava interese lokalnih zajednica kroz redovitu komunikaciju s lokalnim vlastima i zajednicama, praćenje okolišnih pokazatelja te zapošljavanje lokalnih zaposlenika. U 2025. udjel otočnog stanovništva u ukupnom broju zaposlenih u Cromarisu bio je 24 posto, a u ukupnom broju zaposlenika koji rade na uzga-

jalištima 54 posto, što je na razini prethodne izvještajne godine.

U cilju privlačenja novih zaposlenika na našim internetskim stranicama se nalazi obrazac "Posao u Cromarisu". Redovito se objavljuju oglasi za otvorena radna mjesta s opisima uvjeta, obveza i pogodnosti. Uz vanjsko oglašavanje, provodi se i interni "Cromaris program preporuka" u kojem zaposlenici mogu preporučiti poznanike, prijatelje i članove obitelji. U 2025. je obrađeno više od 800 zaprimljenih prijava, zaposleno je 70 novih zaposlenika u Hrvatskoj i 1 u Italiji, a interno su promovirana 43 zaposlenika. U 2025. Cromaris je sudjelovao u Adris programu pripravnštva „Budućnost u Adrisu“.

Akadska i znanstvena zajednica

Akadska zajednica je ključni dionika u razvoju održive marikulture. Cromaris surađuje s akademskim i znanstvenim institucijama u istraživačko-razvojnim projektima, terenskim mjerenjima i istraživanjima, stručnim praksama i razmjeni znanja u cilju kontinuiranog unaprjeđenja poslovanja. Glavni interesi akademske i znanstvene zajednice uključuju:

- Pristup podacima o uzgoju i okolišnim pokazateljima
- Suradnju na istraživačkim projektima o dobrobiti i zdravlju riba, hranidbi i morskim ekosustavima
- Razvoj mjera i aktivnosti za smanjenje utjecaja marikulture na okoliš
- Primjenu i dijeljene rezultata znanstvenih istraživanja

Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3

Cromaris je u procesu procjene dvostruke značajnosti provedenom 2025. i 2024. godine ocijenio lokalne zajednice te akademsku i znanstvenu zajednicu kao pogođene dionike s kojima je poslovni model marikulture strukturno povezan. Uzgajališta se nalaze na obalnim područjima i uz otoke, a istraživačko-razvojne aktivnosti oslanjaju se na znanstvenu suradnju.

Povezanost sa Strateškim planom poslovanja

Održivost poslovnog modela marikulture ovisi o očuvanju okoliša i društvenoj prihvatljivosti poslovanja te kontinuiranom razvoju znanstvenih i tehnoloških rješenja. Suradnja s lokalnim zajednicama te akademskom i znanstvenom zajednicom ugrađena je u Strateški plan poslovanja kroz:

- Procese upravljanja mrjestilištem, uzgajalištima i preradom u skladu s koncesijama i dozvolama
- Praćenje utjecaja na okoliš te izvještavanje nadležnih institucija i zainteresiranih strana u skladu sa zahtjevima zakonskih propisa
- Istraživačko-razvojne projekte i inovacije u uzgoju na nacionalnoj i EU razini
- Dugoročno planiranje investicija i kapaciteta uzgoja

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Politike za pogođene zajednice ESRS S3-1

Politikom kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti definirano je poslovanje koje se temelji na uvažavanju lokalnih zajednica i društvenoj odgovornosti prema načelima UN-ove deklaracije o ljudskim pravima.

Postupci za suradnju s pogođenim zajednicama ESRS S3-2

Uz zapošljavanje lokalnog stanovništva s otoka i priobalnog područja, Cromaris surađuje s predstavnicima lokalnih i turističkih zajednica, škola te sportskih klubova. Cilj suradnje je održavanje

dobrosusjedskih odnosa, očuvanje okoliša, podizanje svijesti o važnosti uključivanja ribe u prehranu djece i mladih, poticanje djece i mladih na bavljenje sportom, očuvanje kulturne baštine te ulaganje u zajedničku javnu infrastrukturu.

Suradnja s akademskom i znanstvenom zajednicom ostvaruje se kroz provedbu znanstveno – istraživačkih projekata i aktivnosti, studentskih i srednjoškolskih praksi te mentorstva u izradi završnih i diplomskih radova. Cilj suradnje je razmjena znanja i vještina te unaprjeđenje proizvodnih praksi. Studentima i srednjoškolcima pruža se prilika za unaprjeđenje teorijskih znanja i stjecanje praktičnih iskustava u području marikulture.

Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima pogođene zajednice mogu izraziti zabrinutost ESRS S3-3

Lokalne zajednice svoju zabrinutost mogu izražavati u izravnoj komunikaciji s predstavnicima Cromarisa, preko službenih komunikacijskih kanala objavljenih na internetskim stranicama (elektronička pošta, telefon) te tijekom javnih savjetovanja povezanih s marikulturom. Svaka zaprimljena prijava se bilježi, analizira i rješava uz poduzimanje korektivnih mjera kada je to potrebno. U procesu ocjene dvostrukog značaja za 2025. godinu nisu utvrđeni značajni negativni učinci niti rizici povezani s pogođenim zajednicama

Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-4

Za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezanim s pogođenim zajednicama provode se mjere koje uključuju:

- Mjere za sprječavanje onečišćenja mora i zaštitu morskog ekosustava
- Komunikaciju i savjetovanje s lokalnim samoupravama i zainteresiranim dionicima
- Potporu lokalnim sportskim, obrazovnim i društvenim inicijativama i događajima te aktivnostima za zaštitu okoliša
- Kampanje, projekte i aktivnosti s ciljem edukacije o važnosti uključivanja ribe u prehranu

S akademskom i znanstvenom zajednicom surađuje se provedbom mjera koje uključuju:

- Terensku nastavu, stručne prakse i studijske posjete učenika i studenata
- Mentorstva studentima pri izradi završnih i diplomskih radova
- Istraživanja za unaprjeđenje uzgoja, hranidbe, otpornosti i dobrobiti riba te očuvanje morskih ekosustava

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s pogođenim zajednicama ESRS S3-5

Ciljevi i ciljne vrijednosti povezani s upravljanjem značajnim učincima, rizicima i prilikama vezanim za pogođene zajednice za 2025. navedeni su i opisani u poglavlju [Ciljevi održivosti u 2025.](#)

Pokazatelji uspješnosti provedbe ciljeva povezanih s lokalnim zajednicama

Tijekom 2025. godine Cromaris je sudjelovao kao sponzor i donator lokalnih sportskih aktivnosti i klubova, manifestacija za očuvanje i promociju kulture i kulturne baštine, edukativnih programa te humanitarnih akcija. U 2025. sponzorstva i donacije Cromarisa iznosile su 74 tisuća eura. Lokalne zajednice uključene su kao dionik u provedbi EU projekata opisanih u poglavlju [Pokazatelji uspješnosti provedbe ciljeva povezanih s akademskom i znanstvenom zajednicom.](#)

Suradnja s lokalnim zajednicama kroz sponzorstva i donacije

Naziv	Vrste sponzorstva i donacija
Sportske aktivnosti i klubovi	<ul style="list-style-type: none"> – Dugogodišnji sponzor najznačajnijeg sportskog kluba u Zadru –KK Zadar – Škraping, Jedriličarski klub GUC Sali – regata Gladuša – Sufinanciranje dječjeg igrališta Kušnjak, Tkon – XIII Međunarodni hrvatski turnir ZADAR OPEN, Hrvatski savez daljinskog plivanja, Plivački i Vaterpolo klub Zadar, Vaterpolo klub Garmenjak – Pašmanski dupin, Wings for Life, Bike to work
Sponzorstva manifestacija za očuvanje kulture i kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none"> – Festival Na Špaline, Dugi otok, Maškare u Kalima, Saljski karneval, Festival Gušteraj2025. u Privlaci, 66. Saljske užance, Tunuara, Iška fešta, 23. NINSKA ŠOKOLIJADA , TZ Sali –turnir u boćama u Luci, TZ Tkon –Ribarska večer, Dani orade i kalamara, Ližnjan, Crnilo kup –Lukoran, Dani mladog maslinovog ulja u Vodnjanu, Natjecanje u lignjarenju, Privlaka, Fish&Jazz festival Zadar, Festival Toč –Nin,Tuna Sushi & Wine Festival
Edukacije, kongresi i konferencije	<ul style="list-style-type: none"> – BIOTEKA –sponzorstvo STEM mobilnog laboratorija u OŠ Š. Kožićića Benje u Zadru – Dani Krese Čošića –edukativna radionica o konzumaciji ribe, – HGK –Međunarodna konferencija o akvakulturi, – 11. Međunarodni kongres prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista – Women in Adria – sponzorstvo konferencije – Dani hrvatskog kulinarstva i Kamelija kup, REVERS –integracija turizma i zaštite okoliša – Edukativno-kreativni projekt BB, «Biti bolji –Be better» koji je usmjeren na mlade i poduzetništvo, donacija za izvedbu kazališne predstave «Novac» u hrvatskim školama (Kanfanar, Barban, Krnica, Žminj, Bale)
Humanitarne donacije	<ul style="list-style-type: none"> – 12.međunarodni turnir “MASLENICA 93’ MEMORIJAL IVICA KAPETANOVIĆ – Caritas, Hvidra Zadar, UDDK Kali, Lions Klub Zadar – Sindikat zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske

 cromaris

 WINGS
FOR LIFE
WORLD RUN

Pokazatelji uspješnosti provedbe ciljeva povezanih s akademskom i znanstvenom zajednicom

Tijekom 2025. godine 264 studenata i učenika sudjelovalo je na terenskoj nastavi te izvođenju stručne prakse i studijskim posjetima Cromarisu. U 2025. godini na terenskoj nastavi je bio 131 student sa Sveučilišta u Splitu i Zadru, a na stručnoj praksi bila su ukupno 4 studenata sa Sveučilišta u Zadru. Na stručnoj učeničkoj praksi bio je 1 učenik iz Strukovne škole Vice Vlatkovića. U stručnim posjetama mrjestilištu, uzgajalištima i preradi, sudjelovalo je 128 studenata i učenika strukovnih škola s belgijskog

Sveučilišta Ghent te Sveučilišta Zadar. Stručnjaci Cromarisa su svojim znanjima i iskustvom doprinijeli istraživanjima i aktivnostima studenata u okviru završnih i diplomskih radova.

Cromaris je 2025. godine nastavio s provedbom EU projekata koji su započeti u prethodnom razdoblju, čime se osigurava kontinuitet planiranih investicija i razvojnih aktivnosti. Uz postojeće EU projekte, prijavljene su i nove projektne ideje nadležnim tijelima i EU fondovima za koje se čekaju službene odluke o sufinanciranju.

EU projekti započeti u 2025. i projekti u tijeku

Cilj	Opis projekta
ActFast - „Actions for Climate Transition by developing Future Aquaculture Strategies and Technologies” – projekt je započeo 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Cilj projekta: Povećati proizvodnu učinkovitost i dobrobit ribe u uvjetima visokih temperatura i niskog sadržaja kisika u moru – Uloga Cromarisa i primjena rezultata: Testirati inovativne formule hrane “bez otpada” u stvarnim uvjetima uzgoja – Vrijednost i trajanje: Ukupna vrijednost projekta - 4.668.269,07 EUR, trajanje 48 mjeseci i konzorcij od 31 partnera – Uključeni dionici: Akademska zajednica - razvoj modela predviđanja, dobavljači - razvoj novih receptura hrane te lokalne i ruralne zajednice kojima projekt osigurava gospodarsku otpornost i očuvanje radnih mjesta u obalnim područjima.
EUAqua.Org - „Integrative breeding strategies for the transition of European AQUAculture towards sustainable ORGanic production” – projekte je započeo 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Cilj projekta: Poticanje organske akvakulture u Europi kroz inovativna rješenja u uzgoju. Projektom se nastoji pronaći rješenje za visoke troškove proizvodnje i niske svijesti potrošača s fokusom na ključne vrste: atlantski losos, europski brancin, zlatna orada i pastrva – Uloga Cromarisa i primjena rezultata: Izrada smjernica za dizajn etiketa i provođenju kampanja za podizanje svijesti o prednostima organske ribe – Vrijednost i trajanje: Ukupna vrijednost projekta - 2.999.312,25 EUR, trajanje 48 mjeseci – Uključeni dionici: Akademska zajednica - Sveučilišta u Padovi, Edinburghu, Stirlingu, Barceloni i Bologni te znanstveni instituti, kupci i potrošači (kroz istraživanja tržišta i edukacijske kampanje) te nadležna tijela i industrijski partneri (kroz razvoj javnih programa komunikacije i online tečajeva)
3EFISHING „3E-innovation of small-scale fisheries and aquaculture: research-based and piloted Electricengine refitting of fishing vessels to enhance Environmental and Economic Adriatic Blue Growth” – projekt je započeo prije 2025.	<ul style="list-style-type: none"> – Cilj projekta: Modernizacija ribarske flote u jadranskoj regiji uvođenjem motora u plovilima na hibridni pogon – Uloga Cromarisa i primjena rezultata: Cromaris sudjeluje u izradi prototipa i testiranju brodskih motora na hibridni pogona na dva hibridna motora u Cromarisovom katamaranu - demonstracijski model za prednosti ovakvog pogona na moru. – Uključeni dionici: Nadležna tijela - Ministarstvo poljoprivrede RH, Zadarska županija, akademska zajednica - Sveučilište u Bologni, Institut za oceanografiju i ribarstvo Split te lokalne zajednice i dobavljači kroz edukacijske i demonstracijske aktivnosti namijenjene malim i srednjim poduzećima u sektoru.

Cilj	Opis projekta
<p>One Earth „Earth-to-marine-to-earth virtuous cycle: harnessing residual biomass of animal origin for terrestrial-marine integrated circular economy“</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Cilj projekta: Korištenje ribljih kostiju, ljuski, pilećeg perja i sirutke kao sirovine za primjenu u drugim industrijskim granama – Uloga Cromarisa i primjena rezultata: Cromaris u sklopu projekta koristi specijalizirane uređaje za filetiranje i skidanje ljuskica kako bi precizno odvojio nusproizvode (kosti i ljuske). Ti se dijelovi dostavljaju partnerima na detaljnu analizu nutritivnih sastojaka i organske tvari, s ciljem njihove ponovne uporabe u bio-baziranim lancima vrijednosti. – Vrijednost i trajanje: Ukupna vrijednost - 3.999.971,25 EUR, trajanje 48 mjeseci – Uključeni dionici: Akademske zajednice - Sveučilišta u Bologni, Marche i Švicarskoj, dobavljači i industrijski partneri - Bolton, Gesco, Aller Aqua te kupci i šira javnost kroz podizanje svijesti o važnosti održivih, kružnih bioloških sastojaka
<p>Tide „Climate change and temperature impact on disease in marine ecosystem“</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Cilj projekta: Procjena pouzdanosti metoda analize okolišne DNA za ranu dijagnozu bolesti. – Uloga Cromarisa i primjena rezultata: Dostava oboljele ribe i uzoraka mora za definiranje uzročnika bolesti i povezanosti s uvjetima u okolišu – Vrijednost i trajanje projekta: Ukupna vrijednost projekta - 120.000 EUR, trajanje 48 mjeseci. – Uključeni dionici: Akademske zajednice Zadarsko sveučilište, Sarajevsko sveučilište , Sveučilište iz Bologne, Akvarij iz Pule te Gekom

Kupci i potrošači ESRS S4

Strategija

Interesi i stajališta dionika ESRS 2 SBM-2

Interesi i stajališta svih značajnih dionika, ciljevi i načini njihovog uključivanja navedeni su i opisani u tablici [Uključivanje interesa i stajališta lanca vrijednosti i ostalih dionika](#).

Značajni učinci, rizici i prilike i povezanost sa strategijom i poslovnim modelom ESRS 2 SBM-3

U procesu procjene dvostruke značajnosti za 2025. i 2024., Cromaris je kupce i potrošače ocijenio ključnim dionicima. Značajni učinci, rizici i prilike povezani s kupcima i potrošačima navedeni su u poglavlju [Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1](#). Interesi kupaca i potrošača izravno su povezani s poslovnim modelom marikulture, sigurnosti hrane, kvalitetom proizvoda i reputacijom Cromarisa.

Povezanost sa Strateškim planom poslovanja

Interesi kupaca i potrošača ugrađeni su u Strateški plan poslovanja Cromarisa kroz:

- Sustave kontrole kvalitete, prehrambene vrijednosti i sigurnosti proizvoda
- Sustave kontrole kvalitete i porijekla sirovina za proizvodnju riblje hrane
- Certificirane norme i standarde za sljedivost, organski uzgoj, uzgoj bez antibiotika te poslovanje prema načelima zaštite okoliša i društvene odgovornosti
- Ulaganja u sljedivost i digitalne sustave praćenja proizvoda
- Razvoj tržišta s naglaskom na transparentnost, povjerenje i pravedne marketinške prakse
- Ispitivanje zadovoljstva kupaca i potrošača Cromaris proizvodima te istraživanja poznavanja brenda

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Politike za kupce i potrošače ESRS S4-1

Sve politike i standardi odnose se na sve kupce i potrošače proizvoda i ne izdvajaju niti jednu određenu skupinu. Politike i standardi nisu u suprotnosti s UN-ovim vodećim načelima o poslovanju i ljudskim pravima, Deklaracijom Međunarodne organizacije rada o temeljnim načelima i pravima na radu te Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća. U poglavlju **Usklađenost politika s međunarodnim izvorima prava i propisima RH** nalaze se rezultati analize angažiranog vanjskog stručnog tima.

Politika kvalitete, sigurnosti hrane, zaštite okoliša i društvene odgovornosti je usmjerena na kvalitetu i sigurnost hrane, odgovornost prema kupcima i potrošačima te okolišnu i društvenu održivost poslovanja. Politika je donesena na temelju zahtjeva međunarodnih standarda koje je Cromaris uveo i certificirao, a navedeni su u poglavlju **Certifikati u 2025.** Certificiranim standardima dokazuje se sljedivost proizvoda, organski uzgoj, uzgoj bez antibiotika te okolišna i društvena održivost vlastitog poslovanja i lanca vrijednosti. Za provedbu politike odgovoran je predsjednik Uprave. Politika je objavljena na internetskim stranicama Cromarisa na hrvatskom i engleskom jeziku, a poveznica se nalazi u poglavlju **Uključivanje upućivanjem.**

Politikom kvalitete riblje hrane osigurava se proizvodnja riblje hrane prema Cromaris recepturi u skladu s načelima održivosti i sljedivosti izvora sirovina, čime se doprinosi osiguranju kvalitete i prehrambenih vrijednosti

proizvoda. Za provedbu politike odgovorna je rukovoditeljica Istraživanja i razvoja. Politika je dostupna na engleskom jeziku svim proizvođačima riblje hrane. Sastav i porijeklo sirovina za proizvodnju riblje hrane opisan je u poglavlju **Priljev resursa ESRS E5-4.**

Etičkim kodeksom su postavljene smjernice za odgovorno poslovanje i pravedne odnose s kupcima i potrošačima:

- Poslovanje u skladu s načelom transparentnosti, pravednosti i jednakosti pri ugovaranju
- Jasno i točno informiranje o proizvodima i uslugama
- Profesionalan, moralan i pristupačan odnos s kupcima i potrošačima
- Osiguranje visoke kvalitete proizvoda i usluga, kontinuirano ulaganje u istraživanje i razvoj te inovacije poslovnih procesa i proizvoda
- Kontinuirano ispitivanje i analize potreba i zadovoljstva kupaca proizvodima i uslugama te pravovremeni odgovor na reklamacije, pritužbe i prigovore

Za provedbu odredbi Etičkog kodeksa odgovoran je predsjednik Uprave. Kodeks je objavljen je na internetskim stranicama Cromarisa na hrvatskom i engleskom jeziku, a poveznica se nalazi u poglavlju **Uključivanje upućivanjem.**

Postupci za suradnju s kupcima i potrošačima ESRS S4-2

Cromaris surađuje s kupcima i potrošačima u cilju praćenja stvarnih i potencijalnih učinaka proizvoda od bijele mediteranske ribe na zdravlje, sigurnost i zadovoljstvo kupaca i potrošača te ublažavanja rizika na poslovanje. Suradnja s kupcima i potrošačima je direktna i kontinuirana. U komunikaciji s kupcima i potrošačima sudjeluju različite organizacijske jedinice, ovisno o vrsti suradnje: veleprodaja, maloprodaja, organizacija jedinica nadležna za nabavu, zatim prijevoz i logistiku, kontrola kvalitete i razvoj proizvoda, marketing, a prema potrebi druge organizacijske jedinice.

Kanali za suradnju i prikupljanje povratnih informacija

Suradnja s kupcima i potrošačima odvija se kroz:

- Izravne kontakte s prodajnim predstavnicima za svako od tržišta na kojima Cromaris prodaje svoje proizvode
- Ispitivanje zadovoljstva kupaca i potrošača u Hrvatskoj i Italiji
- Postupke zaprimanja reklamacija, pritužbi i prigovora
- Kontakt podatke navedene u ugovorima s kupcima
- Sudjelovanje na sajmovima, gastro-enološkim manifestacijama, konferencijama, stručnim skupovima i okruglim stolovima
- Kontakt podatke dostupne na internetskim stranicama Cromarisa

- Društvene mreže za komunikaciju s potrošačima
- Povratne informacije od distributera i maloprodajnih partnera

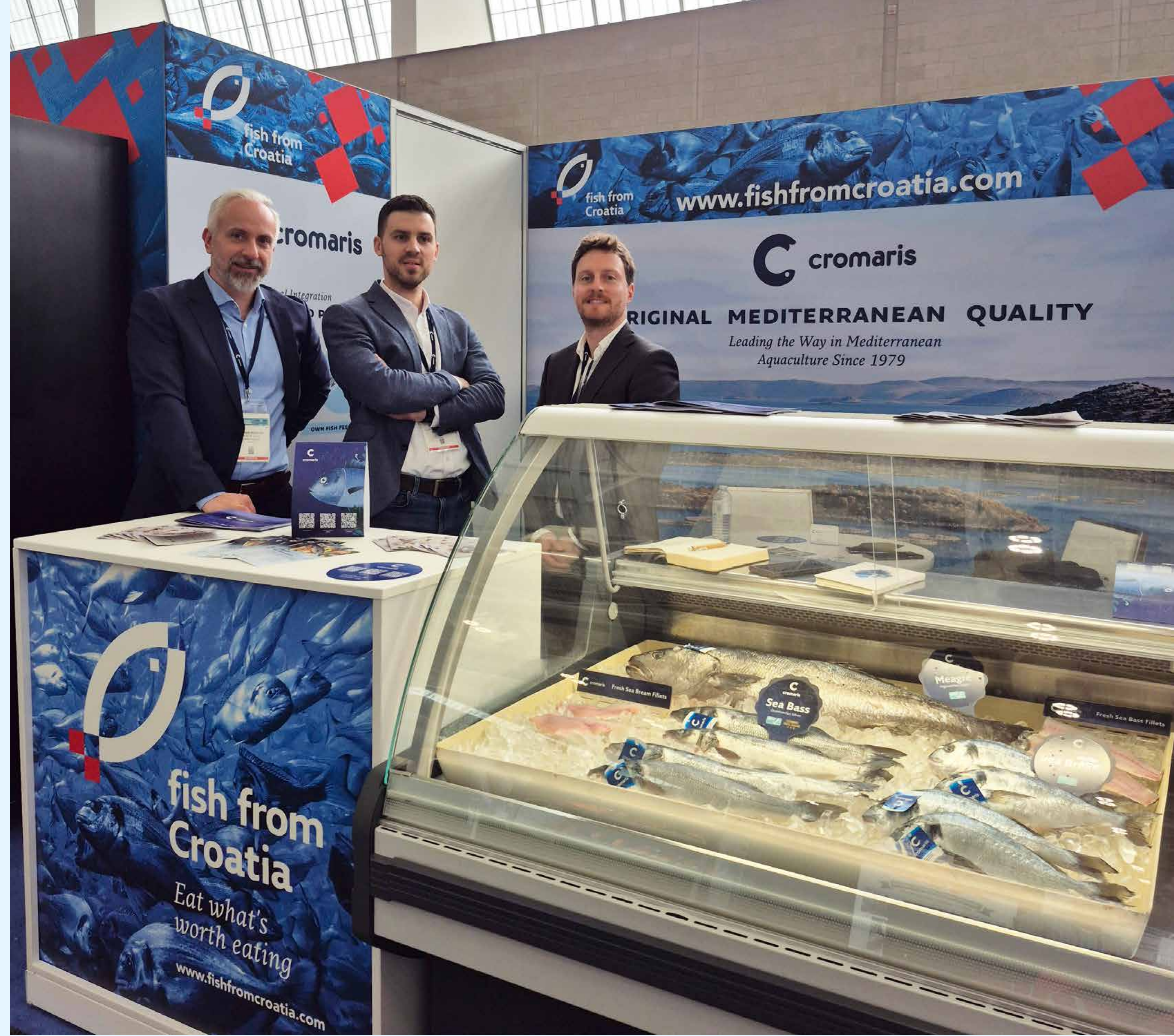
Seafood Expo Global, Barcelona – izlaganje proizvoda i sudjelovanje na panelu

Cromaris je 2025. kao i prethodne 2024., izlagao na „Seafood Expo Global“ u Barceloni, vodećem međunarodnom događaju koji okuplja ključne dionike u području akvakulture na globalnoj razini. Cilj sudjelovanja je jačanje suradnje s poslovnim partnerima i predstavljanje asortimana Cromaris proizvoda kupcima iz cijelog svijeta. Rukovoditeljica Istraživanja i razvoja sudjelovala je na panelu o važnosti povezivanja opskrbnih lanaca u akvakulturi.

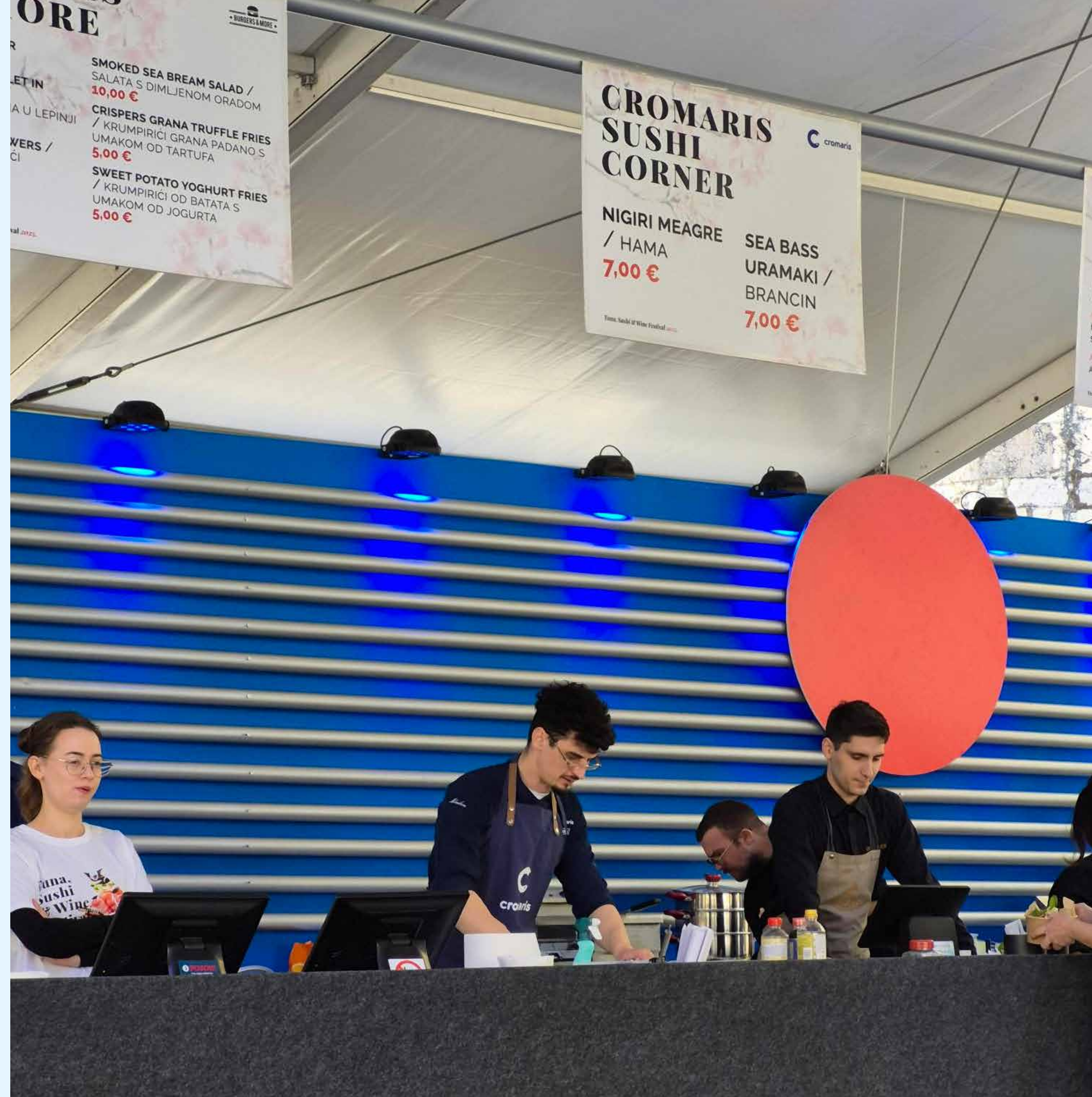
Seafood Expo North America, Boston - asortiman Grand Selection

Cromaris je 2025. prvi puta predstavio asortiman velike ribe Grand Selection na „Seafood Expo North America“ na sjevernoameričkom tržištu, jednom od najvećih tržišta brancina u svijetu. Na sajmu su uspostavljeni kontakti s vodećim distributerima svježe ribe, a sudjelovanje na sajmu organizirala je Hrvatska gospodarska komora.

Tuna, Sushi & Wine, Zadar

Sudjelovanjem na manifestaciji „Tuna, Sushi & Wine“, Cromaris uz predstavljanje vlastitog asortimana proizvoda, doprinosi jačanju lokalne gastronomske i enološke scene te promovira ribu kao prehrambeno vrijednu namirnicu. Dugogodišnji suradnik Cromarisa, sushi chef Mladen Križanović je u suradnji s Ivanom Bašićem, predstavio je sushi obroke pripremljene sa svježim brancinom i hamom.

Fish & Jazz festival, Zadar

Cromaris je 2025. bio glavni partner „Fish & Jazz“ festivala u Zadru. Festival promovira mediteransku kuhinju, ribu kao prehrambeno vrijednu namirnicu, grad Zadar i jazz glazbu. Tijekom četiri festivalske večeri posjetitelji su imali priliku isprobati autorska jela *chefova* Mladena Križanovića i Tihomira Bježančevića pripremljena od premium Cromarisove ribe.

Festival TOČ, Nin

Cilj „TOČ“ festivala u Ninu je očuvanje lokalne kuhinje i mediteranskog načina života. Sastavni dio gastronomske ponude festivala bila je i Cromaris riba. U sklopu dvodnevnog festivala održana je radionica „oTOČka marena“ na kojoj su se pripremala tradicionalna dalmatinska jela na nov i moderan način.

Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali za izražavanje zabrinutosti kupaca i potrošača ESRS S4-3

Zaprimanje i rješavanje reklamacija, pritužbi, prigovora i komentara

Opći uvjeti prodaje i isporuke proizvoda sastavni su dio svih ugovora koje Cromaris sklapa s kupcima. Opći uvjeti definiraju pravila poslovanja, naglašavajući sigurnost, kvalitetu i transparentnost u opskrbnom lancu. Općim uvjetima određen je i opisan postupak reklamacije na količinu, kvalitetu i cijenu proizvoda. Reklamacije se šalju u pisanom obliku u roku od 24 sata od primitka proizvoda. Uz svaku reklamaciju na kvalitetu proizvoda, kupac je obvezan poslati broj lota i fotografiju. U slučaju pravovremene i potpune reklamacije, Cromaris provodi analizu i odgovara kupcu u najkraćem mogućem roku, neovisno o opravdanosti reklamacije. U Općim uvjetima nalazi se opis postupka primjene pravnog lijeka. Opći uvjeti su

objavljeni na internetskim stranicama Cromarisa, a poveznica se nalazi u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#). Za provedbu Općih uvjeta s obje strane odgovorni su potpisnici ugovora.

Radne upute za rješavanje reklamacija i prigovora kupaca i potrošača

su interni dokument koji definira mehanizme zaprimanja, obrade i odgovora na nezadovoljstva kupaca vezana uz proizvode i usluge, kao i zahtjeve za transparentnu komunikaciju. Reklamacije se odnose na slučajeve koji imaju financijske posljedice, dok se prigovori koriste kao informativni alat za poboljšanje procesa i kvalitete poslovanja. Za obradu reklamacija nadležna je organizacijska jedinica Kontrole kvalitete i razvoja proizvoda, dok se prigovori rješavaju suradnjom odjela Marketinga i Kontrole kvalitete i razvoja proizvoda.

Dokumentirani postupak upravljanja nesukladnostima i korektivnim aktivnostima

je interni dokument koji osigurava sustavno prepoznavanje, dokumentiranje i otklanjanje od-

stupanja u proizvodnji i distribuciji proizvoda, uključujući mikrobiološke, kemijske, fizikalne i organoleptičke nesukladnosti, prekide hladnog lanca, nepravilnosti u označavanju i sljedivosti te neusklađenosti s propisima i certificiranim standardima.

Radna uputa za rješavanje nesukladnosti prema dobavljačima

je interni dokument kojim je definiran proces utvrđivanja, prijave i rješavanja nesukladnosti pri isporukama proizvoda i usluga od strane dobavljača. Cilj je osigurati dosljednost u kvaliteti i pouzdanosti opskrbe, na najmanju moguću mjeru svesti utjecaj nesukladnosti na proizvodne procese te zaštititi interese kupaca i potrošača.

Kupci i potrošači također mogu uputiti pritužbe i komentare na adrese elektroničke pošte info@cromaris.hr objavljene na internetskim stranicama Cromarisa.

Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s kupcima i potrošačima ESRS S4-4

Cromaris provodi mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezanim s kupcima i potrošačima. Provedbom mjera osigurava se pravodobno sprječavanje i ublažavanje negativnih učinaka na zdravlje potrošača, smanjenje operativnih i reputacijskih rizika, kontinuirano unaprjeđenje kvalitete proizvoda i poslovnih procesa te jačanje povjerenja kupaca i tržišne pozicije. Sve mjere provode se kontinuirano. Djelotvornost mjera redovito se prati na temelju istraživanja tržišta te zadovoljstva kupaca i potrošača proizvodima, praćenja učinkovitosti sustava za reklamacije, pritužbe i prigovore te komentara na društvenim mrežama.

Mjere za ublažavanje negativnih učinaka i rizika

Naziv mjere	Opis mjera
Osiguranje hladnog lanca tijekom prijevoza od Cromarisa do kupaca – mjera se provodi kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> – Edukacija vlastitih zaposlenika i radnika dobavljača povezanih s prijevozom proizvoda – Kontrola temperature proizvoda kroz cijeli lanac transporta pomoću data logera
Označavanje proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> – Sve informacije o proizvodima nalaze se na ambalaži svakog proizvoda u skladu sa zakonskim propisima država na čijem se tržištu prodaju
Kontrola zdravstvene ispravnosti i prehrambenog vrijednosti proizvoda -- mjera se provodi kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrola roka trajnosti, na temelju ispitivanja mikrobioloških i senzoričkih karakteristika ribe u temperaturnom režimu hladnog lanca – Kontrola higijene radnih površina, opreme i proizvoda – Prehrambene analize proizvoda u vanjskim ovlaštenim laboratorijima 2 puta godišnje – Interne kontrole esencijalnih omega-3 masnih kiselina EPH (eikozapentaenska kiselina) i DHA (dokozaheksaenska kiselina) za svaki lot proizvoda – Kontrola kontaminanata u vanjskim ovlaštenim laboratorijima
Proizvodnja riblje hrane prema Cromaris recepturi u cilju osiguranja sljedivosti proizvoda, dobrobiti životinja te očuvanja biološke raznolikosti i ekosustava - - mjera se provodi kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> – Razvoj i optimizacija recepture za riblju hranu, kako bi se postigli najbolji proizvodni rezultati i zadovoljile prehrambene potrebe riba – Upotreba sirovina iz održivih izvora i smanjenje udjela ribljeg ulja i brašna iz divljeg ulova za doprinos zaštiti bioraznolikosti i ekosustava
Standardizacija i certifikacija održivih praksi poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> – Provedba poslovnih praksi kojima se osigurava sljedivost proizvoda od mora do stola, proizvodi bez antibiotika, poštivanja pet pravila za dobrobit životinja, organski uzgoj te poslovanje prema načelima zaštite okoliša i društveno odgovornog poslovanja

Naziv mjere	Opis mjera
Zaprimanje i rješavanje reklamacija kupaca vezanim za kvalitetu, količinu i cijenu	– Pravovremeno rješavanje reklamacija prema Općim uvjetima prodaje te isporuke proizvoda
Zaprimanje i rješavanje nesukladnosti proizvoda	– Pravovremeno rješavanje nesukladnosti proizvoda kojim se sprječava stavljanje na tržište, te ako je to potrebno povlače, proizvodi koji odstupaju od propisanih kriterija i standarda
Zaprimanja i rješavanja nesukladnosti utvrđenih kod dobavljača	– Pravovremeno rješavanje situacija u kojima dobavljač ne ispunjava dogovorene odredbe, uvjete ili standarde kvalitete u svojim proizvodima ili uslugama
Ispitivanje zadovoljstva kupaca i potrošač te prepoznatljivost Cromaris brenda	– Redovite analize zadovoljstva kupaca proizvodima i prepoznatljivosti brenda Cromaris na hrvatskom i talijanskom tržištu
Pravedne marketinške prakse te edukacije potrošača -- mjera se provodi kontinuirano	<ul style="list-style-type: none"> – Izvještavanje o održivosti – Edukacije potrošača o održivim praksama i prednostima konzumacije ribe – Promocija BIO i premium asortimana – Promocija Grand selection asortimana – Pružanje kvalitetnih informacija o proizvodima kroz jasne i informativne deklaracije i komunikacijske kanale – Suradnja s poznatim <i>chefovima</i> za promociju zdravih recepata i smanjenja otpada od hrane

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Ciljne vrijednosti povezane s kupcima i potrošačima ESRS S4-5

Ciljevi i ciljne vrijednosti povezane s kupcima i potrošačima ostvaruju se provedbom mjera navedenim u poglavlju [Mjere za upravljanje učincima, rizicima i prilikama povezane s kupcima i potrošačima ESRS S4-4](#). Ciljevi povezani s kupcima i potrošačima su: kontinuirano smanjivanje broja utemeljenih reklamacija i prigovora u odnosu na količinu prodane robe, povećanje zadovoljstva kupaca i razine poznavanja brenda.

Rezultati ispitivanja kupaca i poznavanja brenda Cromaris

Hrvatska

U 2025. godini Cromaris je na hrvatskom tržištu dosegnoo ukupno poznavanje branda od 74,4 posto, u odnosu na 73,9 posto u 2024. godini, čime se potvrđuje stabilna i dugoročna prepoznatljivost. U segmentu brancina i orade Cromaris nema snažnog konkurenta, a prema ukupnoj prepoznatljivosti među brandovima ribe i ribljih proizvoda zauzima treće mjesto. Udio građana koji imaju iskustvo s Cromaris proizvodima porastao je na 57 posto što predstavlja rast od približno 11 posto u odnosu na

2024. godinu. Konzumacija Cromaris BIO ribe dosegla je 13 posto, što je povećanje od približno 44 posto u odnosu na prethodnu godinu. Razina zadovoljstva ostaje visoka – 80 posto potrošača izražava zadovoljstvo, uz blagi rast u odnosu na 2024., dok je prosječna ocjena zadovoljstva porasla s 4,1 na 4,2. Potrošači brand sve češće povezuju s dobrim okusom, zdravstveno ispravnom prehranom, prehrambenom vrijednosti i visokom kvalitetom, pri čemu svi navedeni atributi bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu.

Italija

U 2025. godini Cromaris je na talijanskom tržištu dosegno prepoznatljivost od 9,3 posto, uz rast od približno 13 posto u odnosu na 2024. godinu, te je po prvi put postao najprepoznatljiviji brand brancina i orade u Italiji. Marketinška kampanja s chefom Giorgiom Locatellijem ostvarila je snažne komunikacijske učinke. Televizijsku reklamu zapamtilo je 34 posto ispitanika, što nadmašuje benchmark od 20 posto. Prosječna ocjena reklama iznosila je 7,1 i na razini je prethodne 2024. godine. Nakon kampanje, 78 posto ispitanika navodi da bi kupilo Cromaris proizvode, dok 77 posto smatra da je chef Locatelli dobar izbor za promociju. Više od 80 posto potrošača doživljava Cromaris kao brand lokalnog podrijetla, visoke kvalitete i s uzgojem prema načelima zaštite okoliša i društveno odgovornog poslovanja. Ukupna prosječna ocjena brand atributa porasla je za približno 9 posto u odnosu na prethodnu godinu, što potvrđuje jačanje tržišne percepcije i povjerenja potrošača.

Analiza zadovoljstva i lojalnosti kupaca NPS 2025.

U 2025. je provedeno redovito ispitivanje zadovoljstva kupaca, a prikupljeni su podaci na tržištima Italije, Hrvatske, Austrije, Češke, Njemačke, Poljske, Francuske, Mađarske, Srbije i Crne Gore.

U Hrvatskoj i Italiji istraživanje je provedeno kvantitativnom online metodologijom (CAWI), dok su odgovori s ostalih tržišta prikupljeni kroz standardne komunikacijske kanale s kupcima. U Hrvatskoj su također provedeni i dubinski intervjui sa ključnim kupcima. Rast rezultata vidljiv je na oba tržišta: Hrvatska 4,46 (2024: 4,18) i Italija 4,26 (2024: 4,09). Kupci su bili najviše zadovoljni prodajnim predstavnicima, a prosječne ocjene su 4,49 u Italiji i 5,00 u Hrvatskoj.

Lojalnost kupaca - NPS HR: 2025. godine iznosi 77 i na istoj je razini kao i 2024. godine (76), ITA 44 (2024:14). Vrijednost Indeksa odnosa

(Relationship Index) bilježi porast i iznosi: HR: 86 (2024: 81), ITA: 80 (2024:74). Najniže zadovoljstvo bilježi se kod cijena i financijskih uvjeta. Na ostalim tržištima rezultati pokazuju da su kupci najzadovoljniji kvalitetom i svježinom proizvoda, koji ostvaruju najviše prosječne ocjene.

Reklamacije u 2025.

U 2025 broj opravdanih reklamacija u odnosu na količinu prodane robe bio je za 0,3 posto manji nego 2024. Trošak reklamacije se smanjio za 5posto. Najviši broj reklamacija odnosi se na pogreške u otpremi, a bilo ih je 67 posto. Reklamacija na kvalitetu je bilo 15 posto.

U 2025. i prethodnoj 2024. godini poslovanje Cromarisa i dobavljački lanci nisu uzrokovali značajne štetne posljedice za kupce i potrošače koje bi zahtijevale primjenu pravnog lijeka.

Tradicionalni recept

Cromaris gregada

U tradicionalnoj gregadi, Cromaris riba prenosi autentičan duh Mediterana i bezvremenski okus domaće kuhinje.

Sastojci

2 kg krumpira, 0,5 kg luka, 2 žlice nasjeckanog češnjaka, 2 dl bijelog vina, crne masline, kapari, svježi peršin (list), maslinovo ulje, 4-5 fileta velikog brancina, hame i orade

Temeljac

Luk, naribanu mrkvu, korijen celera, malo češnjaka i žlicu koncentrata rajčice kratko zapecite na maslinovom ulju zajedno s ribljim kostima i glavama. Podlijte vodom, začinite po želji i kuhajte oko 45 minuta na jakoj vatri. Nakon kuhanja temeljac procijedite.

Gregada

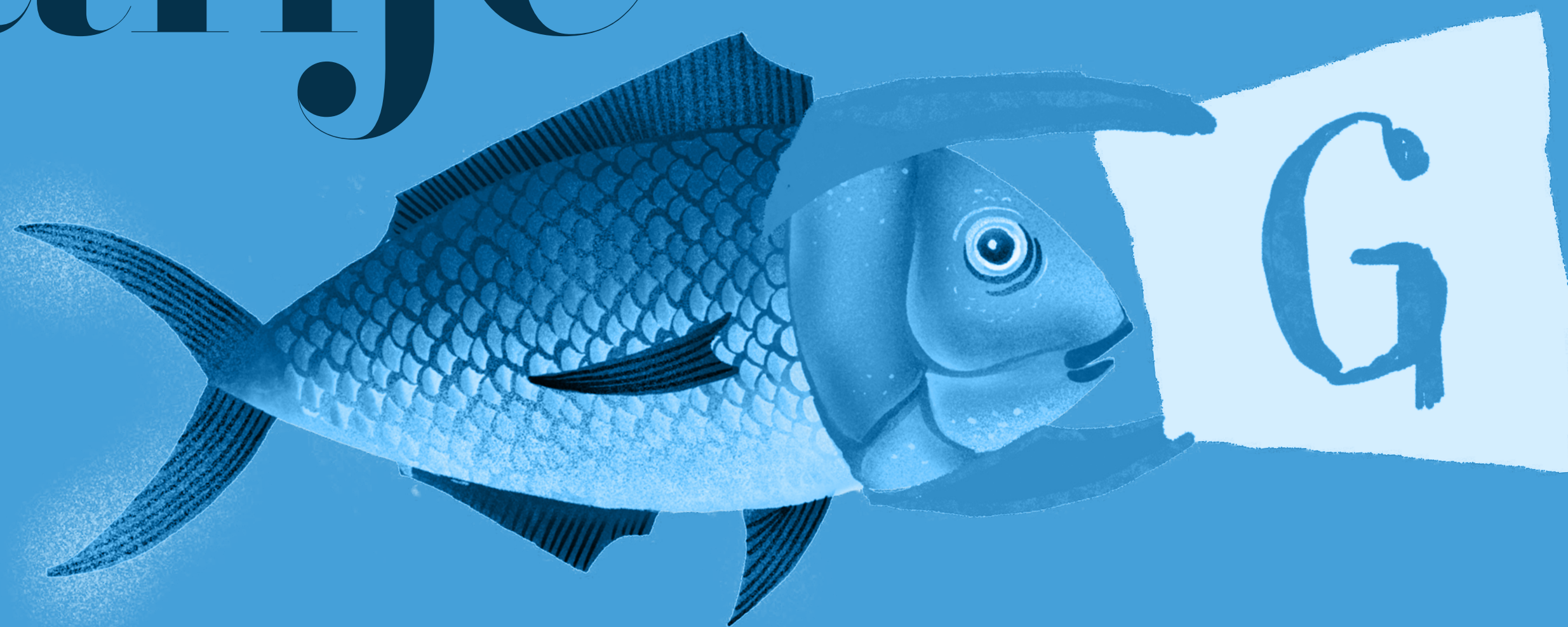
Krumpir i luk narežite na ploške. Na maslinovom ulju kratko popržite luk i češnjak, zatim podlijte s 2 dl bijelog vina. Kada vino ispari, posložite krumpir i podlijte temeljcem tako da krumpir bude prekriven. Dodajte kapare i crne masline. Posolite i kuhajte otprilike 30 minuta. Kada je krumpir mekan (gotovo kuhan), posložite filete ribe (ribu prethodno lagano posolite). Poklopite i kuhajte još 5-6 minuta. Maknite s vatre, prelijte s malo maslinovog ulja, dodajte nasjeckani peršin i ostavite poklopljeno još 7-10 minuta.

Napomena

Tijekom kuhanja jelo nemojte miješati žlicom – posudu lagano protresite kako bi se krumpir i riba sačuvali cijeli.

Poslovno ponašanje

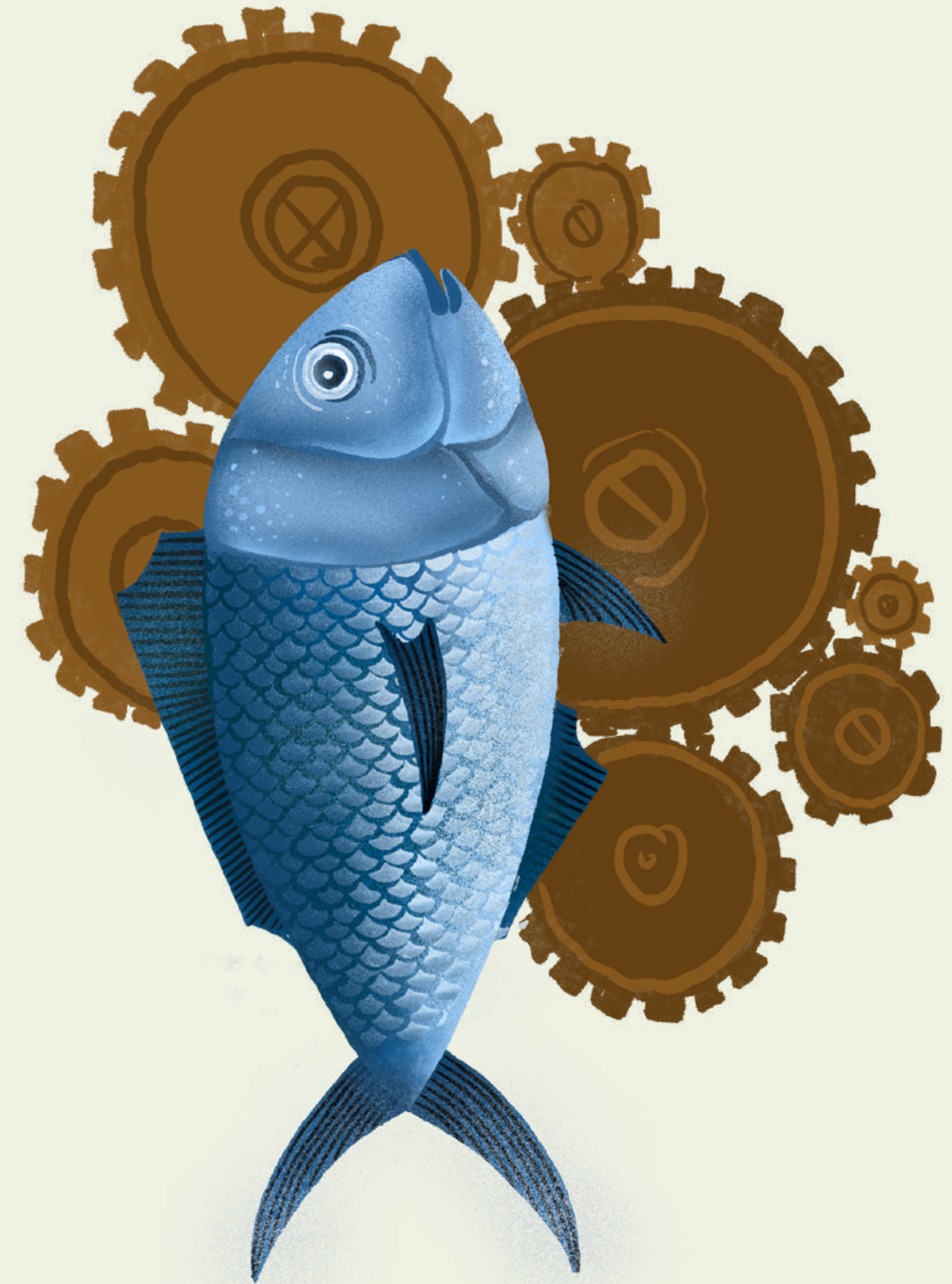

Svi ugovorni odnosi Cromarisa s poslovnim partnerima temelje se na načelima poštenja, transparentnosti i odgovornosti

U 2025. nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije i podmićivanja

Dobrobit riba osigurava se optimalnim uvjetima uzgoja, odgovarajućom gustoćom nasada, praćenjem zdravstvenog stanja i smanjenjem stresa tijekom rukovanja

U 2025. nije zabilježen niti jedan uspješan proboj niti je narušena povjerljivosti, integriteta i dostupnosti informacijsko-komunikacijskih sustava

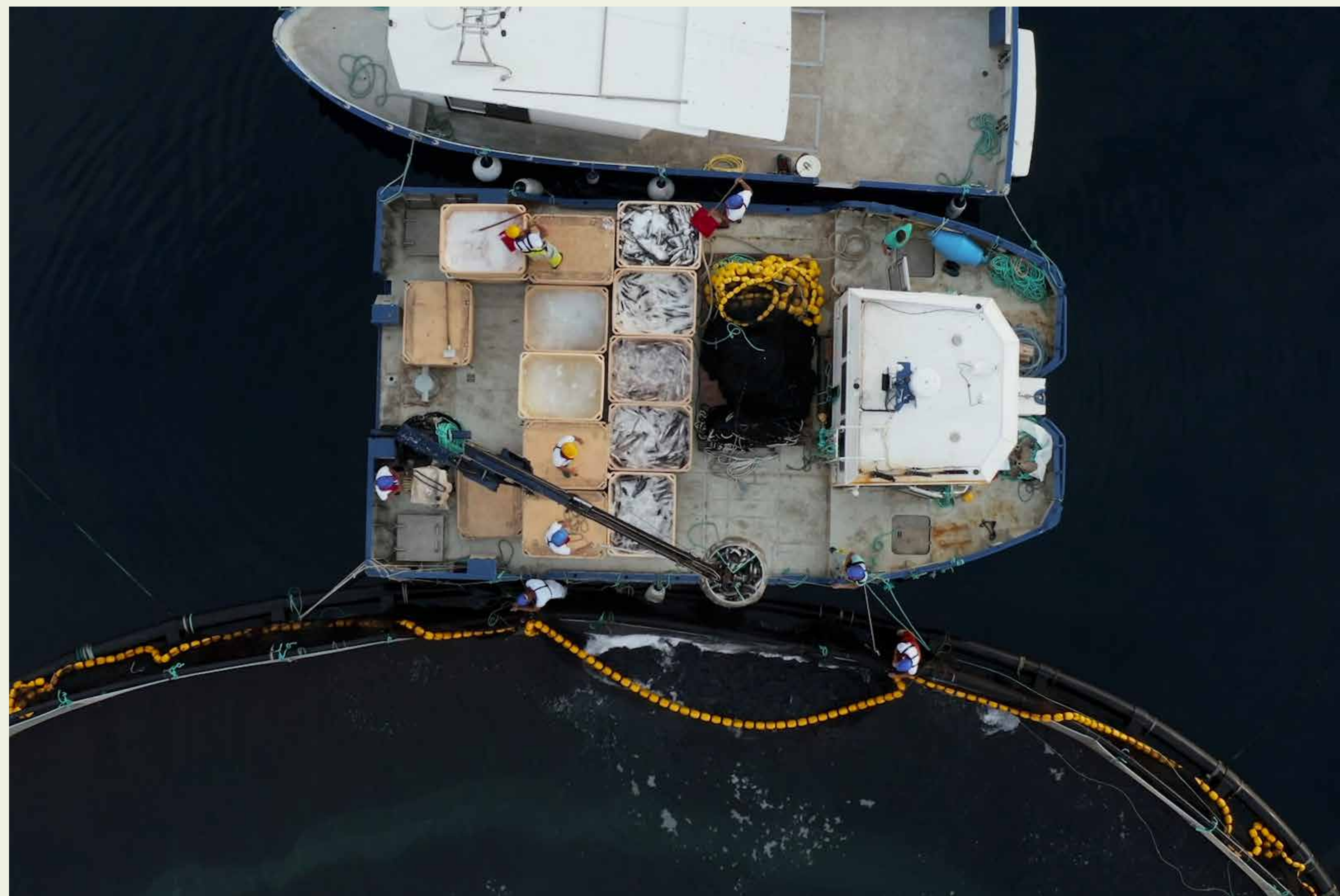
Poslovno ponašanje ESRS G 1

Upravljanje

Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela ESRS 2 GOV-1

Cromaris primjenjuje visoke standarde korporativnog upravljanja, a svoje poslovanje temelji na načelima zakonitosti, transparentnosti, odgovornosti, održivog poslovanja i etičkog postupanja. U skladu s Etičkim kodeksom, administrativna, nadzorna i upravljačka tijela odgovorna su za njihovu primjenu na svim razinama poslovanja:

- Uprava donosi operativne i strateške odluke, osigurava provedbu etičkih standarda i odgovorna je za poslovnu usklađenost sa zakonskim propisima, sektorskim standardima i internim procedurama

- Nadzorni odbor nadgleda rad Uprave, prati provedbu politika vezanih za održivost i etičnost poslovanja te osigurava zaštitu interesa dionika
- Etičko povjerenstvo nadzire primjenu Etičkog kodeksa, redovito informira zaposlenike te omogućuje anonimno prijavljivanje nepravilnosti i etičkih pitanja.

Transparentnost i zakonitost poslovanja

Uprava Cromarisa provodi redovite procjene poslovne usklađenosti, uključujući primjenu internih politika protiv mita i korupcije. Svi zaposlenici i rukovoditelji obvezuju se na poštivanje načela zakonitog i odgovornog poslovanja, uključujući zaštitu povjerljivih informacija i osobnih podataka. Ljudskim resursima upravlja se prema načelima Etičkog kodeksa, a upravljačka tijela osiguravaju jednakost i nediskriminaciju pri zapošljavanju te promiču sigurno i zdravo radno okruženje. Posebna

pažnja posvećuje se otvorenoj komunikaciji i sudjelovanju zaposlenika u donošenju odluka koje se odnose na radne uvjete, a način provedbe opisan je u poglavlju **Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika ESRS S1-2**. Cromaris i od svojih dobavljača zahtjeva poslovanje prema Kodeksu ponašanja dobavljača te Etičkom kodeksu. Oba dokumenta objavljena su na internetskim stranicama Cromarisa, a poveznica se nalazi u poglavlju **Uključivanje upućivanjem**.

Odgovorno upravljanje poslovnim odnosima

Cromaris osigurava nepristran odabir poslovnih partnera, poštivanje standarda zaštite okoliša i društveno odgovornog poslovanja te zabranu bilo kojeg oblika dječjeg i prisilnog rada. Svi ugovorni odnosi temelje se na načelima poštenja, transparentnosti i odgovornosti, uz jasne smjernice za rješavanje sukoba interesa.

Nadzor nad provedbom politika održivosti i suradnja s dionicima

Uprava Cromarisa i osobe odgovorne za provedbu ciljeva iz politika održivosti redovito prate učinak u područjima okolišne i društvene odgovornosti te poslovnog ponašanja. Uspješnost provedbe politika održivosti u izvještajnoj godini, opisana je u tematskim poglavljima izvješća. Suradnja s dionicima opisana je u poglavlju **Uključivanje interesa i stajališta lanca vrijednosti i ostalih dionika**.

Mehanizmi za prijavu nepravilnosti i etička pitanja

Cromaris ima uspostavljen sustav anonimne prijave nepravilnosti putem povjerljive osobe ili Etičkog povjerenstva čime se osigurava etičko postupanje i zaštita prijavitelja. Povjerenstvo provodi edukacije zaposlenika o pravilima etičkog postupanja. Mehanizmi prijave unutarnjih nepravilnosti, neetičnog ponašanja

i postupci zaštite dostojanstva zaposlenika opisani su u poglavlju **Postupci za sanaciju negativnih učinaka i komunikacija sa zaposlenicima ESRS S3-1.**

Sigurnost mreže, aplikacija i podataka

Sigurnost mreže, aplikacija i podataka propisani su Etičkim kodeksom. Pravila za zaposlenike odnose se na odgovorno korištenje elektroničke komunikacije i informacijskih tehnologija (računala, e-mail sustave, internet). Zabranjeno je korištenje računalnih sustava i mreža za neautorizirane aktivnosti, uključujući neprimjerenu komunikaciju, instalaciju neodobrenih softvera i zlouporabu podataka. Slanje osjetljivih poslovnih podataka elektroničkom poštom dozvoljeno je samo ako su primatelji ovlašteni i ako je komunikacija zaštićena odgovarajućim sigurnosnim protokolima.

Stručnost administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela u pitanjima poslovnog ponašanja

Administrativna, upravljačka i nadzorna tijela posjeduju relevantnu stručnost u područjima korporativnog upravljanja, etike, usklađenosti sa zakonskim propisima i održivog poslovanja te osiguravaju učinkovitu primjenu Etičkog kodeksa i povezanih politika.

Uprava

Uprava Cromarisa sastavljena je od visokokvalificiranih profesionalaca s iskustvom u sektoru marikulture, korporativnom upravljanju i poslovnoj etici. Članovi uprave imaju višegodišnje iskustvo u poslovnom upravljanju u prehrambeno-prerađivačkoj industriji i sektoru marikulture, financijama, marketingu i tržišnom poslovanju.

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora imaju stručna znanja koja se odnose na korporativno pravo, financije i etičko upravljanje. Ključne kompetencije nadzornog odbora su stručnost u financijama i reviziji, poznavanju zakonskih propisa i standarda poslovanja.

Edukacija i razvoj kompetencija

Cromaris kontinuirano ulaže u profesionalni razvoj svojih upravljačkih tijela kroz redovite edukacije o poslovnoj etici, pravnim i financijskim pitanjima, upravljanju ljudskim resursima i usklađenosti poslovanja sa sektorskim inicijativama vezanim uz održivost i odgovorno upravljanje. Provode se individualni razvojni programi za najviši menadžment, s ciljem kontinuirane nadogradnje specifičnih upravljačkih vještina. Upravljačka tijela sudjeluju na internim edukacijama te vanjskim stručnim savjetovanjima, konferencijama i kongresima..

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1

Rezultati ocjene dvostruke značajnosti povezani s poslovnim ponašanjem opisani su u poglavlju [Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika ESRS 2 IRO-1](#).

Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura ESRS G1-1

Cromaris posluje prema suvremenim standardima poslovnog ponašanja i održivosti. Politike, smjernice i upravljački dokumenti jasno definiraju načela etičkog postupanja i upravljanja. Korporativna kultura odražava predanost održivom razvoju, poslovanju usklađenom sa

zakonskim propisima, suzbijanju mita i korupcije, zaštiti zviždača, odgovornost prema dionicima te uzgoj prema načelima za dobrobit životinja. Ključni dokument koji uređuje pitanja poslovnog ponašanja je Etički kodeks, a opisan je u poglavljima [Politike povezane s vlastitom radnom snagom ESRS S1-1](#) i [Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika ESRS S1-2](#). Etičkim kodeksom te Kodeksom ponašanja dobavljača Cromaris obvezuje i svoje dobavljače na poslovanje prema načelima društveno odgovornog poslovanja, poštivanja ljudskih i radnih prava, zaštitu okoliša i borbu protiv korupcije.

Dobrobit životinja

Tijekom 2025. započelo se s izradom Politike dobrobiti životinja. Cromaris osigurava dobrobit životinja integracijom pet sloboda životinja u procese uzgoja riba koje uključuju održive

uzgojne prakse, redovite veterinarske nadzore, provedbu zoohigijenskih mjera, a potvrđuju se certificiranim standardima opisanim u poglavlju [Certifikati u 2025](#).

Upravljanje odnosima s dobavljačima ESRS G1-2

Nabavni procesi su standardizirani na razini Adris grupe kroz elektronički sustav nabave Ensolva. Digitalizacija nabave omogućuje transparentnost, praćenje performansi dobavljača i smanjenje administrativnih rizika te provjeru usklađenosti poslovanja dobavljača prema načelima društveno odgovornog poslovanja i zaštite okoliša. Kroz sustav elektroničkog praćenja Ensolva, omogućena je brza identifikacija potencijalnih rizika i osiguranje pravovremene reakcije.

Odnosima s dobavljačima upravlja se Etičkim kodeksom, Kodeksom ponašanja dobavljača i Općim uvjetima nabave roba i usluga. Kodeksi i opći uvjeti integrirani su u Ensolvu, dostupni su svim dobavljačima i zainteresiranim stranama na internetskim stranicama Cromarisa, a poveznica se nalazi u poglavlju [Uključivanje upućivanjem](#).

Kodeks ponašanja dobavljača

Adris d.d. i društva Adris grupe, pa tako i Cromaris, primjenjuju Kodekse ponašanja dobavljača kao obvezujući okvir kojim se definiraju standardi poslovnog ponašanja za sve dobavljače roba i usluga, uključujući njihove poddobljave i podizvođače. Kodeks je donesen 2025. godine i sastavni je dio ugovornih odnosa te se primjenjuje na sve poslovne odnose u lancu opskrbe. Dobavljači su obvezni ugraditi načela Kodeksa u vlastito poslovanje te osigurati njihovu primjenu kroz cijeli lanac vrijednosti, uz obvezu izvještavanja o usklađenosti na zahtjev Cromarisa. Usklađenost s Kodeksom ne zamjenjuje obvezu poštivanja svih primjenjivih zakona i propisa, već predstavlja dodatni standard odgovornog poslovanja. U području

poslovne etike Cromaris od dobavljača zahtijeva: potpuno ispunjavanje zakonskih propisa, sprječavanje sukoba interesa, nultu toleranciju na korupciju, podmićivanje i pranje novca, zaštitu povjerljivih informacija i osobnih podataka u skladu sa zakonskim propisima.

Kodeks također propisuje obveze dobavljača u području:

- Ljudskih prava i radnih standarda, uključujući zabranu dječjeg i prisilnog rada, promicanje raznolikosti i nediskriminacije, slobodu udruživanja, pravednu naknadu za rad, sigurnost i zdravlje na radu te mehanizme za podnošenje pritužbi
- Zaštite okoliša, s naglaskom na zakonitu i odgovornu praksu u području upravljanja resursima, otpada, emisija stakleničkih plinova, očuvanja bioraznolikosti i sprječavanja deforestacije, uz pravo Cromarisa da od dobavljača zatraži podatke i izvještaje o utjecajima na okoliš
- Dobrobiti životinja, kada je primjenjivo, kroz humano postupanje i usklađenost sa zakonskim propisima

Cromaris zadržava pravo provoditi provjere usklađenosti putem samoprocjena, revizija trećih strana, pregleda dokumentacije i terenskih provjera. U slučaju kršenja Kodeksa ponašanja dobavljača, Cromaris može zahtijevati korektivne mjere ili raskinuti ugovorne odnose s dobavljačem. Dobavljači mogu podnijeti pritužbe i prigovore putem elektroničke pošte pritužbe.dobavljac@chromaris.hr

Opći uvjete nabave roba i usluga

Općim uvjetima nabave roba opisuje se i uređuje postupak nabave od ponude, sklapanja ugovora, odgovornosti dobavljača, uvođenja poddobljave i podizvođitelja, antikorupcijske klauzule, kvalitete i rokova isporuke, izdavanja računa i plaćanja, odgovornosti za nedostatke, intelektualnog vlasništva i autorskih prava, kašnjenje u isporuci, povjerljivosti i zaštiti osobnih podataka, nadzora, raskida i otkaz ugovora te rješavanje sporova. Općim uvjetima se također utvrđuje obveza poštivanja radnih i ljudskih prava, zabrana prisilnog i dječjeg rada te poslovanje prema načelima zaštite okoliša.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

Slučajevi korupcije ili podmićivanja ESRS G1-4

U 2025., kao niti prethodne izvještajne godine, nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije i podmićivanja.

Politički utjecaj i lobiranje ESRS G1-5

Cromaris u skladu s odredbama Etičkog kodeksa ne provodi aktivnosti političkog utjecaja niti lobiranja, uključujući izravne ili neizravne financijske ili nefinancijske doprinose političkim strankama, kandidatima ili javnim dužnosnicima. Etičkim kodeksom zabranjuje se također političko djelovanje, političke kampanje ili druge političke aktivnosti zaposlenika za vrijeme radnog vremena i u poslovnim prostorima Cromarisa. Tijekom 2025. te prethodne izvještajne godine nisu zabilježeni slučajevi političkih do-

nacija, sponzorstava s političkom svrhom, niti sudjelovanja u lobističkim aktivnostima.

Prakse plaćanja ESRS G1-6

U skladu s odredbama Općih uvjeta nabave roba i usluga, Cromaris se obvezuje na plaćanje računa u roku do 60 dana od dana isporuke/izvršenja usluge, osim ako nije drukčije dogovoreno u pojedinačnim ugovorima. Svi ugovorni odnosi s dobavljačima uključuju jasno definirane rokove isporuke, fakturiranja i plaćanja, čime se minimiziraju potencijalni rizici od kašnjenja. Fakturiranje i administrativni procesi provode se u digitalnom sustavu EnsoIva, koji omogućava bržu verifikaciju i obradu plaćanja te smanjuje mogućnosti proceduralnih kašnjenja. Cromaris također primjenjuje sustav praćenja i analize dobavljača, uključujući ocjenu financijske stabilnosti i točnosti isporuka, što pomaže u održavanju stabilnog novčanog toka prema malim i srednjim podu-

zećima. U 2025. kao i prethodne izvještajne godine nije bilo neriješenih sudskih postupaka zbog kašnjenja u plaćanju dobavljačima.

Dobrobit riba - pokazatelji

U cilju osiguranja dobrobiti riba prate se podaci o koncentracijama kisika na uzgajalištima za prilagodbu hranidbe te zamjenu mreža. Pravovremeni početak liječenja u epizootiološki vrlo zahtjevnim ljetnim mjesecima i upotreba novih odobrenih veterinarsko medicinskih proizvoda za kontrolu parazitskih bolesti doprinose smanjenju gubitaka i dobrobiti riba. Uz učinkovito liječenje veterinarsko-medicinskim sredstvima, primjenjuje se pojačano sakupljanje uginulih riba (mortaliteta), zaustavljanje hranjenja te zamjena mreža. Pravovremenim liječenjem, cijepljenjem i praćenjem zdravlja riba u 2025. su za 66 posto smanjeni gubici riba (mortalitet) u odnosu na 2024. godinu.

Specifično za društvo – Kibernetička sigurnost

U procjeni dvostruke značajnosti 2025. i 2024. godine kibernetička sigurnost ocijenjena je kao ključna za osiguranje povjerljivosti, integriteta i dostupnosti podataka.

Politike povezane s kibernetičkom sigurnosti

Etičkim kodeksom utvrđena je sigurnost mreže, aplikacija, podataka i zaštita privatnosti propisani. Etički kodeks je propisao pravila za zaposlenike, a odnose se na odgovorno korištenje elektroničke komunikacije i informacijskih tehnologija (računala, e-mail sustave, internet). Zabranjeno je korištenje Cromarisovih računalnih sustava i mreža za neautorizirane

aktivnosti, uključujući neprimjerenu komunikaciju, instalaciju neodobrenih softvera i zlorabu podataka. Slanje osjetljivih poslovnih podataka elektroničkom poštom dozvoljeno je samo ako su primatelji ovlašteni i ako je komunikacija zaštićena odgovarajućim sigurnosnim protokolima.

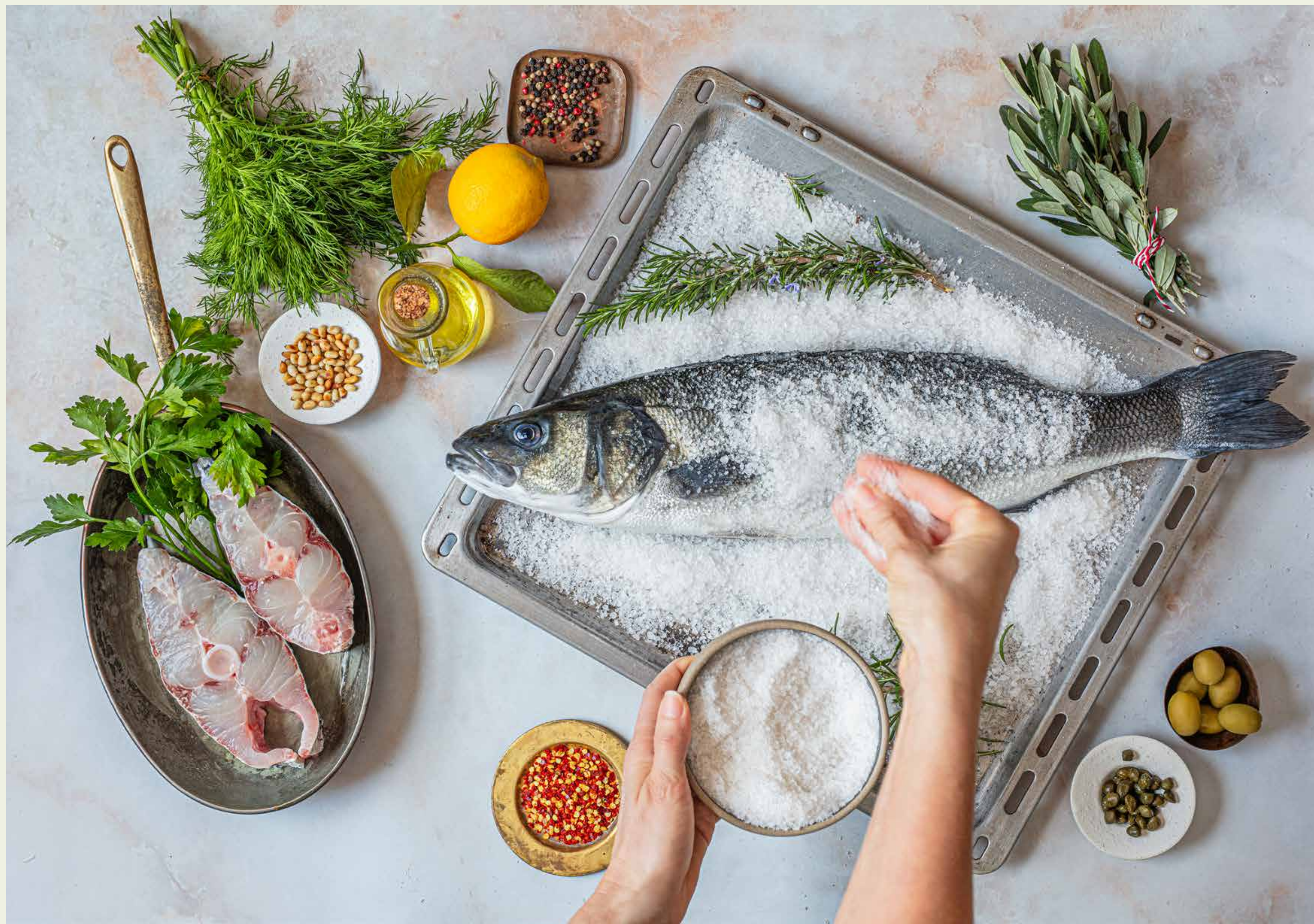
Mjere i aktivnosti za osiguranje kibernetičke sigurnosti

Tijekom 2025. provodile su se mjere za usklađivanje poslovanja s Uredbom o kibernetičkoj sigurnosti (UKS). U 2025. su se prema zahtjevima UKS-a izrađivale politike i pravilnici kojima se uređuje i osigurava kibernetičkoj sigurnosti.

UKS također zahtijeva implementaciju informatičkih alata za povećanje kibernetičke sigurnosti. U 2025. godini implementirani su alati za zaštitu krajnjih točaka (*eng.* Endpoint Detection and Response), zaštitu mobilnih uređaja (*eng.* Mobile Device Management), zaštitu lozinki (*eng.* Password Protection), zaštitu servera (*eng.* Security Information and Event Management), praćenje rada servera (*eng.* Log Event Management) te nadzor i evidencija mrežne opreme (*eng.* Network Monitoring). U okviru implementacije, u 2025. godini za Upravu i rukovoditelje održana je edukacija o kibernetičkoj sigurnosti u cilju ublažavanja kibernetičkih rizika.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

U 2025., kao niti prethodne izvještajne godine, nije zabilježen niti jedan uspješan proboj, koji bi narušio povjerljivost, integritet ili dostupnosti informacijsko-komunikacijskih sustava od strane zlonamjernih aktera. Podaci o incidentima smatraju se poslovnim tajnom i neće se javno objavljivati, osim u slučaju kada je to zatraženo od strane nadležnih tijela u skladu sa zakonskim odredbama.

PRILOG I. – EU taksonomija – prihod, kapitalni troškovi (CapEx) i operativni troškovi (OpEx)

U nastavku je dan prikaz izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti (KPU) tj. prihoda, kapitalnih troškova (CapEx) i operativnih troškova (OpEx) u skladu s metodologijom opisanom u Prilogu I. Provedbene Uredbe 2021/2178/EU (konsolidirana verzija od 1.1.2024.) o načinu objave informacija.

Prihodi

Prihodi

Udjel prihoda izračunava se kao dio neto prihoda ostvarenih od proizvoda, uključujući nematerijalnu imovinu, povezanu s taksonomski prihvatljivim te EU taksonomijom usklađenih aktivnosti i djelatnosti (brojnik). Brojnik se dijeli s neto prihodima u nazivniku kako je propisano u točki 1.1.1. Priloga I. Provedbene Uredbe 2021/2178/EU (konsolidirana verzija od 1.1.2024.) o načinu objave informacija. Prihod od taksonomski prihvatljivih i usklađenih dje-

latnosti i aktivnosti odnosio se na 5.4. Prodaja rabljene robe, 5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru, 7.3. Ugradnju, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost, 7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama Udjel prihoda od taksonomski prihvatljivih i usklađenih djelatnosti i aktivnosti u 2025. je bio 0,01 posto, u 2024. 0,005 posto. Ukupni prihod u 2025. bio je 117,7 milijuna €, a u 2024. 107,76 milijuna €.

Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom - objava za godinu 2025.

U tisućama eura

Financijska godina 2025.	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)						Udio prihoda od taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) djelatnosti, godina 2024. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda godina 2025. (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prikladna klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prikladna klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)				Minimalne zaštitne mjere (17)
Tekst		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	0	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
5.4. Prodaja rabljene robe	CE	10,87	0,01%					D		D	D	D	D			D	3,66	NE	NE
5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM	0,72	0,00%	D						D				D		D	1,21	NE	NE
Prihodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		11,59	0,01%	0%				0,01%									0,03%		
Od čega omogućujuće		0,00	0%	0%													0,00%	0	
Od čega prijelazne		0,00	0%	0%													0,00%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (g)																			
		0,00		EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)										
Prihodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		0,00	0,00%	0%	0%	0%	0%	0%	0%										
A. Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		11,59	0,01%	0%	0%	0%	0%	0,01%	%										
B. TAKSNOMOSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		117.688,41	99,99%																
UKUPNO		117.700,00	100%																

(a) Oznaku sačinjavaju pokrata relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost

„Pošumljavanje“ bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.

Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada“ znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.

U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti i pritom izbjegavaju dvostruko uračunavanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko uračunavanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

	Udio prihoda/ukupni prihodi	
	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0,00%	0,00%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,01%	0,00%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

(d) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.

(e) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.

(f) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

(g) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.

(h) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.

Kapitalni troškovi (CapEx)

Udjel kapitalnih troškova izračunava se prema metodologiji propisanoj u točkama 1.1.2.1. i 1.1.2.2. Priloga I. Provedbene Uredbe 2021/2178/EU (konsolidirana verzija od 1.1.2024.) o načinu objave informacija. Za taksonomski prihvatljive djelatnosti i aktivnosti u brojnici je dodan iznos CapEx-a koji je dio taksonomskih aktivnosti, odnosno udjel CapEx-a iz nazivnika koji se odnosi na taksonomske aktivnosti. Za aktivnosti usklađene s EU taksonomijom u brojnici je dodan iznos CapEx-a koji je dio taksonomskih i s EU taksonomijom usklađenih aktivnosti, odnosno udjel CapEx-a iz nazivnika koji se odnosi na taksonomske i usklađene aktivnosti. Nazivnik obuhvaća povećanja materijalne i nematerijalne imovine

u financijskoj godini, prije njezine amortizacije i ponovnih mjerenja, uključujući povećanja koja su rezultat revalorizacije i umanjenja vrijednosti, za relevantnu financijsku godinu, isključujući promjene fer vrijednosti. Kapitalne investicije u 2025. iznosile su 4,22 milijuna €, a u 2024. 4,19 milijuna €. Udjel CapEx-a od taksonomski neprihvatljivih aktivnosti u 2025. bio je 69,95 posto, a u 2024. 54,21 posto. Udjel CapEx-a od taksonomski prihvatljivih djelatnosti i aktivnosti u 2025. bio je 27,83 posto, a u 2024. 39,33 posto (6.5., 6.6., 6.10., 7.1 i 7.7.). Od ukupnih kapitalnih troškova u iznosu od 4,22 milijuna eura udjel taksonomski prihvatljivih i

usklađenih aktivnosti i djelatnosti u 2025. bio je 2,53 posto (7.3., 7.6. i 7.7.), a u 2024. 6,45 posto (7.3. i 7.6.). Plan investicija za 2025. godinu je usklađen s ciljevima održivosti koje je Cro-maris odredio za 2025. godinu – Smanjiti intenzitet emisija CO₂(eq) po toni proizvedene ribe za 25 posto do 2025. U 2025. godini postignut je cilj smanjenja intenziteta emisija stakleničkih plinova koji je iznosio 0,405 tona CO₂(e)/ tona izlovljene ribe, a to je smanjenje ugljikovog otiska u opsegu 1 i 2 od 35,28 posto. Navedeno smanjenje je veće od cilja za 2025. koji je iznosio 25 posto.

Udio kapitalnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2025.

U tisućama eura

Financijska godina N	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)						Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Kapitalni rashodi, godina 2024. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Oznaka (a)(2)	Kapitalni rashodi (3)	Udio kapitalnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prikladnost klimatskim promjenama (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prikladnost klimatskim promjenama (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)				Minimalne zaštitne mjere (17)
Tekst		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	0	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
7.3. Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost	CCM	33,38	0,79%	D						D	D		D			D	6,10%	0	
7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCM	46,80	1,11%	D						D	D						0,36%	0	
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM	26,52	0,63%	D						D	D						0,00%		
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1.)		106,70	2,53%	75,15%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								6,46%		
Od čega omogućujuće		80,18	75,15%	80,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								6,46%	0	
Od čega prijelazne		0,00	0,00%	%													0,00%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (g)																			
				EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)	EL; N/EL(f)										
6.5 Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM	160,19	3,79%	EL													3,79%		

Financijska godina N	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)							Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Kapitalni rashodi, godina 2024. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
	Oznaka (a)(2)	Kapitalni rashodi (3)	Udio kapitalnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)	Minimalne zaštitne mjere (17)			
Ekonomске djelatnosti (1)		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	0	P
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe	CCM	211,84	5,02%	EL													5,02%		
6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	CCM	308,35	7,30%	EL													7,30%		
7.1. Izgradnja novih zgrada	CCM	140,84	3,33%	EL													3,33%		
7.2. Obnova postojećih zgrada	CCM	0,00	0,00%	EL													0,00%		
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM	354,18	8,39%	EL													8,39%		
Kapitalni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2)		1.175,40	27,83%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								24,50%		
A. Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		1.282,10	30,35%	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								27,95%		
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Kapitalni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		2.941,69	69,65%																
UKUPNO		4.223,80	100%																

(a) Oznaku sačinjavaju pokratak relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost „Pošumljavanje“ bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.

Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada“ znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.

U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti i pritom izbjegavaju dvostruko računanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko računanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

	Udio kapitalnih rashoda/ukupnih kapitalnih rashoda	
	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	2,53%	0,00%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,00%	0,00%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

(d) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.

(e) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.

(f) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj
N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

(g) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.

(h) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.

Operativni troškovi (OpEx)

Udjel operativnih rashoda izračunava se prema metodologiji propisanoj u točkama 1.1.3.1. i 1.1.3.2. Priloga I. Provedbene Uredbe 2021/2178/EU (konsolidirana verzija od 1.1.2024.) o načinu objave informacija. Za taksonomski prihvatljive aktivnosti i djelatnosti u brojnik je dodan iznos OpEx-a koji je dio taksonomskih aktivnosti, odnosno udjel OpEx-a iz nazivnika koji se odnosi na taksonomske aktivnosti. Za aktivnosti usklađene s EU taksonomijom u brojnik je dodan iznos OpEx-a koji je dio taksonomskih i s EU taksonomijom usklađenih aktivnosti, odnosno udjel OpEx-a iz nazivnika koji se odnosi na taksonomske i usklađene aktivnosti. U nazivnik su uključeni nekapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja,

nekapitalizirani troškovi obnove zgrada, nekapitalizirani troškovi kratkoročnog najma (nije stečen uvjet za priznavanje prava korištenja), nekapitalizirani troškovi održavanja i popravaka (uključuje i troškove čišćenja te plaće djelatnika koji rade na održavanju i čišćenju) te ostale izravne nekapitalizirane troškove za svakodnevno servisiranje nekretnina, postrojenja i opreme koje obavlja društvo ili treća strana kojoj su ti poslovi povjereni, a koji su potrebni za dobro funkcioniranje te imovine (utrošen materijal u održavanje, obvezna obuka radnika potrebna za rukovođenje strojem, opremom, itd.). U izračun operativnih troškova nisu uzeti troškovi sirovina i materijala, trošak plaća zaposlenika koji upravljaju strojem,

troškovi upravljanja projektom istraživanja i razvoja, režijski troškovi, električna energija, tekućine ili reagensi potrebni za rad nekretnina, postrojenja i opreme. Od ukupnih troškova održavanja u iznosu od 4,09 € u 2025. 67,13 posto odnosilo se na taksonomski neprihvatljive djelatnosti. U 2024. operativni troškovi su bili 4,38 milijuna €, a 71,06 posto odnosilo se na taksonomski neprihvatljive djelatnosti i aktivnosti. U 2025. 38,72 posto je odnosilo na taksonomski prihvatljive aktivnosti i djelatnosti (5.5., 6.5., 6.6., 6.10., 7.6., 7.7. i 8.2.), a u 2024. 28,93 posto. U 2025. nije bilo troškova održavanja koja su se odnosila na taksonomski prihvatljive i usklađene djelatnosti, a u 2024. operativni troškovi iznosili su 0,01 (5.5.).

Udio operativnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2025.

U tisućama eura

Financijska godina N	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (f)						Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Operativni rashodi, godina 2024. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Oznaka (a)(2)	Operativni rashodi (3)	Udio operativnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prikladna klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prikladna klimatskim promjena (12)	voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)				Minimalne zaštitne mjere (17)
Tekst		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	0	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM	0,00	0,00%														0,01%		
Operativni rashodi okolišno održivih ekonomskih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								0,35%		
Od čega omogućujuće		0,00	0,00%														0,00%	0	
Od čega prijelazne		0,00	0,00%														0,00%		P
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (f)																	33,70%		
				EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)	EL; N/EL(e)										
5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM	338,71	8,28%	EL													4,28%		
6.5 Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM	55,13	1,35%	EL													1,62%		

Financijska godina N	Godina			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (f)						Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Operativni rashodi, godina 2024. (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Oznaka (a)(2)	Operativni rashodi (3)	Udio operativnih rashoda, godina N (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Voda (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)				Minimalne zaštitne mjere (17)
Tekst		Valuta	%	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D; Ne; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	0	P
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe	CCM	83,10	2,03%	EL													2,45%		
6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	CCM	548,96	13,42%	EL													11,64%		
7.6. Postavljanje, održavanje i popravak tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora	CCM	9,56	0,23%	EL													0,30%		
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM	293,86	7,18%	EL													8,26%		
8.2 Rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova temeljena na podacima	CCM	15,56	0,38%	EL													0,37%		
Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		1.344,86	32,87%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								28,93%		
A. Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		1.344,86	32,87%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%								34,05%		
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		2.746,00	67,13%																
UKUPNO		4.090,87	100%																

(a) Oznaku sačinjavaju pokratak relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost „Pošumljavanje“ bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.

Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada“ znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.

U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti

i pritom izbjegavaju dvostruko računanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska

sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može

se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko računanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi

na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i

razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

Udio operativnih rashoda/ukupnih operativnih rashoda

	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0,00%	32,87%
CCA	0,00%	0,00%
WTR	0,00%	0,00%
CE	0,00%	0,00%
PPC	0,00%	0,00%
BIO	0,00%	0,00%

(*) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.

(d) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.

(e) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

(f) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.

(g) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene

pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne

ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.”;

